

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

***«Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ Ο
ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ»***

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΠΕΛΙΒΑΝΙΔΟΥ ΚΡΙΣΤΙΝΑ, ΑΜ:2001291

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΑΡΑΒΑ ΝΕΚΤΑΡΙΑ

Μάιος 2012
Καλαμάτα

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Επιβλέπουσα Καθηγήτρια κα. Μαραβά Νεκταρία για την καθοδήγηση και την υποστήριξη της καθ' όλη την διάρκεια διεκπεραίωσης της παρούσας πτυχιακής.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους υπαλλήλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου για την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφεραν στην συγκέντρωση των στοιχείων καθώς επίσης και τους αιρετούς των Δήμων για τον χρόνο και την υπομονή τους κατά την διάρκεια της έρευνας.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την ηθική και οικονομική συμπαράστασή τους σε όλα τα χρόνια των σπουδών μου στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

Περίληψη

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία παρουσιάζεται η οργάνωση και η λειτουργία των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο ρόλος των δημοτικών συμβούλων.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση και η σύγκριση της φυσιογνωμίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, καθώς και η παρουσίαση της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους για το ρόλο τους και την μεταρρυθμιστική προσπάθεια που γίνεται στους δήμους της Κύπρου.

Αρχικά παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή της Κύπρου, από την άφιξη των Βρετανών το 1878 μέχρι και σήμερα. Έπειτα περιγράφεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η κρατική αποκέντρωση στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται η διοικητική διαίρεση της Κύπρου, οι δήμοι και οι κοινότητες της, η εκπροσώπησή τους καθώς και οι αρμοδιότητές τους. Ακολουθεί η καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στους τομείς Ανάπτυξης, Χωρικού Σχεδιασμού, Περιβάλλοντος και Κοινωνικής Πολιτικής. Στη συνέχεια πραγματοποιείται αξιολόγηση της φυσιογνωμίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου. Πιο αναλυτικά αξιολογούνται και συγκρίνονται ο πληθυσμός, η υπηκοότητα, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού, η απασχόληση και η ανεργία, οι κατοικίες και τα νοικοκυριά, καθώς και οι πολιτιστικές υπηρεσίες των Δήμων. Τέλος, παρουσιάζεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου. Από την έρευνα αυτή, προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα για το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων και την επιμόρφωσή του, για την Διοίκηση (στόχου/αποδοτικότητα), για την σχέση συμβούλων με άλλους φορείς, καθώς και για τον μεταρρυθμιστικό προβληματισμό τους. Επιπλέον παρουσιάζονται το προφίλ των δημοτικών συμβούλων και τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων που έδωσαν οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, οι οποίοι απάντησαν σε ερωτήσεις που αφορούν τους τομείς ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	iii
Περιεχόμενα πινάκων	vi
Περιεχόμενα διαγραμμάτων	ix
Περιεχόμενα σχημάτων	xi
Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο 1^ο	3
Η Ιστορική Αναδρομή της Κύπρου	3
Κεφάλαιο 2^ο	10
Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο	10
2.1 Διοικητική διαίρεση της Κύπρου	10
2.2 Εκπροσώπηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου	12
2.3.1 Ένωση των Δήμων της Κύπρου	12
2.3.2 Ένωση των Κοινοτήτων της Κύπρου	14
2.3 Οι Δήμοι και οι Κοινότητες στην Κύπρο	16
2.3.1 Όργανα Δήμων	16
2.3.2 Αρμοδιότητες Δήμων	18
2.4.3 Έσοδα των Δήμων	19
2.3.4 Οι κατεχόμενοι Δήμοι της Κύπρου	20
2.3.5 Όργανα Κοινοτήτων	22
2.3.6 Έσοδα Κοινοτήτων	25

Κεφάλαιο 3^ο	27
Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης της ΤΑ ανά τομέα	27
3.1 Τομέας ανάπτυξης.....	27
3.2 Τομέας Χωρικού Σχεδιασμού	29
3.3 Τομέας Περιβάλλοντος	30
3.4 Τομέας Κοινωνικής Πολιτικής.....	33
Κεφάλαιο 4ο	35
Σύντομη παρουσίαση των μελετών περιπτώσεων: Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου	35
4.1 Χωροταξική θεώρηση και ιστορική εξέλιξη των υπό εξέταση δήμων	35
4.1.1 Δήμος Λάρνακας	35
4.1.2 Δήμος Αραδίππου.....	37
4.2 Δημογραφικό, μορφωτικό προφίλ των υπό εξέταση Δήμων και σύνθεση του ανά υπηκοότητα	38
4.2.1 Δημογραφικό Προφίλ.....	38
4.2.2 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού στους υπό εξέταση Δήμους.....	42
4.2.3 Η κατανομή του πληθυσμού ανά υπηκοότητα	43
4.2.4 Αναπτυξιακή δυναμική και δραστηριοποίηση των υπό εξέταση Δήμων	45
4.3 Κατοικίες – νοικοκυριά.....	49
4.4 Αναπτυξιακή δυναμική και πολιτιστική δραστηριότητα των υπό εξέταση Δήμων.....	50
4.4.1 Δήμος Λάρνακας	50
4.4.2 Δήμος Αραδίππου	53

Κεφάλαιο 5^ο	55
Έρευνα σε δημοτικές αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο	55
5.1 Εισαγωγικά.....	55
5.2 Στατιστική επεξεργασία δεδομένων.....	56
5.2.1 Έρευνα δημοτικών συμβούλων	56
5.2.1.1 Προφίλ ερωτώμενων.....	56
5.2.1.2 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου	67
5.2.1.3 Επιμόρφωση Ανθρωπίνου Δυναμικού	70
5.2.1.4 Διοίκηση μέσω Στόχων/Αποδοτικότητα/Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	71
5.2.1.5 Σχέση συμβούλων με άλλους φορείς.....	77
5.2.1.6 Μεταρρυθμιστικός προβληματισμός	81
5.2.2 Έρευνα δημάρχων.....	88
5.2.2.1 Τομέας Ανάπτυξης.....	88
5.2.2.2 Τομέας Περιβάλλον	91
Συμπεράσματα	95
Βιβλιογραφία	99
Παράρτημα - Ερωτηματολόγιο	101

Περιεχόμενα πινάκων

Πίνακας 2.1 Κατανομή πληθυσμού ανά επαρχία	11
Πίνακας 2.2 Κατεχόμενοι Δήμοι της Κύπρου	21
Πίνακας 4.1 Μόνιμος πληθυσμός.....	38
Πίνακας 4.2 Μεταβολή Πληθυσμού Δήμου Λάρνακας.....	40
Πίνακας 4.3 Μεταβολή Πληθυσμού Δήμου Αραδίππου	40
Πίνακας 4.4 Μόνιμος πληθυσμός σε ηλικιακές ομάδες	41
Πίνακας 4.5 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού (>15 ετών)	42
Πίνακας 4.6 Επίπεδο μόρφωσης οικονομικά ενεργού πληθυσμού.....	43
Πίνακας 4.7 Υψηλότητα.....	44
Πίνακας 4.8 Απασχολούμενοι, άνεργοι, οικονομική δραστηριότητα.....	46
Πίνακας 4.9 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο.....	47
Πίνακας 4.10 Αριθμός κατοικιών – νοικοκυριών.....	49
Πίνακας 5.1 Ηλικιακή διάρθρωση των δημοτικών συμβούλων	56
Πίνακας 5.2 Φύλο δημοτικών συμβούλων	57
Πίνακας 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικών συμβούλων.....	57
Πίνακας 5.4 Διαμονή των δημοτικών συμβούλων στο δήμο	58
Πίνακας 5.5 Εκλογή συγγενών σε πολιτική θέση.....	59
Πίνακας 5.6 Επαγγελματική κατηγορία δημοτικών συμβούλων πριν την εκλογή τους	60
Πίνακας 5.7 Επάγγελμα δημοτικών συμβούλων	61

Πίνακας 5.8 Ιδιότητα εργοδότη	62
Πίνακας 5.9 Τόπος γέννησης των δημοτικών συμβούλων και των γονέων τους.....	63
Πίνακας 5.10 Ένταξη σε κοινωνικές ομάδες.....	64
Πίνακας 5.11 Αριθμός μελών νοικοκυριού και ηλικίες αυτών	65
Πίνακας 5.12 Βοήθεια από τρίτους.....	65
Πίνακας 5.13 Ευθύνες φροντίδας άλλων ατόμων έκτος των παιδιών	66
Πίνακας 5.14 Επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού	67
Πίνακας 5.15 Καθεστώς απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού	67
Πίνακας 5.16 Ικανοποίηση από τα ποσοστά	68
Πίνακας 5.17 Ικανοποίηση από το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων δημοσίων υπαλλήλων	69
Πίνακας 5.18 Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού	70
Πίνακας 5.19 Ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού.....	71
Πίνακας 5.20 Πιστοποίηση υπηρεσιών	71
Πίνακας 5.21 Είδος πιστοποίησης	72
Πίνακας 5.22 Εφαρμογή διοίκησης μέσω στόχων.....	72
Πίνακας 5.23 Είδος εφαρμογής διοίκησης	73
Πίνακας 5.24 Διαστάσεις λειτουργίας του Δήμου.....	75
Πίνακας 5.25 Βαθμός επηρεασμού έργου	77
Πίνακας 5.26 Βαθμός επιρροής δραστηριοτήτων.....	80
Πίνακας 5.27 Γνώση για την μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.....	81
Πίνακας 5.28 Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή.....	82

Πίνακας 5.29 Συμφωνία ή διαφωνία με τις απόψεις	83
Πίνακας 5.30 Μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση.....	86
Πίνακας 5.31 Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	87
Πίνακας 5.32 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο	88
Πίνακας 5.33 Προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης.....	90
Πίνακας 5.34 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο	91
Πίνακας 5.35 Προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος.....	93

Περιεχόμενα διαγραμμάτων

Διάγραμμα 4.1 Κατανομή πληθυσμού Δήμου Λάρνακας κατά φύλο	39
Διάγραμμα 4.2 Κατανομή πληθυσμού Δήμου Αραδίππου κατά φύλο	39
Διάγραμμα 4.3 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού (>15 ετών).....	42
Διάγραμμα 4.4 Υπηκοότητα	44
Διάγραμμα 4.5 Ποσοστά εργαζόμενων – ανέργων.....	48
Διάγραμμα 4.6 Οικονομική δραστηριότητα	48
Διάγραμμα 5.1 Ηλικιακή διάρθρωση των δημοτικών συμβούλων.....	56
Διάγραμμα 5.2 Φύλο δημοτικών συμβούλων	57
Διάγραμμα 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικών συμβούλων	58
Διάγραμμα 5.4 Διαμονή των δημοτικών συμβούλων στο δήμο	59
Διάγραμμα 5.5 Εκλογή συγγενών σε πολιτική θέση	59
Διάγραμμα 5.6 Επαγγελματική κατηγορία δημοτικών συμβούλων πριν την εκλογή τους	61
Διάγραμμα 5.7 Επάγγελμα δημοτικών συμβούλων.....	62
Διάγραμμα 5.8 Ιδιότητα εργοδότη.....	62
Διάγραμμα 5.9 Τόπος γέννησης των δημοτικών συμβούλων και των γονέων τους ...	63
Διάγραμμα 5.10 Ένταξη σε κοινωνικές ομάδες.....	64
Διάγραμμα 5.11 Αριθμός μελών νοικοκυριού και ηλικίες αυτών	65
Διάγραμμα 5.12 Βοήθεια από τρίτους	66
Διάγραμμα 5.13 Ευθύνες φροντίδας άλλων ατόμων έκτος των παιδιών.....	66

Διάγραμμα 5.14 Επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού.....	67
Διάγραμμα 5.15 Καθεστώς απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού.....	68
Διάγραμμα 5.16 Ικανοποίηση από τα ποσοστά.....	68
Διάγραμμα 5.17 Ικανοποίηση από το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων δημοσίων υπαλλήλων.....	69
Διάγραμμα 5.18 Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού.....	70
Διάγραμμα 5.19 Πιστοποίηση υπηρεσιών.....	71
Διάγραμμα 5.20 Είδος πιστοποίησης.....	72
Διάγραμμα 5.21 Εφαρμογή διοίκησης μέσω στόχων.....	73
Διάγραμμα 5.22 Είδος εφαρμογής διοίκησης.....	74
Διάγραμμα 5.23 Βαθμός επηρεασμού έργου.....	79
Διάγραμμα 5.24 Βαθμός επιρροής δραστηριοτήτων.....	81
Διάγραμμα 5.25 Γνώση για την μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.....	82
Διάγραμμα 5.26 Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή.....	83
Διάγραμμα 5.27 Συμφωνία ή διαφωνία με τις απόψεις.....	85
Διάγραμμα 5.28 Μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση.....	86
Διάγραμμα 5.29 Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	87
Διάγραμμα 5.30 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο.....	89
Διάγραμμα 5.31 Προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης.....	90
Διάγραμμα 5.32 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο.....	92
Διάγραμμα 5.33 Προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος.....	94

Περιεχόμενα σχημάτων

Σχήμα 2.1 Διοικητική διαίρεση της Κύπρου σε επαρχίες.....	11
Σχήμα 2.2 Κατανομή δήμων και κοινοτήτων στις Επαρχίες (ελεύθερες περιοχές)	12
Σχήμα 2.3 Διοίκηση Ένωσης των Δήμων της Κύπρου.....	13
Σχήμα 2.4 Διοίκηση Ένωσης των Κοινοτήτων της Κύπρου	15
Σχήμα 2.5 Όργανα διοίκησης των Δήμων	17
Σχήμα 2.6 Τα έσοδα των Δήμων.....	20
Σχήμα 2.7 Όργανα διοίκησης των Κοινοτήτων	22
Σχήμα 2.8 Τα έσοδα των Κοινοτήτων	26

Εισαγωγή

Η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε στις 16 Αυγούστου 1960, καθώς εκείνη την περίοδο απέκτησε την ανεξαρτησία της και έπαψε να είναι βρετανική αποικία. Από τον Ιούλιο του 1974, έπειτα από στρατιωτική εισβολή, το 37% του νησιού τελεί υπό τουρκική κατοχή. Το Βόρειο μέρος του νησιού από το 1983 έως σήμερα αυτοαποκαλείται «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» αλλά δεν αναγνωρίζεται διεθνώς, παρά μόνο από την Τουρκία.

Σήμερα η Κύπρος είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι το τρίτο μικρότερο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης- πληθυσμιακά (795.000 κάτοικοι) και γεωγραφικά (έχει έκταση 9.251 τετραγωνικά χιλιόμετρα)¹. Όλες οι διοικητικές πράξεις και οι νόμοι ισχύουν σε ολόκληρο το νησί αλλά στο κατεχόμενο Βόρειο τμήμα της Κύπρου δεν εφαρμόζονται.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία παρουσιάζεται η οργάνωση και η λειτουργία των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο ρόλος των δημοτικών συμβούλων.

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση και η σύγκριση της φυσιογνωμίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, καθώς και η παρουσίαση της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους για το ρόλο τους και την μεταρρυθμιστική προσπάθεια που γίνεται στους δήμους της Κύπρου.

Η εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή της Κύπρου, από την άφιξη των Βρετανών το 1878 μέχρι και σήμερα. Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η κρατική αποκέντρωση στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται η διοικητική διαίρεση της Κύπρου, οι δήμοι και οι κοινότητες της, η εκπροσώπησή τους καθώς και οι αρμοδιότητές τους. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται καταγραφή της υπάρχουσας

¹ Έρευνα Eurostat , 2008.

κατάστασης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στους τομείς Ανάπτυξης, Χωρικού Σχεδιασμού, Περιβάλλοντος και Κοινωνικής Πολιτικής. Στο τέταρτο κεφάλαιο πραγματοποιείται αξιολόγηση της φυσιογνωμίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου. Πιο αναλυτικά αξιολογούνται και συγκρίνονται ο πληθυσμός, η υπηκοότητα, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, το επίπεδο μόρφωση του πληθυσμού, η απασχόληση και η ανεργία, οι κατοικίες και τα νοικοκυριά, καθώς και οι πολιτιστικές υπηρεσίες των Δήμων. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου. Από την έρευνα αυτή, προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα για το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων και την επιμόρφωσή του, για την Διοίκηση (στόχοι/αποδοτικότητα), για την σχέση συμβούλων με άλλους φορείς, καθώς και για τον μεταρρυθμιστικό προβληματισμό τους. Επιπλέον παρουσιάζονται το προφίλ των δημοτικών συμβούλων και τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων που έδωσαν οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, οι οποίοι απάντησαν σε ερωτήσεις που αφορούν τους τομείς ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Κεφάλαιο 1^ο

Η Ιστορική Αναδρομή της Κύπρου

Όταν το 1878 έφτασαν οι Βρετανοί στην Κύπρο ξεκίνησε, και μια νέα περίοδος για την εξέλιξη των τοπικών θεσμών². Αρχικά, διατηρήθηκαν οι οθωμανικοί θεσμοί και εξακολούθησε να ισχύει ο νόμος που ρύθμιζε τις υποθέσεις των Τοπικών Αρχών και ανέθετε σε αιρετά όργανα, που ελέγχονταν από την κρατική διοίκηση, την ευθύνη για τις τοπικές υποθέσεις. Η κρατική διοίκηση οργανώθηκε πολύ γρήγορα από τους Βρετανούς, οι οποίοι εξέδωσαν, σχεδόν ταυτόχρονα με την ανάληψη της διοίκησης της Κύπρου, το «διάταγμα εν συμβουλίω» της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 1878, με το οποίο ρυθμίστηκε η βασική δομή της εξουσίας τους: Τα κύρια όργανα ήταν ο Ύπατος Αρμοστής-Κυβερνήτης (High Commissioner), το Νομοθετικό Συμβούλιο (Legislative Council) και το Εκτελεστικό Συμβούλιο (Executive Council). Τα μέλη των δύο συλλογικών οργάνων διορίζονταν από τον Άγγλο Κυβερνήτη. Το Νομοθετικό Συμβούλιο είχε συμβουλευτικό χαρακτήρα και από το 1882 («διάταγμα εν συμβουλίω» της 30^{ης} Νοεμβρίου 1882) ορίστηκε ότι από τα 18 του μέλη, τα 6 διορίζονταν από τον Κυβερνήτη και τα 12 εκλέγονταν χωριστά ανά εθνοθρησκευτική Κοινότητα από τους κατοίκους του νησιού (9 Ελληνοκύπριοι και 3 Τουρκοκύπριοι)³. Με αυτή την σύνθεση, οι Βρετανοί εξασφάλιζαν ότι σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσαν οι αιρετοί Ελληνοκύπριοι να ελέγξουν την πλειοψηφία του Νομοθετικού Συμβουλίου. Ο Κυβερνήτης εξασφάλιζε τον έλεγχο μιας διοικητικής δομής που ανοικοδομήθηκε και λειτουργούσε κατά τα αγγλικά πρότυπα και υπάγονταν σε αυτόν.

² Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 19

³ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 19

Ως προς την τοπική αυτοδιοίκηση, οι βρετανικές αρχές, όπως ήταν επόμενο, ενδιαφέρθηκαν αρχικά για τους δήμους κι έτσι η σχετική Οθωμανική νομοθεσία τροποποιήθηκε σχετικά γρήγορα, με το Νόμο 2 του 1880. Με τις νέες ρυθμίσεις, οι οποίες απέπνεαν τις αντιλήψεις που επικρατούσαν στην Αγγλία εκείνη την εποχή και απέρριπταν την καθολική ψηφοφορία, τα αιρετά Δημοτικά Συμβούλια καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από Συμβούλια που εξελέγησαν δυνάμει του νέου Νόμου από τους άρρενες ενήλικες κατοίκους της πόλεως που πλήρωναν ετήσιο φόρο τουλάχιστον 20 σελίνια και διέμεναν εντός των ορίων του Δήμου. Η θητεία αυτών των συμβουλίων κυμαινόταν από δώδεκα έως και δεκαοκτώ μήνες. Μόλις δύο χρόνια αργότερα, εκδόθηκε ο Νόμος 6 του 1882, ο οποίος περιείχε εκτενέστερες ρυθμίσεις για την εκλογή Δημοτικών Συμβουλίων, την επιβολή δημοτικών τελών προς κάλυψη των δαπανών και τον έλεγχο των δημοτικών λογαριασμών. Στην συνέχεια, με το Νόμο 8 του 1885, ρυθμίστηκαν ειδικότερα τα καθήκοντα και οι εξουσίες των Δημοτικών Συμβουλίων, ενώ τους παραχωρήθηκε η εξουσία να επιβάλλουν ορισμένα τέλη ώστε να καλύπτονται οι δαπάνες τους.

Στους μικρότερους οικισμούς, λειτουργούσαν από την εποχή της τουρκοκρατίας αιρετά σώματα, οι *Χωρικές αρχές*, αλλά οι αγγλικές αρχές αποφάσισαν (το 1891) να εισαγάγουν το λεγόμενο διοριστικό σύστημα. Σύμφωνα με το σχετικό Νόμο, το Επαρχιακό Συμβούλιο υποδείκνυε 4 άτομα από τα οποία ο Κυβερνήτης επέλεγε και διόριζε τον Μουχτάρη του χωριού. Ο Μουχτάρης που θα διοριζόταν, έπρεπε να είναι Χριστιανός ή Μουσουλμάνος, ανάλογα με την πλειονότητα των κατοίκων του χωριού. Το σύστημα αυτό καταργήθηκε το 1906, οπότε άρχισε να εκλέγεται και πάλι για θητεία δύο ετών ο Μουχτάρης μαζί με τους *αζάδες*⁴ του χωριού. Η εκλογή γινόταν ξεχωριστά για τη Χριστιανική και τη Μουσουλμανική Κοινότητα. Με αυτό τον τρόπο προωθούνταν και σε τοπικό επίπεδο από τους Άγγλους, ο πολιτικός διαχωρισμός των δύο εθνο-θρησκευτικών κοινοτήτων. Το σύστημα αυτό εφαρμόστηκε μέχρι το 1923, όταν επαναφέρθηκε και πάλι το λεγόμενο διοριστικό σύστημα το οποίο παρέμεινε σε ισχύ μέχρι το 1931⁵.

⁴ Αζάς: Μέλος συμβουλίου, δικαστηρίου ή συλλόγου. Είναι τουρκική λέξη, και επί τουρκοκρατίας αζάδες ονόμαζαν τους δημογέροντες.

⁵ Ανακτήθηκε από: <http://www.ucm.org.cy/Depository/Document/726/Document.pdf>

Ενώ, λοιπόν, το σύστημα τοπικής διοίκησης των κοινοτήτων γνώρισε αρκετές παλινδρομήσεις και διακρινόταν από την ισχυρή παρεμβατικότητα της αγγλικής κατοχικής διοίκησης, οι προαναφερθέντες αγγλικοί νόμοι για τους Δήμους, παρέμειναν, με ορισμένες τροποποιήσεις, σε ισχύ μέχρι το 1930, οπότε καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από έναν συστηματικό και σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο τον *περί Δήμων Νόμο*, δηλ. το Νόμο 26 του 1930. Οι έξι επαρχιακές πόλεις της Κύπρου (Λευκωσία, Λεμεσός, Αμμόχωστος, Λάρνακα, Πάφος και Κερύνεια) αναγνωρίστηκαν ως Δήμοι, αλλά ο Κυβερνήτης είχε την αρμοδιότητα να απονέμει το καθεστώς του Δήμου και σε οποιαδήποτε πόλη ή χωριό, ή σύμπλεγμα έκρινε αυτός. Έτσι, αναγνωρίστηκαν ως Δήμοι οι κομποπόλεις Πόλη Χρυσοχού, Μόρφου, Λεύκα, Κυθρέα, Λευκόνικο, Ακανθού, Καραβά, Λάπηθο, Αθηαίνου και Λεύκα. Οι τελευταίοι αυτοί Δήμοι ονομάστηκαν αγροτικοί, ώστε να διακρίνονται από τους Δήμους των πόλεων οι οποίοι χαρακτηρίζονταν αστικοί.

Ο νόμος 26 θεσπίστηκε στις 10.6.1930, ενώ προέβλεπε ότι τα υφιστάμενα, τότε, δημοτικά Συμβούλια θα παρέμεναν στα αξιώματά τους έως το 1933, αλλά θα υπάγονταν στις διατάξεις του. Το νέο σύστημα αναδείξεως των δημοτικών αρχών με λαϊκή ψηφοφορία καταργήθηκε το 1931. Αμέσως μετά την λαϊκή κινητοποίηση κατά της αγγλικής αποικιοκρατίας. Λίγο αργότερα καταργήθηκε άλλωστε και το Νομοθετικό Συμβούλιο, ενώ ο Κυβερνήτης, ο οποίος είχε θέσει σε εφαρμογή το νόμο περί κατάστασης ανάγκης (στις 23.10.1931), συγκέντρωσε όλη την εξουσία στα χέρια του. Την θέση των δύο συμβουλευτικών σωμάτων (εκτελεστικού και νομοθετικού) κατέλαβε στη συνέχεια το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο (Advisory Council), το οποίο διορίζονταν από τον Κυβερνήτη. Εξάλλου, από το 1931, και για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα τα δημοτικά Συμβούλια διορίζονταν από τον Κυβερνήτη. Τελικά το 1943 έγιναν οι πρώτες δημοτικές εκλογές και το νέο σύστημα εφαρμόστηκε μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του πενήντα. Την 1^η Απριλίου του 1955 ξεκίνησε ο απελευθερωτικός αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α., με αποτέλεσμα να ματαιωθούν οι δημοτικές εκλογές και να παραταθεί αλληπάλληλα η θητεία των δημοτικών Συμβουλίων, μέχρι τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960.

Όσον αφορά τις κοινότητες, οι βρετανικές αρχές είχαν εκδώσει το 1931 τον *περί Χωρικών Αρχών Νόμο*. Ο νόμος αυτός απέδιδε σημαντικές αρμοδιότητες στον

Κοινοτάρχη, όπως η παροχή πληροφοριών για τη διάπραξη εγκλήματος, η δημοσίευση κρατικών γνωστοποιήσεων, η υποβοήθηση και εισπραξη κρατικών εσόδων, η εκτέλεση δικαστικών ενταλμάτων. Ο Κοινοτάρχης ήταν επίσης υπεύθυνος για την τήρηση του Νόμου και της Τάξης στο χωριό και τη λήψη ορισμένων υγειονομικών μέτρων.

Λίγα χρόνια μετά τον πόλεμο, και συγκεκριμένα το 1950, ιδρύθηκαν και λειτούργησαν στην Κύπρο τα *Συμβούλια Βελτιώσεως*, με βάση τον περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτιωση) Νομο, κεφ. 243⁶. Οι πρώτες εκλογές για την ανασυγκροτηση των αιρετών μελών των Συμβουλίων Βελτιώσεως έγιναν το 1950. Ο θεσμός αυτός συνάντησε αρχικά πολλές δυσκολίες, όμως τελικά τα Συμβούλια Βελτιώσεως διατηρήθηκαν επί πέντε δεκαετίες, μέχρι την έναρξη ισχύος του περί Κοινοτήτων Νόμου το 1999. Σε γενικές γραμμές, κρίνεται σήμερα ότι τα Συμβούλια Βελτιώσεως υπήρξαν ένα αρκετά αποτελεσματικό όργανο τοπικής αυτοδιοίκησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιήθηκαν μάλιστα ως ενδιάμεσος σταθμός για την αναβάθμιση των κοινοτήτων τους σε Δήμους. Η σχετική νομοθεσία υπέστη πολλές τροποποιήσεις, αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι τα 5 μέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως ήταν αιρετά εκτός όμως από τον Κοινοτάρχη που ήταν *ex officio* μέλος και Πρόεδρος του Συμβουλίου.

Η εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν μπορούσε, βέβαια, να μείνει ανεπηρέαστη από τις δραματικές εξελίξεις που ακολούθησαν ως προς τις σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η κυριότερη εμπλοκή ως προς την εφαρμογή του περί Δήμων Νόμου του 1930, ανέκυψε όταν η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν παρέτεινε την προσωρινή ρύθμιση για το καθεστώς της τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κυπριακού Συντάγματος. Αντιθέτως, η Τουρκοκυπριακή Κοινοτική Συνέλευση ψήφισε την 31^η Δεκεμβρίου 1962 νόμο που προέβλεπε τη λειτουργία ενός διακριτού και αυστηρά διαχωριστικού συστήματος αυτοδιοίκησης για τις πέντε μεγάλες πόλεις της Κύπρου, όπως προέβλεπε και το άρθρο 173 του Συντάγματος. Παράλληλα, η άρνηση των Τουρκοκύπριων Βουλευτών να ψηφίσουν, όπως απαιτούσε το Σύνταγμα, την παράταση του περί Δήμων Νόμου του 1930, είχε ως αποτέλεσμα να εκπνεύσει αυτό το δημοτικό καθεστώς κατά το 1962, μαζί με τα Δημοτικά Συμβούλια. Έτσι, η

⁶ Ανακτήθηκε από: <http://www.ucm.org.cy/Depository/Document/726/Document.pdf>

Κυπριακή Κυβέρνηση αναγκάστηκε να λάβει άμεσα μέτρα για την εξασφάλιση της
δύο διατάγματά του τον Ιανουάριο του 1963, κήρυξε όλες τις μέχρι τότε δημοτικές
περιοχές σε περιοχές βελτιώσεως, σύμφωνα με τον περί Χωρίων (Διοίκηση και
Βελτίωση) Νόμο και ταυτόχρονα διόρισε μέλη των αντίστοιχων Συμβουλίων
Βελτιώσεως.

Οι δύο αυτές πρωτοβουλίες των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων προσέκρουσαν
των Συμβουλίων. Έτσι, από τις 15 Απριλίου 1963, οι δήμοι παρέμειναν χωρίς
διοίκηση και η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων διεξαγόταν μέσω επιτροπών που
διόριζε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Μετά την όξυνση της κρίσης και την άρνηση των τουρκοκυπρίων βουλευτών να
προσέλθουν στις συνεδριάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων, η Βουλή ψήφισε στα
τέλη του 1964, το νέο περί Δήμων Νόμο (Νόμος 64 του 1964). Ο νόμος αυτός
αναβίωσε ρυθμίσεις του παλαιού περί Δήμων Νόμου του 1930 με αποτέλεσμα όλοι οι
Δήμοι που είχαν συσταθεί με τον παλιό νόμο να διατηρηθούν ως τέτοιοι. Ο νόμος
προέβλεπε ότι κάθε Δήμος διοικείται από αιρετό Δημοτικό Συμβούλιο το οποίο
εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι με το νέο νόμο
αποκτούσαν δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στα Δημοτικά Συμβούλια και οι
γυναίκες, ηλικίας 21 ετών και άνω. Ενόψει, όμως, της αποχής των τουρκοκυπρίων και
των γενικότερων ανωμαλών συνθηκών που δημιουργήθηκαν την 21^η Δεκεμβρίου
1963, το Υπουργικό Συμβούλιο αντικατέστησε τα δημοτικά συμβούλια με
διορισμένες Επιτροπές.

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και τον διωγμό του ελληνοκυπριακού
πληθυσμού, οι δημότες των κατεχόμενων περιοχών εκτοπίστηκαν στις ελεύθερες
περιοχές, όπου όμως ανασυγκροτήθηκαν οι φορείς της τοπικής τους αυτοδιοίκησης.
Ο υεομος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, ο οποίος είχε οιατελεσει επι
μακρόν θύμα της αποικιοκρατίας, αλλά και των αποσχιστικών-διχοτομικών
επιδιώξεων, άρχισε σταδιακά να εισέρχεται σε μια νέα φάση, όταν οι Κύπριοι, στις
ελεύθερες περιοχές, πήραν τις τύχες του τόπου τους στα χέρια και κατάφεραν, με

πρωτοφανή δυναμισμό, να συνδυάσουν την οικονομική τους ανάπτυξη με την ευβάθυνση των πολιτικών τους ελευθεριών. Έτσι, μετά την σταδιακή αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και την αποκατάσταση των προσφύγων, η Κυπριακή Δημοκρατία προχώρησε στην αναβάθμιση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ήδη κατά το 1979 έγιναν εκλογές για τις Χωρικές Αρχές με αποτέλεσμα την ανάδειξη, με δημοκρατικές διαδικασίες, των Κοινοταρχών και Μελών των Χωρικών Επιτροπών στις 22.7.1979 και 8.7.1979 αντίστοιχα. Στη συνέχεια, το 1985 θεσπίστηκε ο νέος περί Δήμων Νόμος και το 1986 έγιναν εκλογές για την ανάδειξη Λιμοτικών Συμβουλίων. Τον ίδιο χρόνο, η Κυπριακή Κυβέρνηση προχώρησε σε ένα ακόμη βήμα για την αναβάθμιση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, με στόχο την αποσυγκέντρωση εξουσίας και την ενίσχυση των δημοκρατικών διαδικασιών και υπέγραψε τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.

Μετά την υποβολή της αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κύπρος έπρεπε να εναρμονισθεί με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Για τον λόγο αυτό, δημιουργήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών μια ειδική Επιτροπή η οποία απαρτιζόταν από εκπροσώπους των Επαρχιακών Διοικήσεων, του Υπουργείου και της Ένωσης Κοινοτήτων⁷. Στην επιτροπή αυτή ανατέθηκε να προβεί στην επεξεργασία σχετικού νομοσχεδίου. Βασικός στόχος ήταν η προσαρμογή της Κυπριακής Νομοθεσίας στο πνεύμα του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και η συγχώνευση των δύο υφιστάμενων μορφών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις αγροτικές περιοχές, δηλαδή των Συμβουλίων Βελτιώσεων και των Χωρικών Αρχών με τη δημιουργία μιας νέας μορφής Κοινοτικών Αρχών. Το εν λόγω νομοσχέδιο αφού πέρασε από νομοτεχνικό έλεγχο, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, εξέτασε ενδελεχώς το νομοσχέδιο επί μεγάλο χρονικό διάστημα και τελικά το ενέκρινε. Ο νέος νόμος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 9 Ιουλίου 1999, όπου αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων Νόμος του 1999.

⁷ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Α.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 24.

Οι βασικές καινοτομίες του νέου Νόμου ήταν οι εξής⁸:

- Καταργήθηκαν οι δύο, εκτός των δήμων, μορφές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωρικές Αρχές) και δημιουργήθηκε μια νέα και ενιαία, οι «Κοινότητες».
- Ο αριθμός των μελών των Κοινοτικών Συμβουλίων ορίστηκε κατ'αναλογία των εγγεγραμμένων εκλογέων κάθε κοινότητας ενώ στις προηγούμενες νομοθεσίες ο αριθμός ήταν ο ίδιος για όλες τις κοινότητες.
- Προνοήθηκε διοικητική αυτοτέλεια με την ανάθεση της Προεδρίας του Κοινοτικού Συμβουλίου στον Κοινοτάρχη ο οποίος φροντίζει και για την εκτέλεση όλων των αποφάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου.
- Στα Κοινοτικά Συμβούλια υπάρχει πλέον μόνο ένα ταμείο ενώ πριν υπήρχαν ξεχωριστά ταμεία Δημόσιας Υγείας και Υδατοπρομήθειας.
- Λαμβάνεται πρόνοια για την υπηρεσία των Κοινοτικών Συμβουλίων, την πλήρωση θέσεων, σχεδίων υπηρεσίας, κατοχύρωση υπαλλήλων και πειθαρχικό κώδικα.
- Καθιερώνεται δυνατότητα κήρυξης δύο ή περισσότερων κοινοτήτων που συσφύρουν σε σύμπλοκο κοινότητας με τη συζωική δημοψήφισμα μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων κάθε επηρεαζόμενης κοινότητας.

⁸ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 24.

Κεφάλαιο 2^ο

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο

Στο παρόν κεφάλαιο πραγματοποιείται παρουσίαση των Επαρχιών, καθώς και των Δήμων και των Κοινοτήτων της Κύπρου. Ποια είναι τα όργανα διοίκησης τους, ποιες οι αρμοδιότητές τους αλλά και από που προέρχονται τα έσοδά τους. Επίσης γίνεται αναφορά και για τους κατεχόμενους Δήμους.

2.1 Διοικητική διαίρεση της Κύπρου

Η Κύπρος υποδιαιρείται σε έξι επαρχίες (μία επαρχία και ένα τμήμα από δύο άλλες βρίσκονται στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα του νησιού)⁹.

Πηγή: <http://www.hellinon.net/cyprus.htm>

⁹ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 29.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.1 Διοικητική διαίρεση της Κύπρου σε επαρχίες

Σε κάθε επαρχία ηγείται ο Έπαρχος ο οποίος είναι ανώτερος δημόσιος λειτουργός και όχι αιρετό όργανο. Διορίζεται από την Κυβέρνηση ως τοπικός αντιπρόσωπός της και υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο πληθυσμός της κάθε επαρχίας.

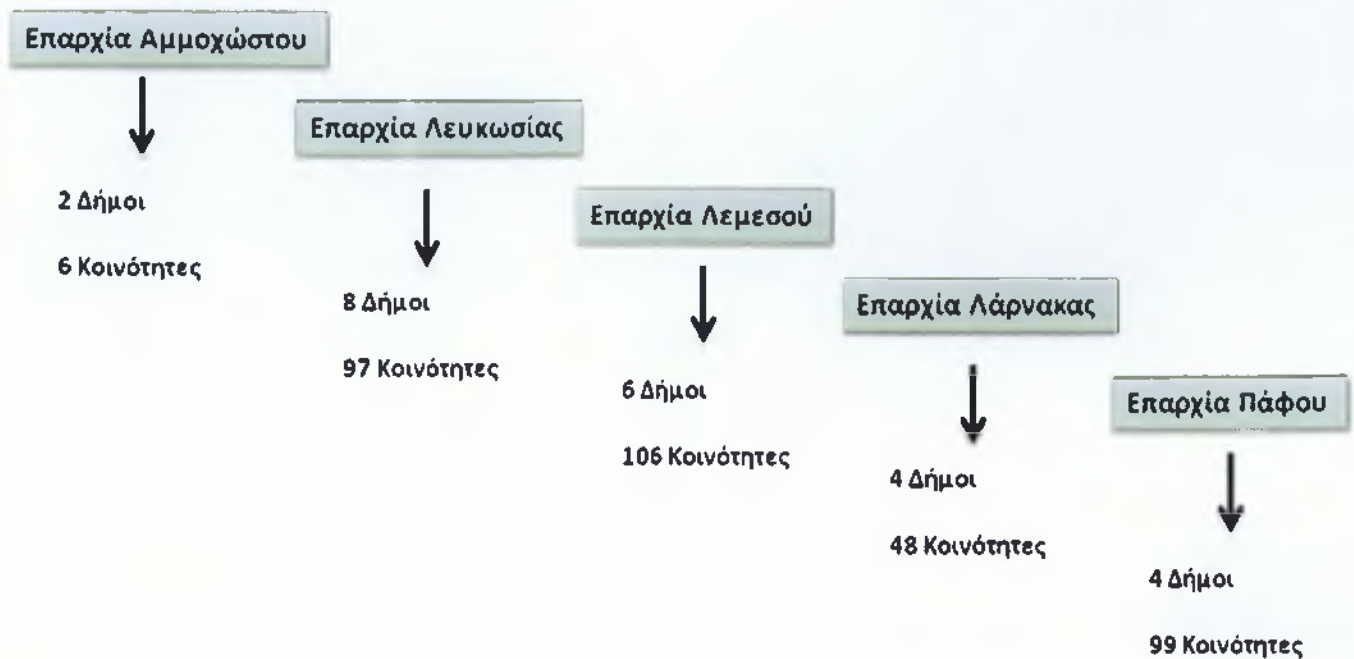
Πίνακας 2.1 Κατανομή πληθυσμού ανά επαρχία

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Λευκωσία	310.900
Λεμεσός	226.700
Λάρνακα	131.900
Πάφος	76.100
Ελεύθερη Αμμόχωστος	43.700

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταγραφή έτους 2007

Όσον αφορά την κατανομή των Δήμων και των Κοινοτήτων στις Επαρχίες, αυτές έχουν συνολικά 24 Δήμους και 356 Κοινότητες. Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται η κατανομή ανά Επαρχία. Τα στοιχεία αφορούν τις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κατανομή δήμων και κοινοτήτων στις Επαρχίες της Κύπρου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.2 Κατανομή δήμων και κοινοτήτων στις Επαρχίες (ελεύθερες περιοχές)

2.2 Εκπροσώπηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου

Η τοπική αυτοδιοίκηση της Κύπρου εκπροσωπείται από την Ένωση των Δήμων της Κύπρου και η Ένωση των Κοινοτήτων της Κύπρου. Έχουν εκτελεστικό χαρακτήρα αλλά και συμβουλευτικό προς στην Κυβέρνηση.

2.3.1 Ένωση των Δήμων της Κύπρου

Η Ένωση των Δήμων της Κύπρου ιδρύθηκε το 1981¹⁰. Είναι το ανώτατο όργανο εκπροσώπησης όλων των Δήμων του νησιού. Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται τα όργανα διοίκησης της Ένωσης.

¹⁰ Ανάκτηση από: www.ucm.org.cy

Διοίκηση Ένωσης των Δήμων της Κύπρου

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 2.3 Διοίκηση Ένωσης των Δήμων της Κύπρου

Παρακάτω παρουσιάζονται οι στόχοι της Ένωσης Δήμων:

1. Η ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας των Δήμων (πολιτικά, διοικητικά και οικονομικά)
2. Η χάραξη και στη συνέχεια η υλοποίηση πολιτικών και στρατηγικών σχεδίων των Δήμων με γνώμονα τις ιδιαίτερες ανάγκες, δυνατότητες και τα προβλήματα του κάθε Δήμου.
3. Η διαρκής ενημέρωση και η προώθηση νομοθεσιών που αφορούν τους Δήμους.
4. Η Ένωση προσπαθεί να βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τους Δήμους. Ταυτόχρονα προωθεί τη συνεχή ροή πληροφοριών, απόψεων και τεχνογνωσίας

μεταξύ των διαφορετικών Δήμων. Επίσης ενισχύει τη συνεργασία των Δήμων του νησιού με την αυτοδιοίκηση άλλων χωρών.

5. Η Ένωση φροντίζει, ώστε να παρέχονται οι απαραίτητες υπηρεσίες υποστήριξης προς τους Δήμους (επί παραδείγματι: επιμόρφωση, συμβουλές, έρευνες, μελέτες κλπ).

6. Συνεργασία με τις ενώσεις των εργαζομένων στους Δήμους και τους διάφορους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους.

7. Η προσπάθεια ευρείας προβολής του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις.

8. Η ενδυνάμωση του ρόλου των Δημοτικών Αρχών στη διακυβέρνηση του Τόπου¹¹.

2.3.2 Ένωση των Κοινοτήτων της Κύπρου

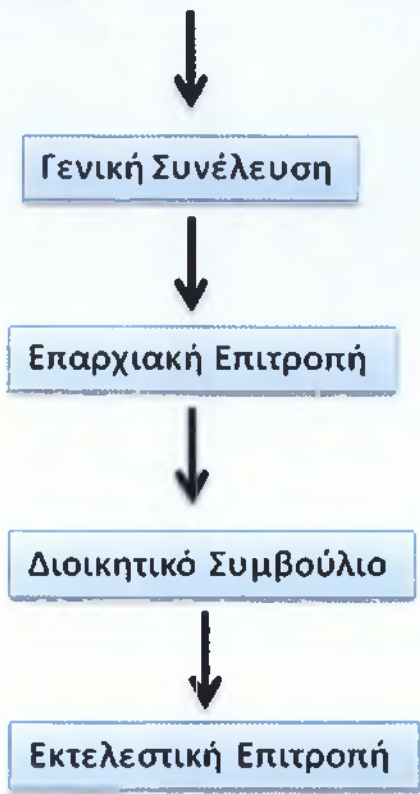
Η Ένωση των Κοινοτήτων της Κύπρου δημιουργήθηκε το 1992, προκειμένου να ενισχύσει την αυτοτέλεια της τοπικής αυτοδιοίκησης και ταυτόχρονα να προωθήσει και να προασπίσει τα συμφέροντα των κοινοτήτων¹².

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται τα όργανα διοίκησης της Ένωσης.

¹¹ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 31.

¹² Ανάκτηση από: www.ekk.org.cy

Διοίκηση Ένωσης των Κοινοτήτων της Κύπρου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.4 Διοίκηση Ένωσης των Κοινοτήτων της Κύπρου

Παρακάτω παρουσιάζονται οι στόχοι της Ένωσης Κοινοτήτων:

1. Λειτουργεί ως δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ των μελών της, ώστε να γίνει δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών και η υλοποίηση κοινών οραμάτων.
2. Συλλέγει χρήσιμες πληροφορίες που στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων.
3. Εκπροσωπεί τις κοινότητες ενώπιον των Αρχών (Κυβέρνηση, Βουλή κλπ) για θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
4. Συμμετέχει σε Διεθνή Όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και σε Τοπικά και Διεθνή Συνέδρια.

2.3 Οι Δήμοι και οι Κοινότητες στην Κύπρο

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η τοπική αυτοδιοίκηση της Κύπρου οργανώνεται σήμερα στους Δήμους και τις Κοινότητες. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι διοίκησή τους, οι αρμοδιότητές τους αλλά και οι πηγές εσόδων τους.

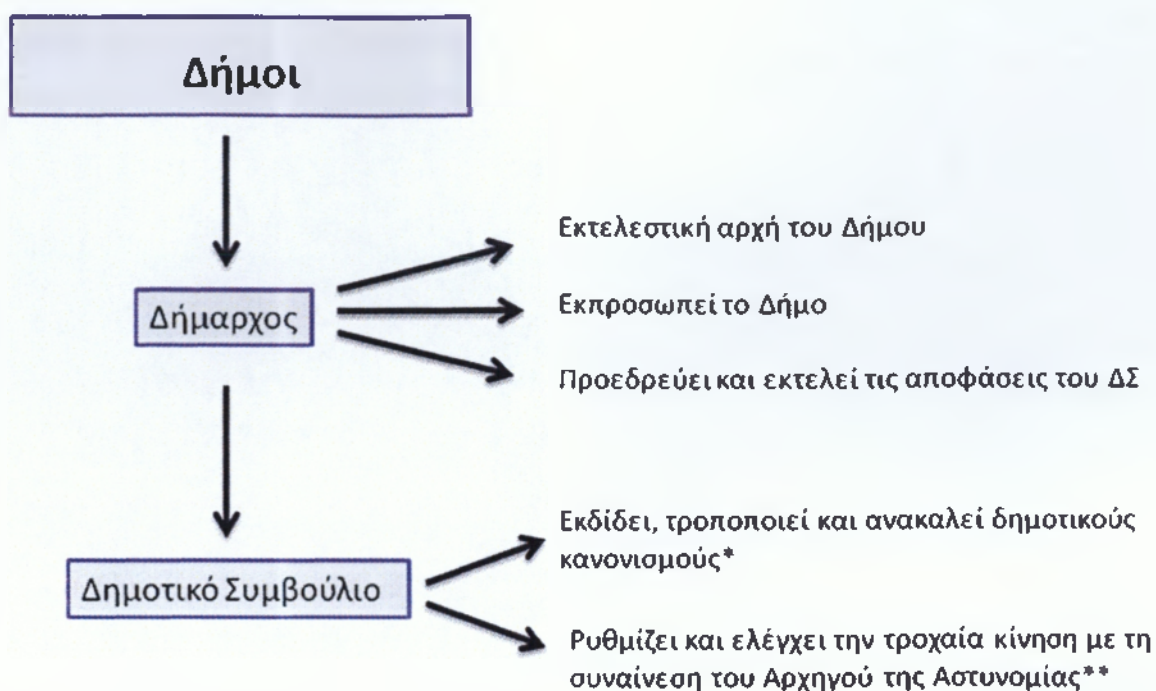
2.3.1 Όργανα Δήμων

Ο Περί Δήμων Νόμος 111/85 ορίζει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των Δήμων¹³. Υπεύθυνος για τη διοίκηση του Δήμου είναι ο Δήμαρχος, ο οποίος έχει εκτελεστικές και διοικητικές αρμοδιότητες, ενώ το Δημοτικό Συμβούλιο ασκεί όλες τις εξουσίες που ανήκουν στην αρμοδιότητα των δήμων¹⁴. Αυτά τα δύο όργανα του Δήμου εκλέγονται από τους κατοίκους των Δήμων με μυστική και καθολική ψηφοφορία για πενταετή θητεία.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται τα δύο όργανα των Δήμων.

¹³ Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο, Αρ. 2082, 18/10/1985.

¹⁴ Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο Αρ.11, παρ.1, Μέρος IV.

*Έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου

** Έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.5 Όργανα διοίκησης των Δήμων

Ο Δήμαρχος είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί το Δήμο σε όλες τις επίσημες σχέσεις, ενώ ταυτόχρονα εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου και προεδρεύει σε αυτό.

Η θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου είναι πενταετής και αρχίζει την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου που ακολουθεί την εκλογή του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, μπορεί να εκδίδει, να τροποποιεί, να ανακαλεί δημοτικούς κανονισμούς για σκοπούς που έχουν σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων και εξουσιών του. Επίσης, μέσα στα δημοτικά όρια, το Συμβούλιο, με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, μπορεί να ρυθμίζει και να ελέγχει την τροχαία κίνηση σε οποιονδήποτε δρόμο με κανονισμούς που εκδίδονται με την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

2.3.2 Αρμοδιότητες Δήμων

Στην αρμοδιότητα των δήμων, ανήκει η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων και όλες οι εξουσίες οι οποίες σύμφωνα με τον νόμο πρέπει να ασκούνται από το Συμβούλιο και τον Δήμαρχο.

Οι σημαντικότερες αρμοδιότητές τους είναι οι εξής¹⁵:

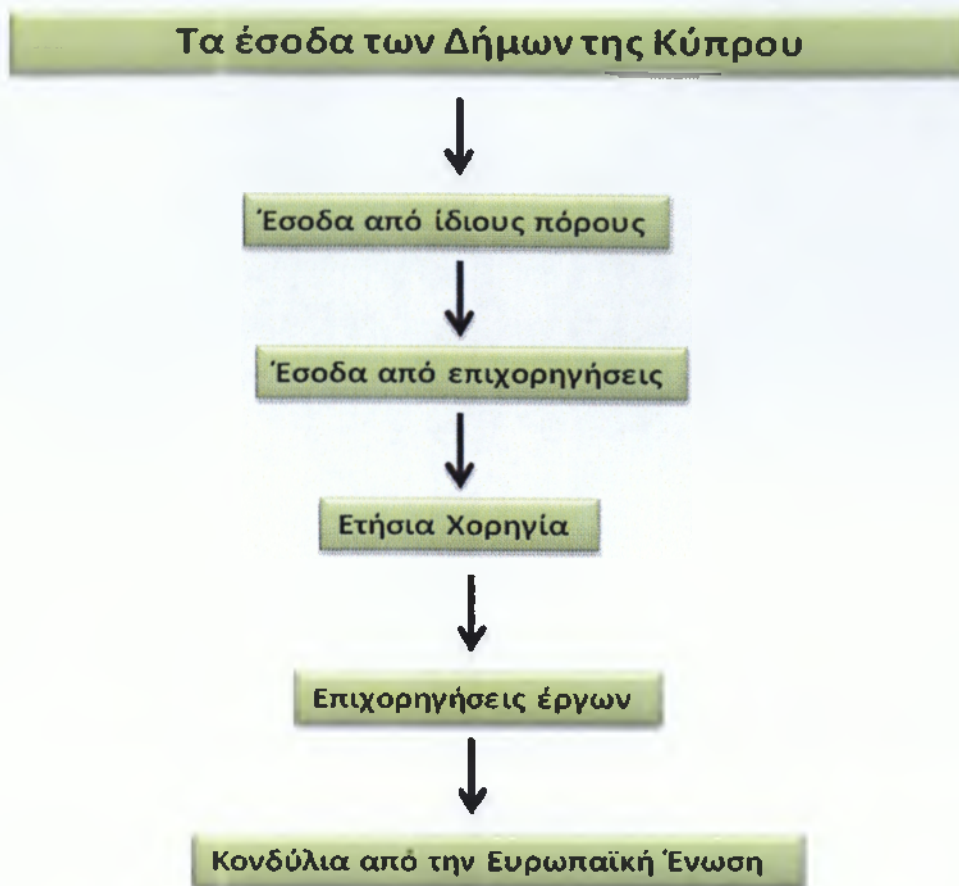
- Χορηγούν ή εκδίδουν τις προβλεπόμενες άδειες από το νόμο.
- Μεριμνούν για τις κοινωνικές, υγειονομικές και ιατρικές υπηρεσίες.
- Ελέγχουν τη δημόσια υγεία και λαμβάνουν μέτρα για αυτήν.
- Μεριμνούν για την ονομασία των οδών και την αρίθμηση των υποστατικών.
- Κατασκευάζουν και συντηρούν τα συστήματα υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων.
- Προνοούν για την κατασκευή, καθαριότητα και φωτισμό των οδών και γεφυρών.
- Προνοούν για την κατάλληλη και την υγιεινή συλλογή, διάθεση και επεξεργασία των σκυβάλων.
- Λήψη μέτρων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του Δήμου.
- Προνοούν για την ασφάλεια και άνεση όλων των προσώπων που συχνάζουν σε κοινά μέρη.

¹⁵ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 36.

- Μεριμνούν για την εγκαθίδρυση και τη ρύθμιση των δημοτικών αγορών.
- Επιβάλλουν το τέλος στις πληρωμές των δημόσιων θεαμάτων.
- Με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου εκδίδουν, τροποποιούν ή ανακαλούν κανονισμούς για τους σκοπούς που προβλέπονται από το νόμο.
- Εκδίδουν άδειες για ανέγερση και μετατροπή σε οικοδομές, για διαίρεση και διαχωρισμό γης.
- Δρουν και ως πολεοδομικές αρχές. Εκδίδουν πολεοδομικές άδειες και πραγματοποιούν πολεοδομικούς ελέγχους.

2.4.3 Έσοδα των Δήμων

Οι Δήμοι της Κύπρου εξασφαλίζουν οικονομικούς πόρους από:

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.6 Τα έσοδα των Δήμων

2.3.4 Οι κατεχόμενοι Δήμοι της Κύπρου

Παραπάνω αναφέρθηκε η κατανομή των Δήμων και των Κοινοτήτων για τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Αυτές έχουν συνολικά 24 Δήμους και 356 Κοινότητες. Όσον αφορά τους κατεχόμενους Δήμους της Κύπρου, αυτοί είναι 9 και εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2.2 Κατεχόμενοι Δήμοι της Κύπρου

Κατεχόμενοι Δήμοι	Πληθυσμός
Ακανθούς	1.300
Αμμοχώστου	38.960*
Καραβάς	-
Κερύνειας	3.892*
Κυθρέα	4.500*
Λύση	-
Λαπήθου	5.500
Λευκονοίκου	2.120*
Μόρφου	7.466*

*Πληθυσμός πριν την τουρκική εισβολή το 1974

Πηγή: <http://www.ucm.org.cy/Depository/Document/726/Document.pdf>

Για αυτούς τους εννέα Δήμους, έχει δημιουργηθεί η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων, που αποτελείται από τους Δημάρχους Αμμοχώστου, Μόρφου, Λύσης, Λαπήθου, Κυθρέας, Καραβά και Ακανθούς. Έπειτα από συνάντηση που είχαν στις 24-10-2008 με τον Υπουργό Εσωτερικών, παρουσίασαν τα ακόλουθα προβλήματα/ αιτήματά τους¹⁶:

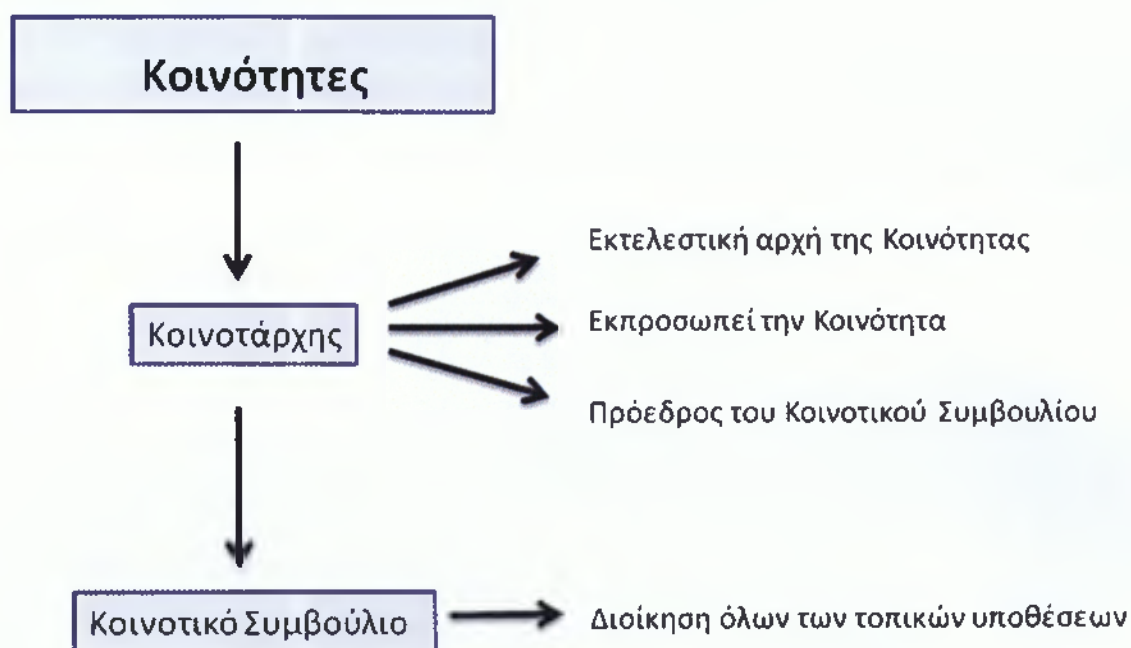
1. Παραχώρηση ειδικού κονδυλίου στους κατεχόμενους Δήμους για σκοπούς διαφώτισης
2. Την έγκριση των προϋπολογισμών των εν λόγω Δήμων
3. Τη στέγαση και την στελέχωση των Δήμων
4. Την αντιμεισθία των Δημάρχων και των Δημοτικών Συμβούλων
5. Προστασία της πολιτικής κληρονομιάς των κατεχόμενων δήμων

¹⁶ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 35.

6. Τέλος, τέθηκε το πρόβλημα της συνεχιζόμενης αλλοίωσης του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος των εδαφών τους από την παράνομη ανοικοδόμηση.

2.3.5 Όργανα Κοινοτήτων

Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος (Ν.86(Ι)/99)¹⁷ ρυθμίζει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των Κοινοτήτων. Όργανα των Κοινοτήτων είναι ο Κοινοτάρχης και το Κοινοτικό Συμβούλιο. Η εκλογή τους διενεργείται με εκλογές κάθε πέντε χρόνια.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.7 Όργανα διοίκησης των Κοινοτήτων

Ο Κοινοτάρχης είναι η εκτελεστική αρχή του Συμβουλίου και προϊστάται των υπηρεσιών του. Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα

¹⁷ Ν. 86(1)/99, «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος», Σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων της Κύπρου, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

του Συμβουλίου. Έλεγχο νομιμότητας επί των αποφάσεων του Συμβουλίου ασκεί ο Έπαρχος¹⁸.

Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι οι εξής¹⁹:

- Σύναψη δανείων με την έγκριση του Επάρχου
- Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών και έλεγχος αυτών
- Δημιουργία Κοινοτικών Αγορών και η ρύθμιση των δικαιωμάτων και των ενοικίων
- Κατασκευή υδρευτικών έργων
- Να πωλεί με την συγκατάθεση του Επάρχου περίσσειμα ύδατος
- Ίδρυση, συντήρηση, βελτίωση και ρύθμιση της λειτουργίας πάρκων, κήπων, γηπέδων, χώρων πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητηρίων, κέντρων νεότητας, αιθουσών αναψυχής για δημόσια χρήση και οποιεσδήποτε άλλες ανέσεις
- Η προβολή του έργου της κοινότητας
- Φύτευση δένδρων, σε δρόμους και δημόσιους χώρους
- Η ανέγερση δημόσιων οικοδομών

¹⁸ Ν. 86(1)/99, «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος», Σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων της Κύπρου, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρ.42, παρ.1

¹⁹ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), *Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 29/5/2009, σελ. 41.

- Η παροχή συνεισφορών για αγαθοεργούς σκοπούς, με την έγκριση του Επάρχου
- Η δαπάνη ποσού που δεν υπερβαίνει το 5% των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού για έξοδα παραστάσεως
- Η κατασκευή, επίστρωση, ασφάλτωση δρόμων
- Χορηγεί τις προβλεπόμενες από το Νόμο άδειες
- Επιβάλλει ετήσια εισφορά για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών
- Φροντίζει για την τήρηση του Περί Προστασίας της παραλίας Νόμου και για τον Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμο
- Ρυθμίζει την καταβολή του τέλους διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία κλπ
- Χορηγεί φιλοδώρηματα και συντάξεις στους υπαλλήλους και στους εργάτες του Συμβουλίου
- Ιδρύει Ταμείο Πρόνοιας για τους μη συντάξιμους υπαλλήλους και εργάτες του και καθορίζει τις συνεισφορές που καταβάλλονται σε αυτό
- Ίδρυση ταμείου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Προβαίνει σε συμφωνία με ασφαλιστικές εταιρείες
- Διοργάνωση (και συμμετοχή) πνευματικών, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων
- Η σύναψη συμβάσεων με Δήμους και άλλα Κοινοτικά Συμβούλια για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας και την παροχή από κοινού υπηρεσιών

- Αποφασίζει για τον χώρο τοποθέτησης των αγωγών μεταφοράς ποσίμου νερού
- Όπως και στην περίπτωση των Δήμων, το Συμβούλιο έχει εξουσία, με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, να ρυθμίζει και να ελέγχει με Κανονισμούς, που εκδίδονται με την έγκριση του Υπουργού και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την τροχαία κίνηση σε οποιοδήποτε δρόμο μέσα στα όρια της κοινότητας.

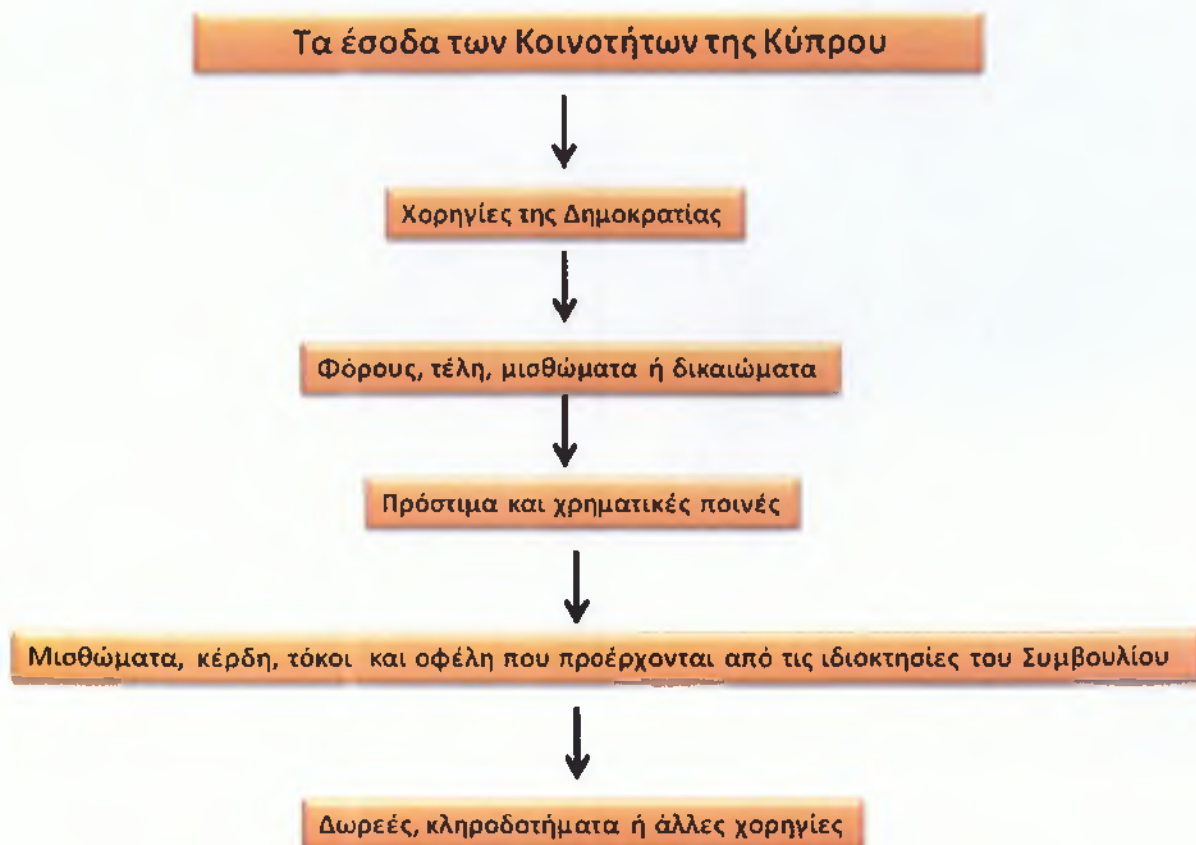
Το Συμβούλιο Κοινότητας που βρίσκεται στα κατεχόμενα εδάφη, αποτελείται από τον Κοινοτάρχη, τον Αναπληρωτή Κοινοτάρχη και τρία μέλη ανεξάρτητα από τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων²⁰. Στις περιοχές όπου ο πληθυσμός κάποιας Κοινότητας αποτελείται από Έλληνες και Τούρκους, εκλέγονται δύο Συμβούλια (ένα για κάθε εθνική ομάδα)²¹.

2.3.6 Έσοδα Κοινοτήτων

Κάθε Συμβούλιο διατηρεί Ταμείο, το οποίο ονομάζεται «Ταμείο Κοινότητας», τα έσοδα του οποίου προέρχονται από:

²⁰ Ν. 86(1)/99, «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος», Σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων της Κύπρου, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρ.11, παρ.3

²¹ Ν. 86(1)/99, «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος», Σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων της Κύπρου, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρ.11, παρ.5

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 2.8 Τα έσοδα των Κοινοτήτων

Ο προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων υποβάλλεται στον Έπαρχο μέχρι τις 30 Νοεμβρίου για το επόμενο οικονομικό έτος (1/1 – 31/12). Ο Έπαρχος προβαίνει σε έλεγχο της νομιμότητας σε ένα μήνα και τον απορρίπτει μόνο όταν αντιβαίνει τις πρόνοιες Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών πραγματοποιείται από τον Γενικό Ελεγκτή όπως και στους Δήμους.

Κεφάλαιο 3^ο

Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης της ΤΑ ανά τομέα

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια προσπάθεια συστηματικής καταγραφής των κυριότερων αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου, βάσει των πληροφοριών που εμφανίζονται στις επίσημες ιστοσελίδες των παραπάνω φορέων, καθώς και των ισχυόντων Νόμων «Περί Δήμων»²².

Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες αυτές κατατάσσονται σε 4 θεματικούς άξονες:

- α) ανάπτυξη,
- β) χωρικός σχεδιασμός,
- γ) περιβάλλον και
- δ) κοινωνική πολιτική.

3.1 Τομέας ανάπτυξης

Η δυνατότητα συμβολής των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) στην τοπική ανάπτυξη και, μέσα από αυτήν, στην ενίσχυση της Απασχόλησης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις τοπικές κοινωνίες γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική. Σ' ένα παγκοσμιοποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, η ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής αποτελούν πλέον μονόδρομο για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

²² Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), «Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας», 29/5/2009, σελ. 178.

Όσον αφορά στον τομέα της ανάπτυξης, οι Δήμοι έχουν τις παρακάτω εξουσίες και καθήκοντα²³:

- **Έλεγχος επαγγελμάτων (άρθρο 84)**, κατά τον οποίο ασκούνται περιορισμοί ή απαγορεύσεις στα επαγγέλματα ή τις επιχειρήσεις που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τους περιοίκους ή τη γύρω περιοχή.
- **Χορήγηση αδειοδοτήσεων (άρθρα 103-111)**, για την έκδοση αδειών σε επαγγελματίες, επιχειρήσεις, βιομηχανίες κλπ. Ο τύπος της άδειας, η διάρκειά της, καθώς και η επαγγελματική φορολογία όλων των προσώπων (φυσικών, νομικών, μισθωτών, αυτοεργοδοτούμενων, εταιρειών κ.λ.π.) καθορίζονται από το δημοτικό συμβούλιο βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.
- **Απόκτηση ακίνητης περιουσίας (άρθρο 85)**, είτε εντός, είτε εκτός των ορίων του Δήμου, με τη σύναψη ιδιωτικής σύμβασης με σκοπό τη δημόσια ωφέλεια.
- **Ίδρυση δημοτικών αγορών (άρθρο 85)**, και ρύθμιση των ενοικίων και των δικαιωμάτων για τη χρήση των αγορών αυτών.
- **Παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων (άρθρο 85)**, και ρύθμιση ενοικίων για τη χρήση αυτών των χώρων²⁴.
- **Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών (άρθρο 85)**, εντός των ορίων του Δήμου και ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία και τη διοίκηση των περιοχών αυτών.

²³ Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο, Αρ. 2082, 18/10/1985.

²⁴ Η συγκεκριμένη αρμοδιότητα συσχετίζεται με την οικονομική δραστηριοποίηση του Δήμου λ.χ. στον πρωτογενή τομέα οικονομίας. Μεγάλοι Δήμοι της χώρας όπως ο Δήμος Λευκωσίας δεν ασκεί τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα.

- **Ρύθμιση κολυμβητηρίων (άρθρο 85)**, για την επάρκεια, την καθαριότητα και την ασφάλεια των λουόμενων.
- **Επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα, στα τουριστικά καταλύματα και επιβολή φόρου στα ιπποδρομιακά στοιχήματα (άρθρο 85)**. Η άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας εξαρτάται από το μέγεθος και το χαρακτήρα του Δήμου (αγροτικός, τουριστικός ή την ύπαρξη αναλόγων δραστηριοτήτων κτλ). Μεγάλοι Δήμοι, όπως η Λευκωσία, ασκούν λ.χ. την επιβολή τελών στα τουριστικά καταλύματα λόγω της σημασίας της πόλης ως πρωτεύουσας της χώρας στην υποδοχή τουριστικού πληθυσμού. Αντίθετα, άλλοι Δήμοι λ.χ. ο Δήμος Κάτω Πολεμιδιών επιβάλλει τέλη μόνο στα δημόσια θεάματα και δεν ασκεί κάποιες άλλες από τις προαναφερόμενες αρμοδιότητες καθώς δεν υφίσταται σχετική δραστηριοποίηση.
- **Ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες για αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (άρθρο 85)**

3.2 Τομέας Χωρικού Σχεδιασμού

Ο χωρικός σχεδιασμός αποτελεί κατεξοχήν αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης στις χώρες της Ευρώπης. Όσον αφορά στον τομέα του χωρικού σχεδιασμού, οι Δήμοι έχουν τις παρακάτω σημαντικότερες εξουσίες και καθήκοντα²⁵:

- **Πολεοδομική εξουσία (άρθρο 84)**, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Νόμου «Περί Χωροταξίας και Πολεοδομίας» και λειτουργώντας ως Πολεοδομική Αρχή (μόνο για τους Δήμους Λευκωσίας, Λάρνακας, Πάφου και Λεμεσού).

²⁵ Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο, Αρ. 2082, 18/10/1985.

- **Κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης (άρθρο 84), στο πλαίσιο των κοινωφελών δικτύων του Δήμου.**
- **Κατασκευή και συντήρηση οδών και γεφυρών και ονομασία οδών (άρθρο 84), ως μέρος της αρμοδιότητας των Δήμων για τα δίκτυα μεταφορών.**
- **Έκδοση άδειας οικοδομής, στα όρια των Δήμων.**
- **Σύναψη συμβάσεων για εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας (άρθρο 86), με τη συνεργασία άλλων Τοπικών Αρχών, εφόσον υπάρχει όφελος για τους συμβαλλόμενους.**
- **Έλεγχος εκσκαφής οδών (άρθρο 89), και απαγόρευση παρέμβασης άλλου προσώπου σε οποιαδήποτε οδό χωρίς γραπτή άδεια από το Δημοτικό Συμβούλιο.**
- **Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν οικοδομές σε επικίνδυνη κατάσταση (άρθρο 90), όπου το Δημοτικό Συμβούλιο παρεμβαίνει για την ασφάλεια των πολιτών, μέσω εργασιών αποκατάστασης, επισκευής ή κατεδάφισης.**

3.3 Τομέας Περιβάλλοντος

Η περιβαλλοντική πολιτική αποτελεί ένα σχετικά νέο τομέα δραστηριοποίησης του Κυπριακού κράτους. Όπως σε πολλές άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, διάσπαρτες περιβαλλοντικές ρυθμίσεις υπήρχαν ήδη στο κυπριακό δίκαιο από τις αρχές του περασμένου αιώνα. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούσαν κυρίως τις διάφορες οχληρίες και την προστασία της υγείας από οικονομικές δραστηριότητες στις αστικές κυρίως περιοχές της χώρας (θόρυβος, διάφορες μορφές ρύπων).

Ο ρόλος των δήμων και κοινοτήτων της Κύπρου στη διαμόρφωση και υλοποίηση περιβαλλοντικών πολιτικών κατά την περιβαλλοντική νομοθεσία είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Οι αρμοδιότητες των Δήμων εντοπίζονται στους εξής τομείς²⁶:

Α) Αδειοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων στα διοικητικά τους όρια (Ν111/1985, άρθρ. 83, κ). Οι αδειοδοτήσεις αυτές αφορούν στη λειτουργία εμπορικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και δεν πρέπει να συγχέονται με τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που είναι αρμοδιότητα της ΥΠ του Υπουργείου Γεωργίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι ασκούν ρυθμιστικό ρόλο εξειδικεύοντας συγκεκριμένους όρους λειτουργίας κατά τη διαδικασία αδειοδότησης (Ν111/1985, άρθρ. 83 ια και ιζ). Επιπρόσθετα, έχουν ελεγκτικές και κατασταλτικές αρμοδιότητες ως προς την τήρηση των όρων αυτών και τον περιορισμό των επιβλαβών για την υγεία και το περιβάλλον οχληριών και την επιβολή προστίμων στους παραβάτες (Ν 111/1985, άρθρ. 83, ιζ, και άρθρ. 102, 103). Ιδιαίτερες ρυθμίσεις προβλέπονται για δραστηριότητες με σημαντικές περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις, όπως τα σφαγεία, τα εκτροφεία ζώων, αρτοποιεία καθώς και ως προς την τήρηση των υγειονομικών διατάξεων των λουτρών και αποχωρητηρίων, όπως και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παρασκευή και διάθεση ποτών και τροφίμων, τις δημοτικές αγορές, τις βιοτεχνικές περιοχές, τις αγορές ζώων και άλλων φαρτών ειδών, (Ν111/1985, άρθρ. 83 θ, στ, ιγ και άρθρ. 85, γ, δ1). Όλες οι παραπάνω αδειοδοτήσεις, ανήκουν στην αρμοδιότητα του Δημοτικού Συμβουλίου (Ν111/1985, άρθρ. 83, κ).

Οι σχετικές με την αδειοδότηση οχληρίες, αφορούν στις εξής δραστηριότητες που προκαλούν επιβαρύνσεις στο περιβάλλον και την υγεία των πολιτών: μεταφορά και διατήρηση ζώων, λίμνες, χαντάκια, αποχωρητήρια, απορροφητικοί λάκκοι, τεφροδόχοι, βλάστηση, αποθηκευτικοί χώροι και εναπόθεση αντικειμένων σε δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, κατοικίες ή μέρος κατοικιών, εργοστάσια, εργαστήρια, τόποι εργασίας που έχουν κατασκευασθεί ή λειτουργούν ή διατηρούνται με τρόπο που προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών, την καλαισθησία και τις ανέσεις της περιοχής, τους ρύπους στον αέρα, τα ύδατα και το

²⁶ Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο, Αρ. 2082, 18/10/1985.

έδαφος από τη διενέργεια εργασιών καθώς και την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, τη λειτουργία καπνοδόχων βιοτεχνιών και βιομηχανιών, τις επιβαρύνσεις από στέγες, υδρορροές και εκροή υδάτων (Ν111/1985, άρθρ. 91).

Ιδιαίτερο καθεστώς αδειοδότησης, καθορισμού όρων εγκατάστασης και λειτουργίας ισχύει για τις βιομηχανικές ζώνες και τις επενδύσεις και έργα που λόγω του μεγέθους τους απαιτούν την διενέργεια και έγκριση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, η αδειοδότηση γίνεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Β) Ως προς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής οι Δήμοι έχουν αρμοδιότητα λήψης προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων καθώς και το σχεδιασμό και την κατασκευή έργων (Ν 111/1985, άρθρ. 83, η) την κατασκευή και συντήρηση χώρων αναψυχής και πρασίνου (άρθρ. 85, στ ζ).

Γ) Στο τομέα των υδάτινων πόρων, ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων αποτελεί έναν από τους βασικούς θεσμικούς παράγοντες που δυσχεραίνουν τη διαμόρφωση και υλοποίηση αποτελεσματικών πολιτικών διαχείρισης. Βασικές υποδομές ύδρευσης, όπως η διαχείριση των φραγμάτων και των ποταμών ανήκουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Το Τμήμα αυτό συγκεντρώνει τις σημαντικότερες λειτουργίες ως προς τη διαμόρφωση πολιτικών σε κεντρικό επίπεδο. Συγκεκριμένα είναι υπεύθυνο: α) για τη συλλογή, επεξεργασία, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση υδρολογικών, υδρογεωλογικών, γεωτεχνικών και άλλων στοιχείων, απαραίτητων για τη μελέτη, τη συντήρηση και την ασφάλεια των αναπτυξιακών έργων, β) τη μελέτη, σχεδίαση, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση έργων υποδομής, όπως φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά, υδρευτικά και αποχετευτικά δίκτυα, διυλιστήρια νερού, μονάδες επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων και μονάδες αφαλάτωσης νερού, γ) την προστασία των υδατικών πόρων από τις μολύνσεις και τις ρυπάνσεις του περιβάλλοντος, και τέλος δ) τη δημιουργία υδατικής συνείδησης στους καταναλωτές για εξοικονόμηση νερού.

3.4 Τομέας Κοινωνικής Πολιτικής

Η κοινωνική πολιτική είναι ένας πολύ ευρύς τομέας προγραμμάτων και δραστηριοτήτων που απευθύνονται στην προστασία οικονομικά αδύνατων και κοινωνικά ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Εδράζεται σε ένα δίκτυο δομών, υπηρεσιών και μέτρων, που εκκινούν από την προοπτική αναδιανομής των δημόσιων αγαθών και αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της κοινωνικής ευπάθειας. Πιο συγκεκριμένα, στόχος των μέτρων κοινωνικής πολιτικής είναι η αντιμετώπιση και πρόληψη, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν, κοινωνικών προβλημάτων, όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία μέτρα κοινωνικής προστασίας λαμβάνονται από διάφορα Υπουργεία, την τοπική αυτοδιοίκηση, την Εκκλησία και ιδιωτικούς φορείς, τόσο του εθελοντικού, όσο και του κερδοσκοπικού τομέα.

Οι κυριότεροι τομείς κοινωνικής πολιτικής περιλαμβάνουν:

- A) Προστασία της οικογένειας, του παιδιού και τη φροντίδα των ηλικιωμένων ή/και των ανάπηρων μελών.
- B) Προγράμματα ενίσχυσης οικονομικά αδύναμων οικογενειών με την παροχή δημόσιου βοηθήματος.
- Γ) Προστασία κοινωνικά αποκλεισμένων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.
- Δ) Προγράμματα κοινωνικής ενσωμάτωσης μεταναστών και μετακινούμενων πληθυσμών.
- Ε) Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης και αθλητισμού.
- ΣΤ) Προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης προβλημάτων δημόσιας υγείας π.χ. μεταδοτικές νόσοι, τοξικομανείς, κάπνισμα, κλπ.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία στον τομέα κοινωνικής πολιτικής, αρμοδιότητες έχουν το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και Εσωτερικών. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες πιο συγκεκριμένα έχουν τις εξής αρμοδιότητες ανά τομέα:

1. Υγιεινή τροφίμων και ποτών
2. Απολύμανση οικοδομής στην οποία απεβίωσε πρόσωπο μετά από μολυσματική ασθένεια
3. Έργα για προστασία υγιεινής και δημόσιας υγείας της κοινότητας
4. Έλεγχος νερών από ξένες ουσίες επιβλαβείς για το κολυμβητικό κοινό
5. Επιτήρηση και έλεγχος αρτοποιειών
6. Ίδρυση, συντήρηση και λειτουργία σφαγείων
7. Ρύθμιση και έλεγχος επιβλαβών επαγγελμάτων προς τη δημόσια υγεία
8. Έλεγχος και ρύθμιση διέλευσης ζώων
9. Ίδρυση και λειτουργία κοιμητηρίων
10. Κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημόσιων λουτρών και αποχωρητηρίων
11. Ίδρυση, συντήρηση και λειτουργία αγαθοεργών ιδρυμάτων
12. Ίδρυση ταμείου συντάξεων σε δημοτικούς υπαλλήλους
13. Συνεισφορά στα ταμεία πρόνοιας των υπαλλήλων του Δήμου
14. Ασφάλιση υπαλλήλων Δήμου
15. Σύναψη δανείων για αγορά εξοπλισμού και οχημάτων για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας
16. Ρύθμιση λειτουργίας θεάτρων
17. Ρύθμιση θαλάσσιας κολύμβησης
18. Διοργάνωση και προώθηση πνευματικών, αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων
19. Ίδρυση και συντήρηση χώρων αναψυχής
20. Ίδρυση και λειτουργία δημοτικού ραδιοσταθμού

Κεφάλαιο 4ο

Σύντομη παρουσίαση των μελετών περιπτώσεων: Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί, πραγματοποιείται αξιολόγηση της φυσιογνωμίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου. Πιο αναλυτικά αξιολογούνται και συγκρίνονται ο πληθυσμός, η υπηκοότητα, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, το επίπεδο μόρφωση του πληθυσμού, η απασχόληση και η ανεργία, οι κατοικίες και τα νοικοκυριά, καθώς και οι πολιτιστικές υπηρεσίες των Δήμων.

4.1 Χωροταξική θεώρηση και ιστορική εξέλιξη των υπό εξέταση δήμων

4.1.1 Δήμος Λάρνακας

Η Λάρνακα είναι πόλη στην νοτιοανατολική ακτή της Κύπρου. Αποτελεί τη διάδοχο πόλη του αρχαίου Κιτίου, ενός από τα σημαντικά βασίλεια της αρχαίας Κύπρου, γενέτειρα μεταξύ άλλων του αρχαίου φιλοσόφου Ζήνωνα. Σήμερα αποτελεί την τρίτη σε μέγεθος πόλη του νησιού, με πληθυσμό, βάσει της απογραφής του 2001, 62.997

κατοίκους (συμπεριλαμβάνονται και οι δήμοι Αραδίππου και Λειβάδια). Στη Λάρνακα βρίσκεται διεθνές αεροδρόμιο, ο κυριότερος αερολιμένας της Κύπρου²⁷.

Όπως και η Κύπρος ολόκληρη, έτσι και η Λάρνακα ειδικότερα, άρχισε να αναπτύσσεται με γοργό ρυθμό από την ανεξαρτησία της Κύπρου (1960) και έπειτα. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974, η ανάπτυξη της Λάρνακας υπήρξε περισσότερο ραγδαία και εντυπωσιακή. Το κλείσιμο του διεθνούς αεροδρομίου Λευκωσίας, λόγω της εισβολής, οδήγησε στη δημιουργία του διεθνούς αεροδρομίου της Λάρνακας, στην περιοχή της αλυκής, που είναι σήμερα το μεγαλύτερο και κυριότερο από τα κυπριακά αεροδρόμια και αποτελεί ζωτικό αεροπορικό κόμβο στην περιοχή της Εγγύς και Μέσης Ανατολής. Η απώλεια, εξάλλου, του κυριότερου εμπορικού λιμανιού της Κύπρου, δηλ. της Αμμοχώστου, λόγω της τουρκικής εισβολής και κατοχής, είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική αναβάθμιση του λιμανιού της Λεμεσού και, κατά δεύτερο λόγο, εκείνου της Λάρνακας.

Τέλος, η απώλεια των παραδοσιακών τουριστικών περιοχών της Κύπρου (Αμμόχωστος, Κερύνεια), οδήγησε σε τουριστική αξιοποίηση άλλων περιοχών της Κύπρου περιλαμβανομένης της Λάρνακας, στην οποία κτίστηκαν πολλά σύγχρονα και πολυτελή ξενοδοχεία. Κοντά στην πόλη βρίσκονται οι κυριότερες αποθήκες πετρελαιοειδών της Κύπρου. Για όλους αυτούς τους λόγους, η πόλη της Λάρνακας γνωρίζει σήμερα μια νέα ακμή.

²⁷Ανάκτηση από: <http://www.larnaka.com/>

4.1.2 Δήμος Αραδίππου

Η Αραδίππου είναι δήμος της Κύπρου στην Επαρχία Λάρνακας. Βρίσκεται στα νότια της Κύπρου, σε μικρή απόσταση από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Λάρνακας. Αναγνωρίστηκε επίσημα δήμος στις 23 Φεβρουαρίου 1986 και έχει σταδιακά καθιερωθεί ως ένα δυναμικά εξελισσόμενο αστικό κέντρο. Αποτελεί κομβικό σημείο στο εθνικό οδικό δίκτυο του νησιού και ο συγκοινωνιακός κόμβος της Ριζοελιάς είναι γνωστός σε κάθε Κύπριο²⁸.

Η Αραδίππου φιλοξενεί μέσα στα δημοτικά όρια της το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών ζωνών που εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή του αστικού συμπλέγματος και ολόκληρη την Κύπρο. Αυτές είναι: η ζώνη Ελευθέρου Εμπορίου, νότια του αυτοκινητόδρομου Λάρνακας- Λεμεσού, η βιομηχανική ζώνη περιορισμένου βαθμού όχλησης (Ζώνη Βα3) νότια του αυτοκινητόδρομου Λάρνακας – Κοφίνου και η κυβερνητική βιομηχανική περιοχή Λάρνακας που παρόλο ότι έχει ενταχθεί στα δημοτικά όρια της Λάρνακας, από απόψεως τοποθεσίας, βρίσκεται στην περιοχή Αραδίππου.

Η Αραδίππου φημίζεται και για τις πάμπολλες εκκλησίες και ξωκλήσια της. Η παλαιότερη εκκλησία της Αραδίππου είναι ο Απόστολος Λουκάς. Η εκκλησία στο σημερινό της μέγεθος είναι η τρίτη στη σειρά και κτίστηκε το 1939 για να καλύψει τις αυξανόμενες ανάγκες του πληθυσμού της Αραδίππου.

²⁸ Ανάκτηση από:

http://www.aradippou.org.cy/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=27

Η Αραδίππου, αφού ανακηρύχθηκε σε Δήμο, καθόρισε τα δημοτικά της όρια και είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος Δήμος της Κύπρου²⁹ σε έκταση γης με 42.982 τετραγωνικά κυβερνητικά στρέμματα.

4.2 Δημογραφικό, μορφωτικό προφίλ των υπό εξέταση Δήμων και σύνθεση του ανά υπηκοότητα

4.2.1 Δημογραφικό Προφίλ

Παρακάτω παρουσιάζεται ο μόνιμος πληθυσμός των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, όπως αυτόν τον έχει καταγράψει η Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην απογραφή του 2001.

Πίνακας 4.1 Μόνιμος πληθυσμός

ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			
ΔΗΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	46.666	22.464	24.202
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	11.448	5.779	5.669

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας
(Απογραφή πληθυσμού 2001)

Παρατηρούμε ότι ο Δήμος Λάρνακας έχει σχεδόν τον τριπλάσιο πληθυσμό απ' ότι έχει ο Δήμος Αραδίππου. Αυτό είναι απόλυτα λογικό, καθώς ο Δήμος Λάρνακας είναι ο μεγαλύτερος Δήμος σε όλη την επαρχία Λάρνακας.

²⁹ Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, (2011), «Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας 2011», Πρόνοιες και μέτρα πολιτικής, Λευκωσία 2011

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.1 Κατανομή πληθυσμού Δήμου Λάρνακας κατά φύλο

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.2 Κατανομή πληθυσμού Δήμου Αραδίππου κατά φύλο

Από τα παραπάνω διαγράμματα, παρατηρούμε ότι τόσο στον Δήμο Λάρνακας, όσο και στον Δήμο Αραδίππου, η κατανομή του πληθυσμού σε σχέση με το φύλο, είναι σχεδόν 50 – 50, με μία μικρή υπεροχή των γυναικών στον Δήμο Λάρνακας.

Πίνακας 4.2 Μεταβολή Πληθυσμού Δήμου Λάρνακας

Απογραφή 1992	Απογραφή 2001	Ετήσια αύξηση πληθυσμού	Μελλοντική πρόβλεψη πληθυσμού (2018)
43.586	46.666	0,8%	53.435

Πηγή: Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας 2011

Πίνακας 4.3 Μεταβολή Πληθυσμού Δήμου Αραδίππου

Απογραφή 1992	Απογραφή 2001	Ετήσια αύξηση πληθυσμού	Μελλοντική πρόβλεψη πληθυσμού (2018)
7.223	11.448	5,2%	27.102

Πηγή: Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας 2011

Όσον αφορά την μεταβολή του πληθυσμού στους δύο Δήμους, παρατηρούμε ότι στον Δήμο Αραδίππου έχουμε σημαντική ετήσια αύξηση του πληθυσμού που φτάνει το 5,2%, σε αντίθεση με τον Δήμο Λάρνακας όπου η ετήσια αύξηση είναι μόλις 0,8%. Παρόλο που ο Δήμος Αραδίππου είναι μικρότερος σε σχέση με τον Δήμο Λάρνακας, από το 1992 μέχρι και το 2001 είχαμε αύξηση του πληθυσμού σχεδόν κατά 4.000 κατοίκους, σε αντίθεση με τον Δήμο Λάρνακας όπου ο πληθυσμός της αυξήθηκε σχεδόν κατά 3.000 κατοίκους. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της Λάρνακας τα τελευταία έτη, ο πληθυσμός της θα έπρεπε να έχει αυξηθεί περισσότερο.

Πίνακας 4.4 Μόνιμος πληθυσμός σε ηλικιακές ομάδες

ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ			ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
0-4	2.551	1.278	1.273	1.132	558	574
5-9	3.236	1.637	1.599	1.354	698	656
10-14	3.389	1.779	1.610	1.113	556	557
15-19	3.501	1.785	1.716	1.006	527	479
20-24	3.462	1.717	1.745	798	403	395
25-29	3.256	1.546	1.710	887	393	494
30-34	3.180	1.491	1.689	957	451	506
35-39	3.509	1.641	1.868	1.008	491	517
40-44	3.471	1.643	1.828	883	483	400
45-49	3.086	1.471	1.615	597	333	264
50-54	2.928	1.391	1.537	491	282	209
55-59	2.544	1.248	1.296	360	169	191
60-64	2.298	1.130	1.168	248	137	111
65-69	1.984	900	1.084	207	103	104
70-74	1.584	685	899	140	65	75
75-79	1.261	573	688	121	68	53
80+	1.371	520	851	136	58	78
ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΑΝ	55	29	26	10	4	6

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

Από τον παραπάνω πίνακα, διαπιστώνουμε ότι και στους δύο Δήμους οι μικρότερες ηλικίες υπερिशχούν πληθυσμακά σε σχέση με τις μεγαλύτερες. Αυτό είναι πολύ θετικό στοιχείο καθώς δείχνει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα υπογεννητικότητας. Στον Δήμο Αραδίππου όμως παρατηρούμε μία μικρή κάμψη στις ηλικίες 20 έως 40 περίπου, κάτι που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ίσως αναζητούν εργασία (καθώς είναι οι πιο παραγωγικές ηλικίες) σε μια μεγαλύτερη πόλη με περισσότερες ευκαιρίες, όπως είναι η Λάρνακα.

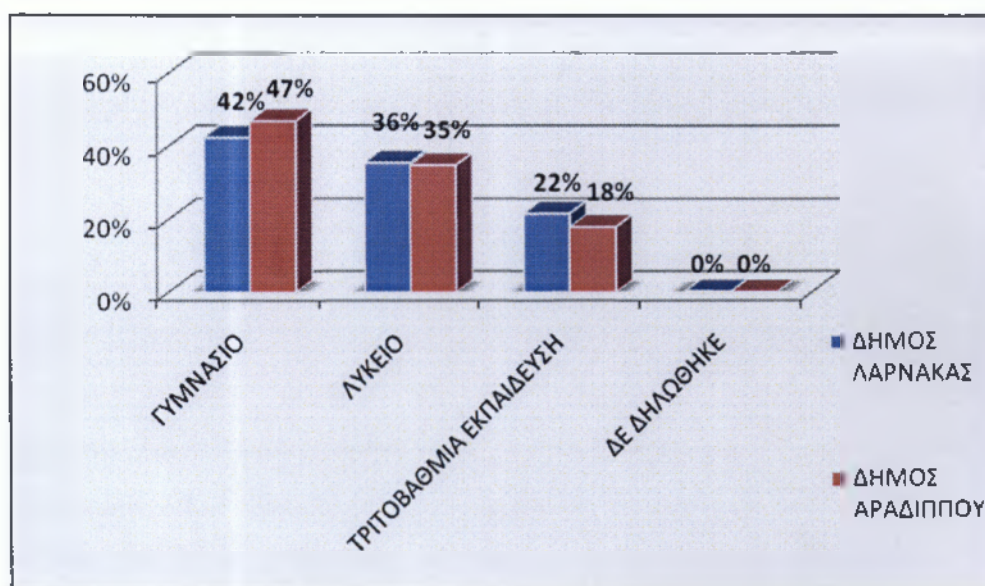
4.2.2 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού στους υπό εξέταση Δήμους

Παρακάτω παρουσιάζεται το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και την απογραφή του 2001.

Πίνακας 4.5 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού (>15 ετών)

ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (> 15 ΕΤΩΝ)					
ΔΗΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΛΥΚΕΙΟ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	37.490	15.917	13.337	8.142	94
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	7.849	3.691	2.735	1.411	12

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.3 Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού (>15 ετών)

Αναφορικά με το επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων των δύο Δήμων, παρατηρείται ένα όχι και τόσο υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Σχεδόν οι μισοί κάτοικοι έχουν μόλις απολυτήριο Γυμνασίου. Στον Δήμο Αραδίππου, το ποσοστό αυτό είναι πιο μεγάλο αφού όπως είπαμε και παραπάνω, η περιοχή αυτή είναι κυρίως αγροτική.

Πίνακας 4.6 Επίπεδο μόρφωσης οικονομικά ενεργού πληθυσμού

ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ				
	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΛΥΚΕΙΟ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ				
ΣΥΝΟΛΟ	5.804	7.825	6.532	24
ΑΝΔΡΕΣ	3.674	4.528	3.322	14
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2.130	3.297	3.210	10
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ				
ΣΥΝΟΛΟ	1.625	1.731	1.240	6
ΑΝΔΡΕΣ	1.229	1.045	617	5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	396	686	623	1

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

Όμως όσον αφορά το επίπεδο μόρφωσης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, διαπιστώνουμε ότι στον Δήμο Λάρνακας το μορφωτικό επίπεδο είναι πιο υψηλό απ' ό,τι το μορφωτικό επίπεδο του συνόλου των κατοίκων. Όμως στον Δήμο Αραδίππου, το επίπεδο παραμένει χαμηλό και στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.

4.2.3 Η κατανομή του πληθυσμού ανά υπηκοότητα

Όταν λέμε υπηκοότητα³⁰, εννοούμε την ιδιότητα του να είναι κανείς πολίτης ενός κράτους και να έχει τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτό. Παρακάτω παρουσιάζεται η υπηκοότητα του πληθυσμού των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και την απογραφή του 2001.

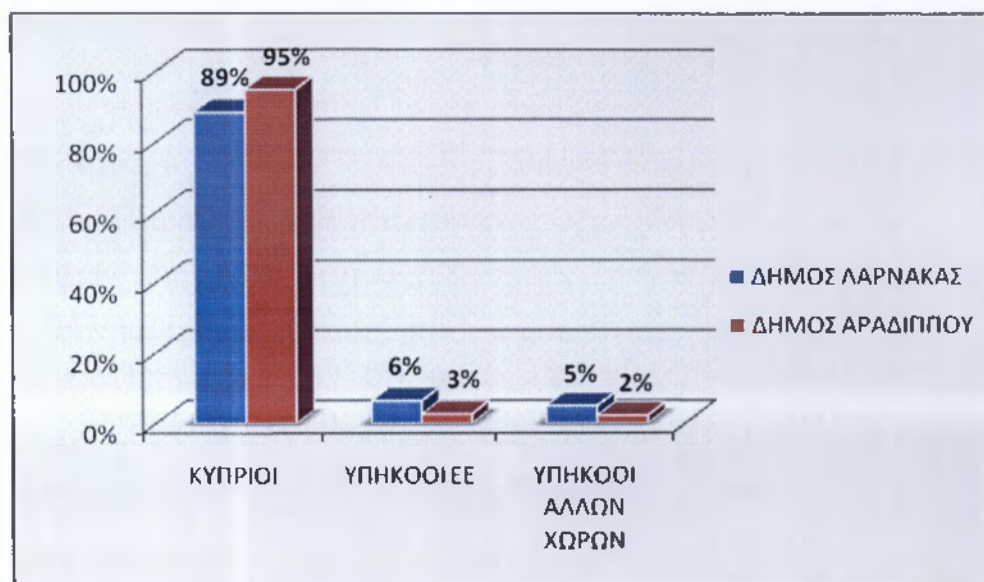
³⁰ Ανάκτηση από:

<http://el.wiktionary.org/wiki/%CF%85%CF%80%CE%B7%CE%BA%CE%BF%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%BI>

Πίνακας 4.7 Υπηκοότητα

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ			
ΔΗΜΟΣ	ΚΥΠΡΙΟΙ	ΥΠΗΚΟΟΙ ΕΕ	ΥΠΗΚΟΟΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	41.376	2.982	2.308
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	10.894	302	252

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.4 Υπηκοότητα

Όσο αφορά την υπηκοότητα στους δύο Δήμους, παρατηρούμε όπως είναι φυσικό, ότι η πλειοψηφία των κατοίκων είναι Κύπριοι. Στον Δήμο Αραδίππου το ποσοστό των ντόπιων είναι μεγαλύτερο καθώς είναι κυρίως αγροτική περιοχή και δύσκολα άλλοι υπήκοοι θα επέλεγαν να εγκατασταθούν εκεί. Σε αντίθεση με τον Δήμο Λάρνακας όπου υπάρχουν υπήκοοι τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και από άλλες χέρρες.

4.2.4 Αναπτυξιακή δυναμική και δραστηριοποίηση των υπό εξέταση Δήμων

Στο συγκεκριμένο τμήμα εξετάζουμε συνθετικά την αναπτυξιακή δυναμική των τριών περιοχών μέσω της ανάλυσης στοιχείων όπως ο δείκτης δραστηριότητας των περιοχών, ο δείκτης ανεργίας και η οικονομική δραστηριότητα του πληθυσμού ανά τομέα παραγωγής. Τα στοιχεία εμπλουτίζονται μέσω της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων σε επίπεδο Δήμων από την Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου μέσω της απογραφής του 2001, δεδομένου ότι δεν υφίσταται ακόμα στοιχεία της απογραφής του 2011 δεν έχει γίνει ακόμα. Παράλληλα καταγράφεται και η αναπτυξιακή δραστηριότητα των δύο μέσω κυρίως της συγκέντρωσης στοιχείων από τις τοπικές αρχές των δύο δήμων.

ΟΕΠ σύνθεση και δραστηριοποίηση³¹

Ως προς την οικονομική δραστηριότητά του διαχωρίζεται σε οικονομικώς ενεργός και σε οικονομικώς μη ενεργός. Στον οικονομικώς ενεργό πληθυσμό εντάσσονται όσοι βρίσκονται στην αγορά εργασίας ή επιθυμούν αλλά δεν μπορούν να εισέλθουν σε αυτήν.

Αντίθετα στον οικονομικώς μη ενεργό πληθυσμό εντάσσονται όσοι δηλώνουν ότι δεν εργάζονται αλλά και δεν αναζητούν εργασία.

Προκύπτει λοιπόν ότι στο επίκεντρο της ανάλυσης των ΟΤΑ θα πρέπει να βρίσκεται ο οικονομικώς ενεργός πληθυσμός καθότι αποτελεί το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό της περιοχής.

Η σχέση του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού του ΟΤΑ ως προς το συνολικό πληθυσμό του, αποτελεί το δείκτη δραστηριότητας (A) η τιμή του οποίου ερμηνεύει

³¹ Μαραβά, Ν., Αλεξόπουλος Α., (2006-2007), «Σημειώσεις μαθήματος ανθρωπογεωγραφία», ΤΕΙ Καλαμάτας, Σχολή Διοίκησης και οικονομίας, Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Χειμερινό εξάμηνο 2006-2007, Καλαμάτα.

το ποσοστό του πληθυσμού που διατίθεται να συμμετάσχει σε οικονομικές δραστηριότητες.

$$A = \frac{\text{Οικονομικ \acute{o}s \text{ ενεργο \acute{i}}}}{\text{Συνολικ \acute{o}s \text{ Πληθυσμ \acute{o}s}} \times 100$$

ΟΤΑ με υψηλό δείκτη δραστηριότητας κατέχουν αναπτυξιακό δυναμισμό και κατά συνεπεία θα πρέπει να εξασφαλίσουν όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για πλήρη απασχόληση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού. Προς την κατεύθυνση αυτή οι ΟΤΑ θα πρέπει να γνωρίζουν την υφιστάμενη διάρθρωση του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού ως προς την απασχόληση και των χαρακτηριστικών εκείνων που καθορίζουν τη συμμετοχή του στην αγορά εργασίας. Η πληροφορία αυτή μπορεί να αντληθεί από τον Πίνακα: Οικονομικώς ενεργός, μη ενεργός και απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας της απογραφής πληθυσμού που αποτυπώνει το σύνολο του διαθέσιμου εργατικού δυναμικό ως προς τη μορφή της απασχόλησής τους, δηλαδή πόσοι εκ αυτού είναι απασχολούμενοι και πόσοι άνεργοι.

Για τους συγκεκριμένους δήμους τα στοιχεία για την ανεργία, την απασχόληση και την οικονομική δραστηριότητα, όπως αυτά τα κατέγραψε η Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην απογραφή του 2001 έχουν ως εξής:

Πίνακας 4.8 Απασχολούμενοι, άνεργοι, οικονομική δραστηριότητα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ, ΑΝΕΡΓΟΙ, ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ				ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ			
ΔΗΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΠΡΩΤΟ-ΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟ-ΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΤΡΙΤΟ-ΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΑΝ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	20.185	816	19.369	163	4.084	15.081	41
ΔΗΜΟΣ ΡΑΔΙΠΠΟΥ	4.602	90	4.512	186	1.190	3.130	6

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

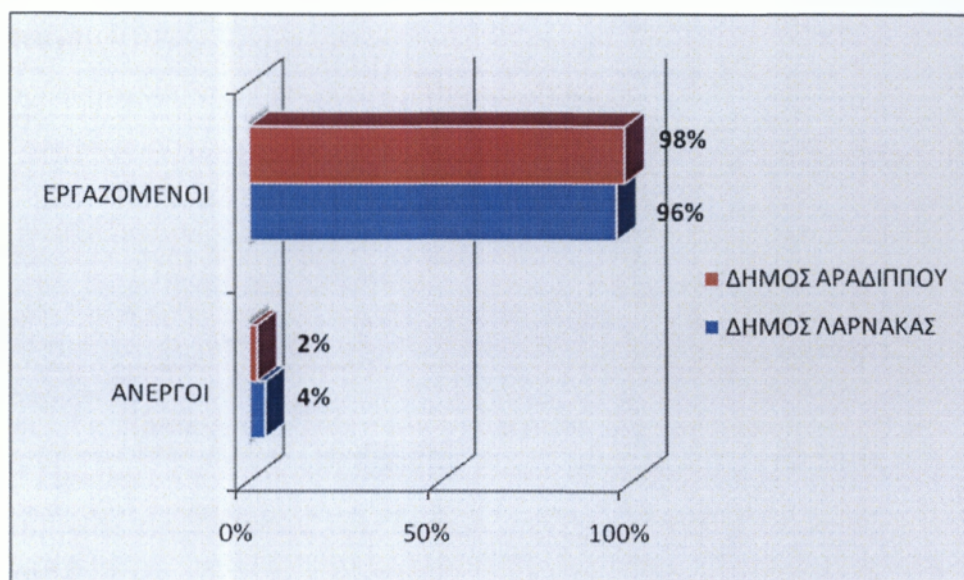
Από τον παραπάνω πίνακα, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η ανεργία στους Δήμους Λάρνακας και Αραδίππου είναι σε χαμηλά επίπεδα. Επιπλέον παρατηρούμε ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός δεν καλύπτει ούτε το 50% του συνολικού πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα στον Δήμο Λάρνακας, από τους 46.666 κατοίκους, οι οικονομικά ενεργοί είναι σχεδόν 20.000, ενώ στον Δήμο Αραδίππου, από τους 11.448 κατοίκους, οι οικονομικά ενεργοί είναι σχεδόν 4.600.

Πίνακας 4.9 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ							
	ΣΥΝΟΛΟ	15-24	25-39	40-54	55-64	65+	ΔΕ ΔΗΛΩΘΗΚΕ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ							
ΣΥΝΟΛΟ	20.185	2.295	8.235	7.226	2.137	272	20
ΑΝΔΡΕΣ	11.538	1.121	4.399	4.238	1.550	217	13
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	8.647	1.174	3.836	2.988	587	55	7
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ							
ΣΥΝΟΛΟ	4.602	644	2.241	1.465	237	11	4
ΑΝΔΡΕΣ	2.896	338	1.303	1.050	192	11	2
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	1.706	306	938	414	45	0	2

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

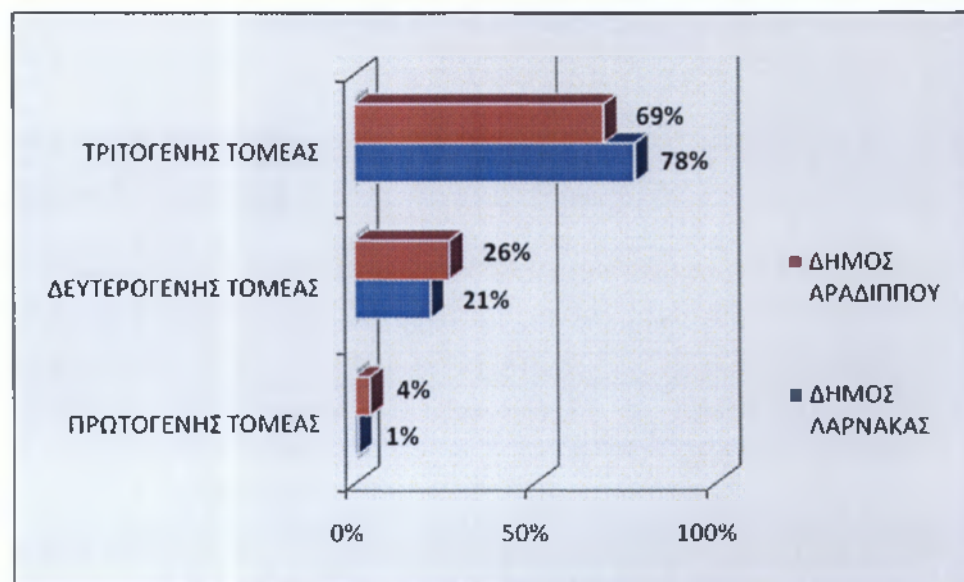
Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ο οικονομικά ενεργός ανδρικός πληθυσμός είναι περισσότερος απ' ότι ο οικονομικά ενεργός γυναικείος πληθυσμός. Κάτι που είναι απόλυτα φυσιολογικό καθώς ένας αρκετά μεγάλος γυναικείος πληθυσμός δεν εργάζεται αλλά ασχολείται με τα οικιακά.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.5 Ποσοστά εργαζόμενων – ανέργων

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η ανεργία στους Δήμους Λάρνακας και Αραδίππου είναι σε χαμηλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, στον Δήμο Αραδίππου το ποσοστό της ανεργίας είναι μόλις 2%, ενώ στον Δήμο Λάρνακας αγγίζει το 4%.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 4.6 Οικονομική δραστηριότητα

Οι κάτοικοι της Αραδίππου ήταν παραδοσιακά γεωργοκτηνοτρόφοι και πολλοί από αυτούς γαιοκτήμονες. Η περιοχή άλλαξε όμως όψη μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και την οικοδομική έκρηξη που ακολούθησε. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να

αυξηθεί κατά πολύ η απασχόληση στον τριτογενή τομέα και να μειωθεί στον πρωτογενή. Στον Δήμο Λάρνακας η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα είναι σχεδόν ανύπαρκτη σε αντίθεση με την απασχόληση στον τριτογενή τομέα. Αυτό εξηγείται από την τουριστική αξιοποίηση της Λάρνακας, από την ύπαρξη του διεθνούς αεροδρομίου Λάρνακας, που είναι σήμερα το μεγαλύτερο και κυριότερο από τα κυπριακά αεροδρόμια και αποτελεί ζωτικό αεροπορικό κόμβο στην περιοχή της Εγγύς και Μέσης Ανατολή και από την σημαντική αναβάθμιση του λιμανιού της.

4.3 Κατοικίες – νοικοκυριά

Παρακάτω παρουσιάζονται στοιχεία για τον αριθμό των κατοικιών και των νοικοκυριών στους Δήμους Λάρνακας και Αραδίππου, όπως αυτά τα κατέγραψε η Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην απογραφή του 2001.

Πίνακας 4.10 Αριθμός κατοικιών – νοικοκυριών

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ – ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ					
ΔΗΜΟΣ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ			ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	
	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΚΕΝΕΣ/ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	20.711	15.931	4.780	15.948	46.324
ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	3.347	3.036	311	3.041	11.425

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κυπριακής Δημοκρατίας (Απογραφή πληθυσμού 2001)

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, στον Δήμο Λάρνακας υπάρχουν αρκετές κενές / προσωρινές κατοικίες που φτάνουν τις 4.780 σε αντίθεση με τον Δήμο Αραδίππου όπου είναι μόλις 311. Επίσης διαπιστώνουμε ότι στον Δήμο Λάρνακας υπάρχουν σχεδόν 300 άτομα, τα οποία δεν έχουν κατοικία και στον Δήμο Αραδίππου ο αριθμός αυτός φτάνει τα 20 άτομα.

4.4 Αναπτυξιακή δυναμική και πολιτιστική δραστηριότητα των υπό εξέταση Δήμων

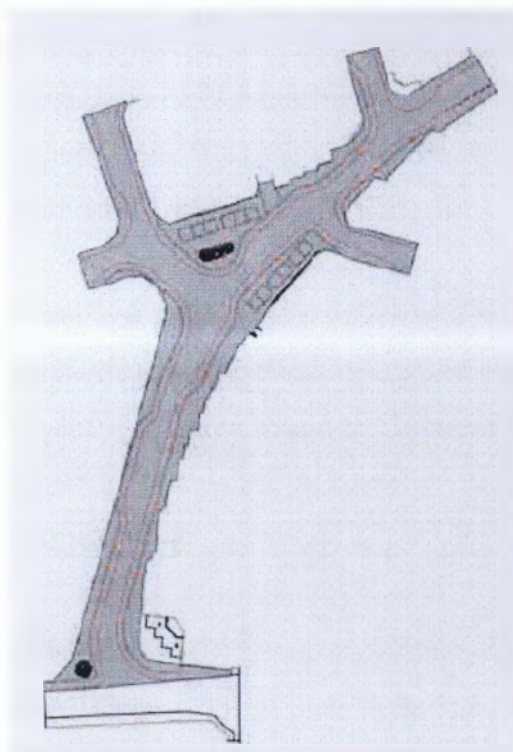
4.4.1 Δήμος Λάρνακας

Με την δημιουργία του Πολιτιστικού Τμήματος στον Δήμο Λάρνακας πριν από 23 περίπου χρόνια και κυρίως με την έναρξη της δουλειάς των εκλεγμένων και όχι των διορισμένων Δημάρχων και Δημοτικών Συμβουλίων, αρχίζει στη Λάρνακα μια χωρίς προηγούμενο άνοδο στον τομέα των Πολιτιστικών³². Βασικός στόχος ήταν από την αρχή η δημιουργία, κυρίως, της σωστής Πολιτιστικής υποδομής, αφού αυτή απουσίαζε παντελώς από την πόλη και αυτό μεταφραζόταν στην δημιουργία σωστών χώρων πολιτισμού όπως για παράδειγμα, εκθεσιακό χώρο (π.χ. Πινακοθήκης), θεάτρων (π.χ. Παττίχειο Δημοτικό Αμφιθέατρο), μουσείων κλπ. Ο δεύτερος στόχος ο οποίος θα έπρεπε παράλληλα με τον πιο πάνω να υλοποιηθεί ήταν να περάσει η πόλη από την ευκαιριακή και χωρίς προγραμματισμό πολιτιστική κίνηση, στη δημιουργία μόνιμης πολιτιστικής ζωής. Ο μοναδικός τρόπος για να πραγματοποιηθεί ο στόχος αυτός ήταν η διοργάνωση πληθώρας εκδηλώσεων που να καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των πολιτιστικών οι οποίες ταυτόχρονα θα δημιουργούσαν την σωστή κίνηση στην πόλη και που ανάλογα θα προσέλκυαν και το ενδιαφέρον του κοινού. Οι δύο πιο πάνω στόχοι επιτεύχθηκαν, σίγουρα σε μεγάλο βαθμό, αφού σήμερα η Λάρνακα, διαθέτει τόσο τους σωστούς χώρους υποδομής και προγραμματίζει τη λειτουργία περισσότερων ακόμη, όσο και μεγάλες θεσμοθετημένες εκδηλώσεις οι οποίες καλύπτουν ημερολογιακά ολόκληρο το χρόνο αλλά θα μπορούσαμε να πούμε και ολόκληρο το φάσμα αυτού που ονομάζουμε «Πολιτιστικά». Την ίδια στιγμή, πέραν από τον Δήμο, μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα των 23 χρόνων, εκδηλώθηκε και μεγάλο ενδιαφέρον από ιδιώτες, οργανώσεις ή και άλλους οργανισμούς, οι οποίοι με την σειρά τους κάλυψαν ή συμπλήρωσαν κάποια κενά που υπήρχαν.

³² Ανάκτηση από: <http://www.larnaka.com/>

Αναπτυξιακά έργα Δήμου Λάρνακας

Ένα από τα αναπτυξιακά έργα του Δήμου Λάρνακας τον τελευταίο καιρό είναι η ανάπλαση της Ζήνωνος Πιερίδη (πρώην πλατεία Παλλάς)³³. Η απόφαση για ανάπλαση του χώρου λήφθηκε μέσα στα πλαίσια του προγραμματισμού του Δήμου Λάρνακας για αναβάθμιση του Αστικού Εμπορικού Κέντρου. Μέσα σε αυτό τον προγραμματισμό, αποφασίστηκαν και έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα έργα των πλατειών Ερμού, Αγίου Λαζάρου και Μεσαιωνικού Κάστρου.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο λήφθηκε η απόφαση για το έργο αυτό, είναι τα προβλήματα που υπάρχουν στην οδό Ζήνωνος Πιερίδη στη διακίνηση των οχημάτων και των πεζών και στη λειτουργία των εμπορικών αναπτύξεων και των χώρων αναψυχής. Με την ολοκλήρωση του έργου, αναμένεται βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και αναβάθμιση της ελκυστικότητας του Αστικού Εμπορικού Κέντρου.

³³ Θεοκλής, Γ., (2010), «Ανάπλαση της Ζήνωνος Πιερίδη», *Περιοδικό «Λάρνακα. Η πόλη που αγαπάμε!»*, Τεύχος 4, Φθινόπωρο 2010, σελ. 11-12.

Ένα άλλο σημαντικό έργο του Δήμου Λάρνακας είναι ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας – Δεκέλειας³⁴. Πρόκειται για την Λεωφόρο Αμμόχωστου, το τμήμα του παραλιακού δρόμου Λάρνακας – Δεκέλειας, 300 μέτρα από τον κυκλικό κόμβο του λιμανιού μέχρι τη στροφή προς τα Λειβάδια. το συνολικό κόστος του έργου αναμένεται να ανέλθει στα 7,7 εκ. € μαζί με τα έξοδα υπηρεσιών και απαλλοτριώσεων.

Η λεωφόρος περιλαμβάνει 4 λωρίδες κυκλοφορίας με συνεχή κεντρική διαχωριστική νησίδα, ζώνη κοινής χρήσης πεζού και ποδηλάτη στην ανατολική πλευρά και πεζοδρόμια με υπηρεσιακό δρόμο στην δυτική πλευρά. Στο έργο έχουν εφαρμοστεί βασικοί κανόνες προσβασιμότητας ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως τοποθέτηση ειδικών πλακών κατά μήκος των πεζοδρομίων για αναγνώριση από άτομα με προβλήματα όρασης και ράμπες αναπήρων. Επίσης οι ζώνες των ποδηλατοδρόμων ξεχωρίζουν με την τοποθέτηση κόκκινης ασφάλτου.

³⁴ Στέλιου, Π., (2010), «Παραλιακός δρόμος Λάρνακας – Δεκέλειας. Η πρώτη φάση ολοκληρώθηκε», Περιοδικό «Λάρνακα. Η πόλη που αγαπάμε!», Τεύχος 4, Φθινόπωρο 2010, σελ. 13.

4.4.2 Δήμος Αραδίππου

Η πολιτιστική ανάπτυξη της κοινότητας συντελείται μεθοδικά και οργανωμένα με τις διάφορες τιμητικές εκδηλώσεις για πρόσωπα που έχουν διακριθεί και προσφέρει στην Αραδίππου, με διαλέξεις, επετειακές εκδηλώσεις, εκθέσεις, εκδόσεις κ.α. Επίτευξη των στόχων για πολιτιστική ανάπτυξη αποτελεί η καθιέρωση καλλιτεχνικής – Λαογραφικής εκδήλωσης (στις 18 Οκτωβρίου) που έχει βασικά λαογραφικό χαρακτήρα. Συστάθηκαν επίσης διάφορες επιτροπές με όσο το δυνατό μεγαλύτερη συμμετοχή των δημοτών. Τέτοιες επιτροπές είναι³⁵:

1. Επιτροπή Πολιτισμού
2. Επιτροπή Ενημερίας
3. Επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού
4. Επιτροπή Περιβάλλοντος και Γεωργίας
5. Επιτροπή Υδατοπρομήθειας
6. Επιτροπή Προσφορών
7. Διαχειριστική Επιτροπή

Επιπλέον ο Δήμος αποκτά νέο κέντρο πολιτισμού. Μετά την αγορά, έναντι 240 χιλιάδων λιρών, του παλιού αρχοντικού του Νίκου Κοντού και της Λεωνής Χατζηκακού, ο Δήμος κάνει ένα ακόμα σημαντικό βήμα για την ανάπτυξη του πολιτισμού³⁶. Το αρχοντικό, που βρίσκεται στη Λεωφόρο Μακαρίου στην Αραδίππου, πρόκειται να αναπαλαιωθεί και να λειτουργήσει είτε ως θεματικό μουσείο, είτε ως δημοτική πινακοθήκη. Το αρχοντικό που αγόρασε ο Δήμος Αραδίππου αποτελεί ένα εξαιρετικό δείγμα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και με την ολοκλήρωση των εργασιών ανάπλασής του αναμένεται να καταστεί σημείο αναφοράς για την πολιτιστική προσφορά και ανάπτυξη, όχι μόνο στο Δήμο Αραδίππου, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Λάρνακας.

³⁵ Ανάκτηση από:

http://www.aradippou.org.cy/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=27

³⁶ Ανάκτηση από: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=434177&page=9>

4.5 Αξιολόγηση Δήμων

Από την παραπάνω ανάλυση, διαπιστώνουμε ότι και οι δύο Δήμοι είναι καλά οργανωμένοι δήμοι, με πολύ φιλόξενους και πρόθυμους για συνεργασία συμβούλους. Τόσο η Λάρνακα, όσο και η Αραδίππου γνωρίζουν μία νέα ακμή. Η Λάρνακα γνωρίζουμε όλοι ότι αναπτύσσεται με γοργό ρυθμό κυρίως μετά από την ανεξαρτησία της Κύπρου, ότι διαθέτει το μεγαλύτερο και το κυριότερο από τα κυπριακά αεροδρόμια, αλλά και αναβαθμισμένο λιμάνι, με αποτέλεσμα να αποτελεί ζωτικό κόμβο. Όσο για την Αραδίππου, η συμβολή της στην ανάπτυξη είναι πολύ σημαντική, καθώς φιλοξενεί το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών ζωνών που εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή του αστικού συμπλέγματος.

Κεφάλαιο 5^ο

Έρευνα σε δημοτικές αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο

5.1 Εισαγωγικά

Παρακάτω παρουσιάζεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε δημοτικούς συμβούλους αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο και πιο συγκεκριμένα των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, για το ρόλο τους και την μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Από την έρευνα αυτή, προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα για το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων και την επιμόρφωσή του, για την Διοίκηση (στόχοι/αποδοτικότητα), για την σχέση συμβούλων με άλλους φορείς, καθώς και για τον μεταρρυθμιστικό προβληματισμό τους. Επιπλέον παρουσιάζεται το προφίλ των δημοτικών συμβούλων.

Η έρευνα ξεκίνησε περίπου αρχές του Μαΐου και τελείωσε αρχές Ιουλίου (1/5/2011-30/6/2011). Οι σύμβουλοι του Δήμου Λάρνακας είναι 25 ενώ του Δήμου Αραδίππου είναι 9. Συνολικά απάντησαν στο ερωτηματολόγιο 25 σύμβουλοι και από τους δύο Δήμους.

Επιπλέον η σπουδάστρια έλαβε συνεντεύξεις από τους δύο δημάρχους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, οι οποίοι απάντησαν σε ερωτήσεις που αφορούν τους τομείς ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Με κάποιους συμβούλους η σπουδάστρια αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα. Μερικοί μίλησαν απότομα για τον λόγο ότι αυτή η διαδικασία που κάνει -σύμφωνα με την άποψή τους πάντα- δεν έχει σκοπό και νόημα ενώ κάποιοι άλλοι δεν απαντούσαν στο τηλέφωνο μέχρι που παρακάλεσε τον δήμαρχο να επικοινωνήσει μαζί τους για να καταφέρει να πάρει την συνέντευξη.

5.2 Στατιστική επεξεργασία δεδομένων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας τόσο με την μορφή πινάκων, όσο και με την μορφή διαγραμμάτων.

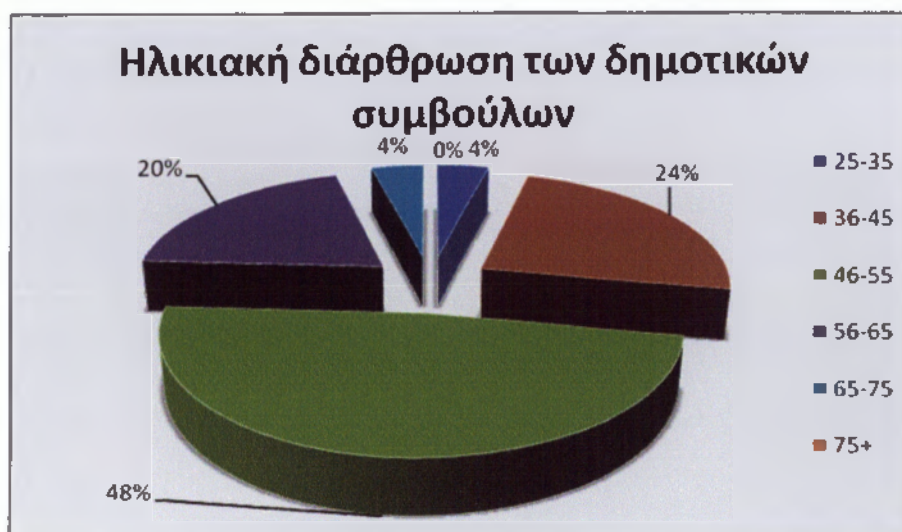
5.2.1 Έρευνα δημοτικών συμβούλων

Τα παρακάτω αποτελέσματα αφορούν την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου.

5.2.1.1 Προφίλ ερωτώμενων

Πίνακας 5.1 Ηλικιακή διάρθρωση των δημοτικών συμβούλων

Ηλικιακή διάρθρωση των δημοτικών συμβούλων		
25-35	1	4%
36-45	6	24%
46-55	12	48%
56-65	5	20%
65-75	1	4%
75+	0	0%
	25	100%

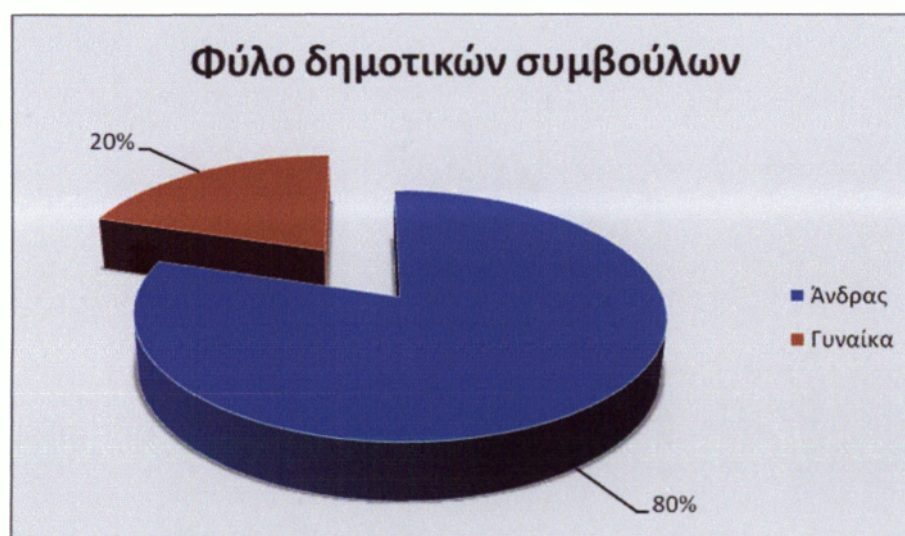

Διάγραμμα 5.1 Ηλικιακή διάρθρωση των δημοτικών συμβούλων

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνεται ότι σχεδόν οι μισοί δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου είναι από 46 έως 55 ετών (48%). Δεν είναι λίγοι και οι δημοτικοί σύμβουλοι που βρίσκονται μεταξύ 36 και 45 ετών (24%) και μεταξύ 56 και 65 ετών.

Πίνακας 5.2 Φύλο δημοτικών συμβούλων

Φύλο δημοτικών συμβούλων		
Άνδρας	20	80%
Γυναίκα	5	20%
	25	100%

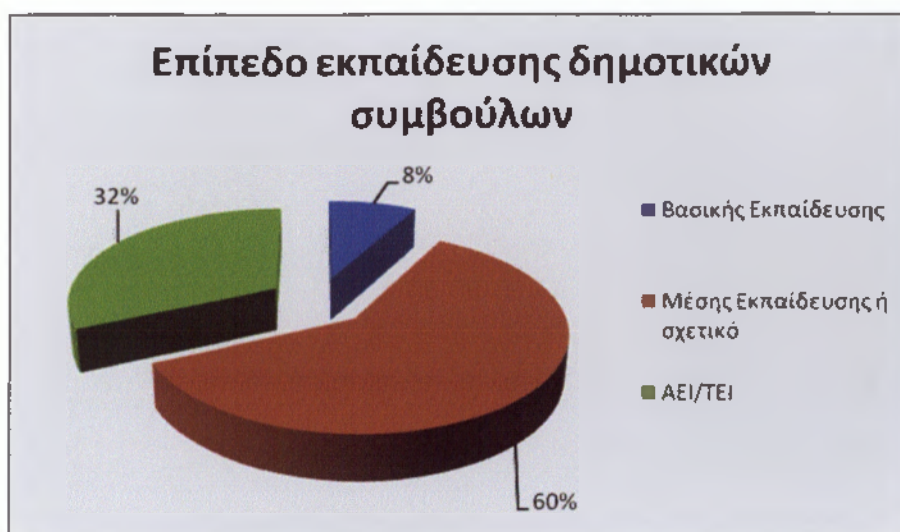

Διάγραμμα 5.2 Φύλο δημοτικών συμβούλων

Η πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου είναι άνδρες (80%).

Πίνακας 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικών συμβούλων

Επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικών συμβούλων		
Βασικής Εκπαίδευσης	2	8%
Μέσης Εκπαίδευσης ή σχετικό	15	60%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	8	32%
	25	100%

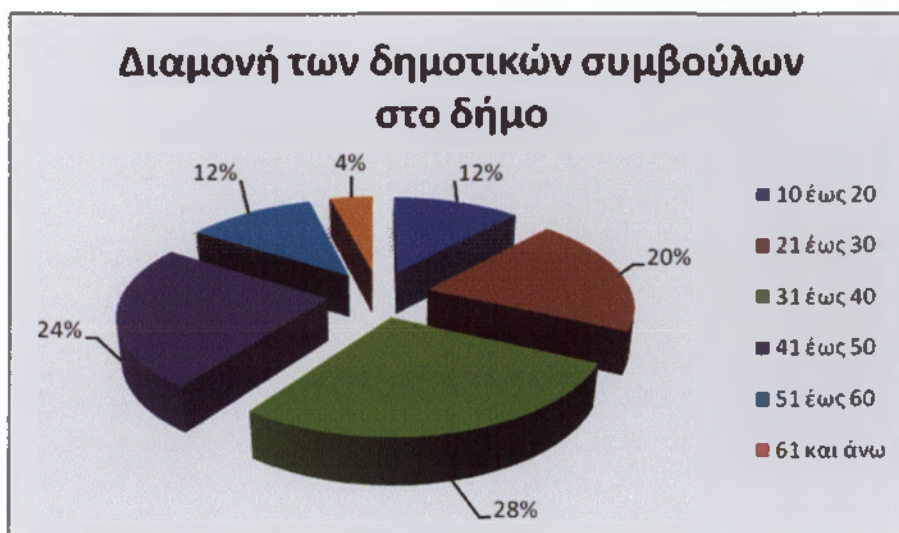

Διάγραμμα 5.3 Επίπεδο εκπαίδευσης δημοτικών συμβούλων

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.3, το 60% των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου έχουν λάβει μέση εκπαίδευση. Το 32% είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ / ΤΕΙ και το υπόλοιπο 8% έχουν λάβει μόνο την βασική εκπαίδευση.

Πίνακας 5.4 Διαμονή των δημοτικών συμβούλων στο δήμο

Διαμονή των δημοτικών συμβούλων στο δήμο		
10 □ ως 20	3	12%
21 □ ως 30	5	20%
31 □ ως 40	7	28%
41 □ ως 50	6	24%
51 □ ως 60	3	12%
61 και άνω	1	4%
	25	100%

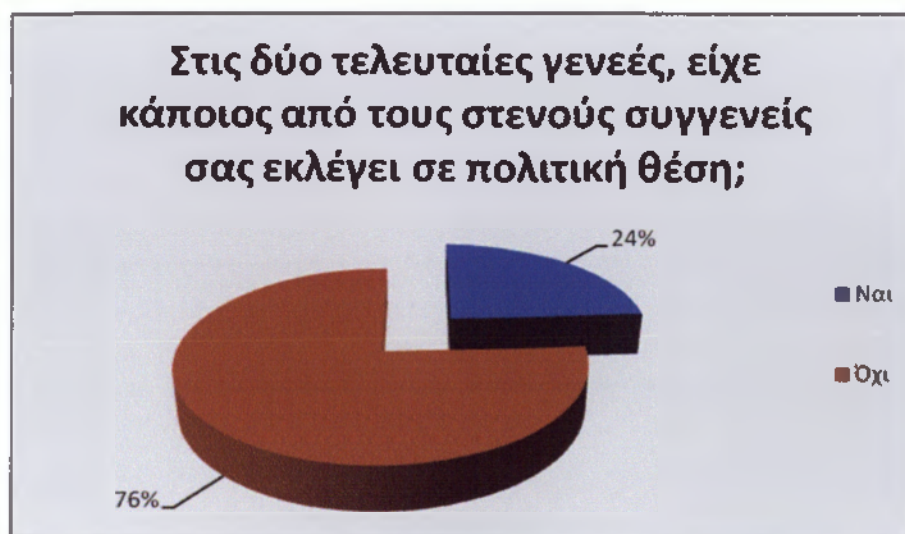

Διάγραμμα 5.4 Διαμονή των δημοτικών συμβούλων στο δήμο

Παρατηρείται από το διάγραμμα 5.4 ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου κατοικεί στο δήμο τους από 31 έως 40 έτη. Αρκετοί δημοτικοί σύμβουλοι κατοικούν από 41 έως 50 έτη (24%) και από 21 έως 30 έτη (20%).

Πίνακας 5.5 Εκλογή συγγενών σε πολιτική θέση

Στις δύο τελευταίες γενεές, είχε κάποιος από τους στενοούς συγγενείς σας εκλέγει σε πολιτική θέση;		
Ναι	6	24%
Όχι	19	76%
	25	100%

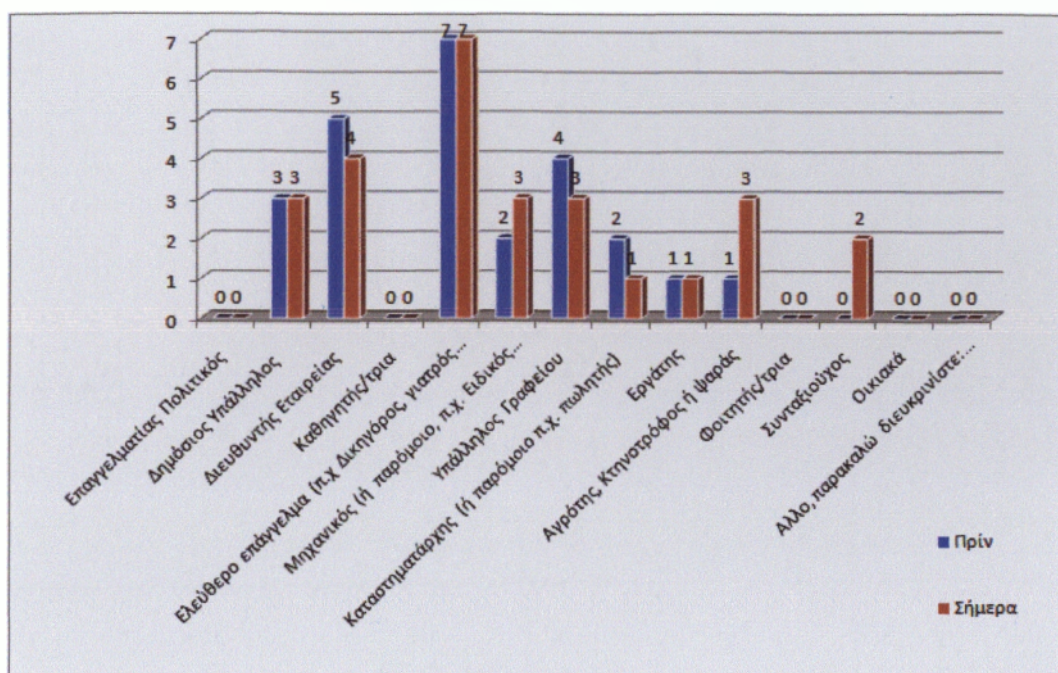

Διάγραμμα 5.5 Εκλογή συγγενών σε πολιτική θέση

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (76%) δεν είχε κανένα στενό συγγενή εκλεγμένο σε πολιτική θέση.

Πίνακας 5.6 Επαγγελματική κατηγορία δημοτικών συμβούλων πριν την εκλογή τους

Σε ποια επαγγελματική κατηγορία ανήκατε πριν από την πρώτη εκλογή σας ως Δημοτικός Σύμβουλος; Και σε ποιά επαγγελματική κατηγορία ανήκατε σήμερα;		
	Πριν	Σήμερα
Επαγγελματίας Πολιτικός	0	0
Δημόσιος Υπάλληλος	3	3
Διευθυντής Εταιρείας	5	4
Καθηγητής/τρια	0	0
Ελεύθερο επάγγελμα (π.χ Δικηγόρος, γιατρός κτλ)	7	7
Μηχανικός (ή παρόμοιο, π.χ. Ειδικός Η/Υ, τεχνικός)	2	3
Υπάλληλος Γραφείου	4	3
Καταστηματάρχης (ή παρόμοιο π.χ. πωλητής)	2	1
Εργάτης	1	1
Αγρότης, Κτηνοτρόφος ή ψαράς	1	3
Φοιτητής/τρια	0	0
Συνταξιούχος	0	2
Οικιακά	0	0
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε:	0	0

Διάγραμμα 5.6 Επαγγελματική κατηγορία δημοτικών συμβούλων πριν την εκλογή τους

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.6 οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι πριν την εκλογή τους στο δήμο, ήταν ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ εξακολουθούν να είναι ακόμα και σήμερα. Πέντε από τους δημοτικούς συμβούλους ήταν διευθυντές εταιρίας και από αυτούς οι τέσσερις εξακολουθούν να κατέχουν αυτή την θέση και μετά την εκλογή τους. Τρεις ήταν και εξακολουθούν να είναι δημόσιοι υπάλληλοι, τέσσερις ήταν υπάλληλοι γραφείου εκ των οποίων οι τρεις είναι ακόμα, ενώ τρεις σύμβουλοι μετά την εκλογή τους επέλεξαν να γίνουν και αγρότες ή κτηνοτρόφοι ή ψαράδες.

Πίνακας 5.7 Επάγγελμα δημοτικών συμβούλων

Στην τωρινή θέση εργασία σας είστε:		
Υπάλληλος	7	28%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	16	64%
Άνεργος/Φοιτητής/Συνταξιούχος	2	8%
	25	100%

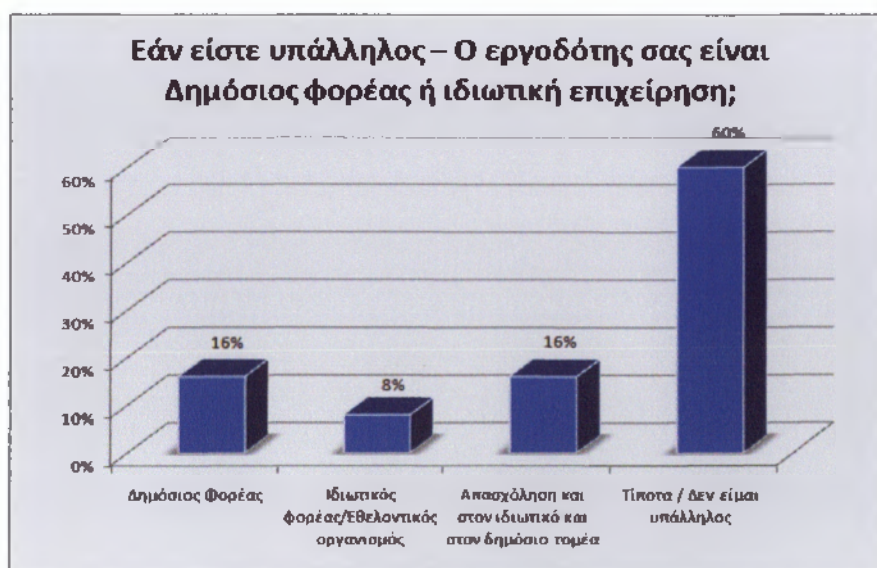

Διάγραμμα 5.7 Επάγγελμα δημοτικών συμβούλων

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην παραπάνω ερώτηση, οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (64%) είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Πίνακας 5.8 Ιδιότητα εργοδότη

Εάν είστε υπάλληλος – Ο εργοδότης σας είναι Δημόσιος φορέας ή ιδιωτική επιχείρηση;				
Δημόσιος Φορέας	Ιδιωτικός φορέας/Εθελοντικός οργανισμός	Απασχόληση και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα	Τίποτα / Δεν είμαι υπάλληλος	
4	2	4	15	25
16%	8%	16%	60%	100%

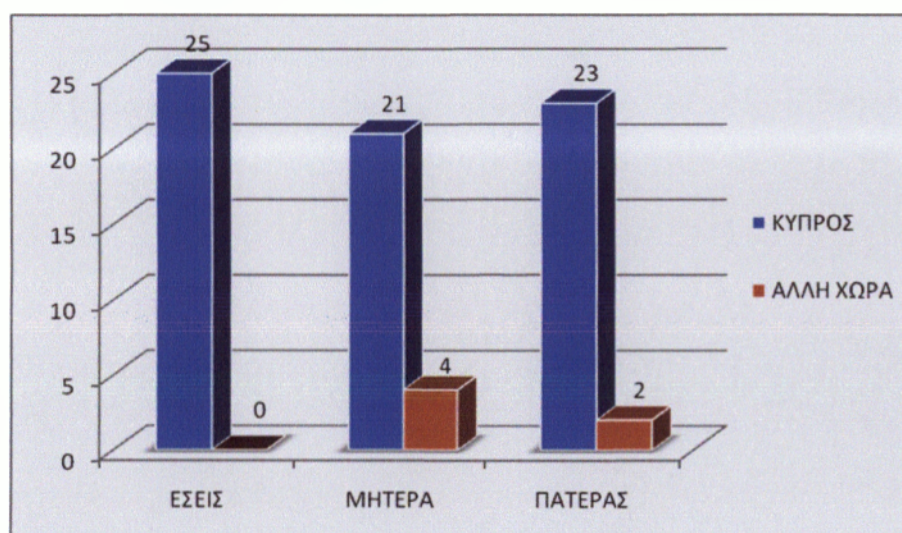

Διάγραμμα 5.8 Ιδιότητα εργοδότη

Από το διάγραμμα 5.8 διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δεν είναι υπάλληλοι ούτε δημόσιοι αλλά ούτε και ιδιωτικοί. Υπάρχουν βέβαια ορισμένοι που είναι υπάλληλοι και ο φορέας τους είναι δημόσιος (16%), ένα επίσης 16% απασχολείται και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα και ένα 8% απασχολείται στον ιδιωτικό φορέα ή σε εθελοντικό οργανισμό.

Πίνακας 5.9 Τόπος γέννησης των δημοτικών συμβούλων και των γονέων τους

Τόπος γέννησης των δημοτικών συμβούλων και των γονέων τους					
ΚΥΠΡΟΣ			ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ		
ΕΞΕΙΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΕΞΕΙΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΠΑΤΕΡΑΣ
25	21	23	0	4	2

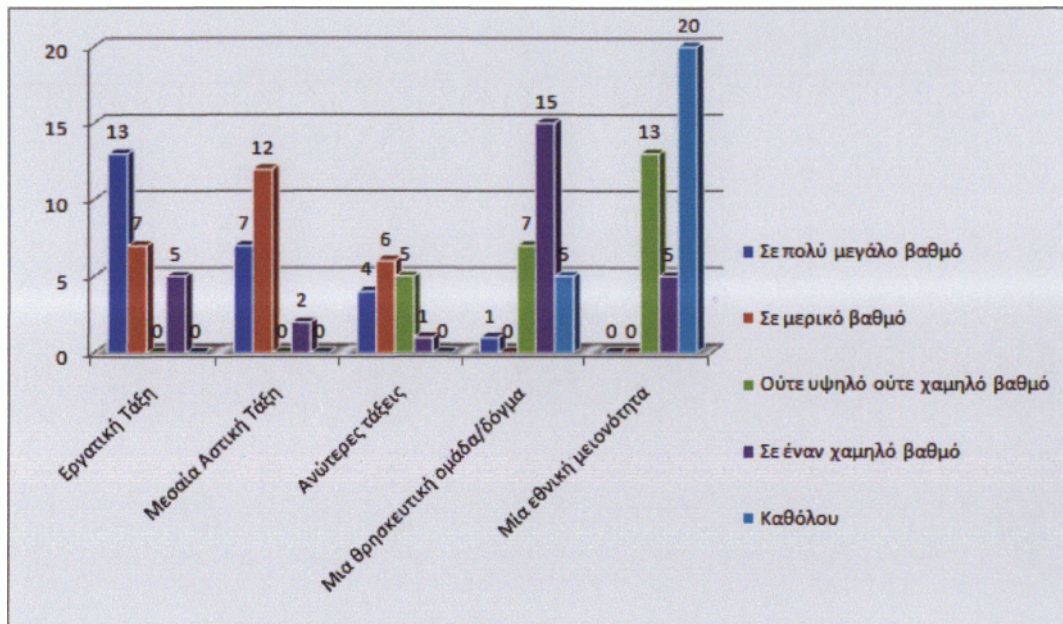

Διάγραμμα 5.9 Τόπος γέννησης των δημοτικών συμβούλων και των γονέων τους

Παρατηρείται ότι όλοι οι δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου είναι γεννημένοι στην Κύπρο. Όσο αφορά την καταγωγή των γονέων τους, τέσσερις μητέρες και δύο πατέρες δημοτικών συμβούλων γεννήθηκαν σε άλλη χώρα.

Πίνακας 5.10 Ένταξη σε κοινωνικές ομάδες

Σε ποιο βαθμό αισθάνεστε ότι ανήκετε στις ακόλουθες κοινωνικές ομάδες;					
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	Σε μερικό βαθμό	Ούτε υψηλό ούτε χαμηλό βαθμό	Σε έναν χαμηλό βαθμό	Καθόλου
Εργατική Τάξη	13	7	4	1	0
Μεσαία Αστική Τάξη	7	12	6	0	0
Ανώτερες τάξεις	0	0	5	7	13
Μια θρησκευτική ομάδα/δόγμα	5	2	1	15	5
Μία εθνική μειονότητα	0	0	0	5	20

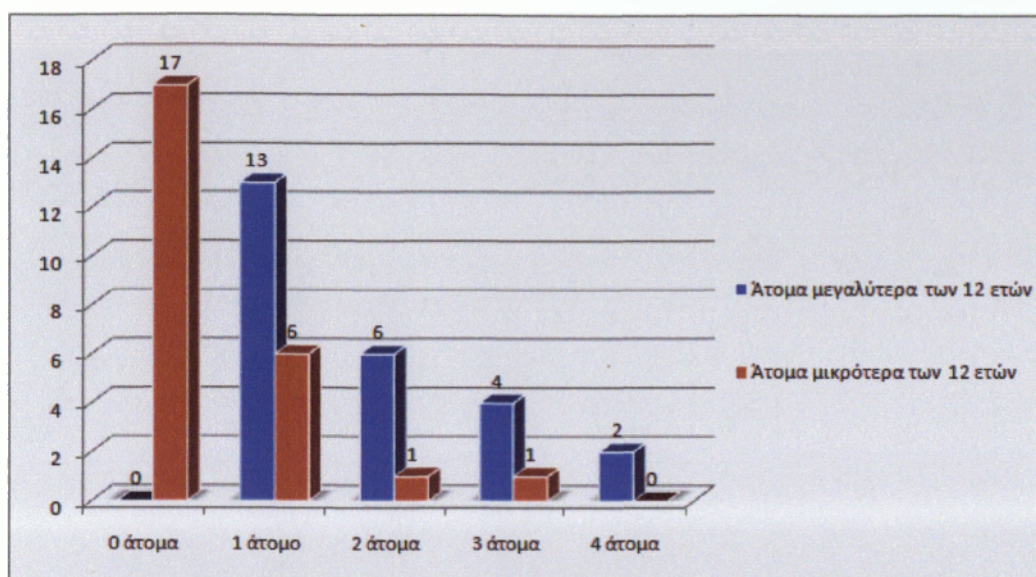

Διάγραμμα 5.10 Ένταξη σε κοινωνικές ομάδες

Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι δεκατρείς δημοτικοί σύμβουλοι αισθάνονται ότι ανήκουν σε πολύ μεγάλο βαθμό στην Εργατική τάξη. Δώδεκα σύμβουλοι αισθάνονται ότι ανήκουν σε μερικό βαθμό στην Μεσαία Αστική τάξη. Λίγοι είναι οι δημοτικοί σύμβουλοι που αισθάνονται ότι ανήκουν στις Ανώτερες τάξεις. Αρκετοί σύμβουλοι, συγκεκριμένα δεκαπέντε, αισθάνονται ότι ανήκουν σε χαμηλό βαθμό σε Θρησκευτική ομάδα/δόγμα. Και τέλος, η πλειοψηφία αισθάνεται ότι δεν ανήκει σε Εθνική μειονότητα.

Πίνακας 5.11 Αριθμός μελών νοικοκυριού και ηλικίες αυτών

Πόσα άτομα ζουν μαζί σας;					
	0 άτομα	1 άτομο	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα
Άτομα μεγαλύτερα των 12 ετών	0	13	6	4	2
Άτομα μικρότερα των 12 ετών	17	6	1	1	0

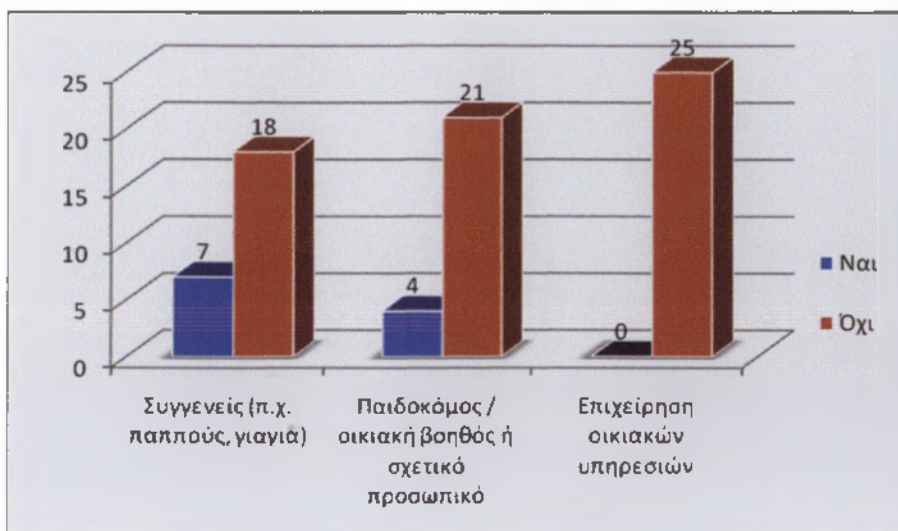

Διάγραμμα 5.11 Αριθμός μελών νοικοκυριού και ηλικίες αυτών

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ζουν μαζί με ένα άτομο μεγαλύτερο των 12 ετών, ενώ αντίθετα η πλειοψηφία δεν ζει με άτομα μικρότερα των 12 ετών. Διευκρινίζεται ότι οι δημοτικοί σύμβουλοι που ζουν με ένα άτομο, αυτό είναι η/ο σύζυγος.

Πίνακας 5.12 Βοήθεια από τρίτους

Έχετε κάποιον/α που να σας βοηθά στο νοικοκυριό εκτός από τον/την σύζυγο ή σύντροφό σας;		
	Ναι	Όχι
Συγγενείς (π.χ. παππούς, γιαγιά)	7	18
Παιδοκόμος / οικιακή βοηθός ή σχετικό προσωπικό	4	21
Επιχείρηση οικιακών υπηρεσιών	0	25

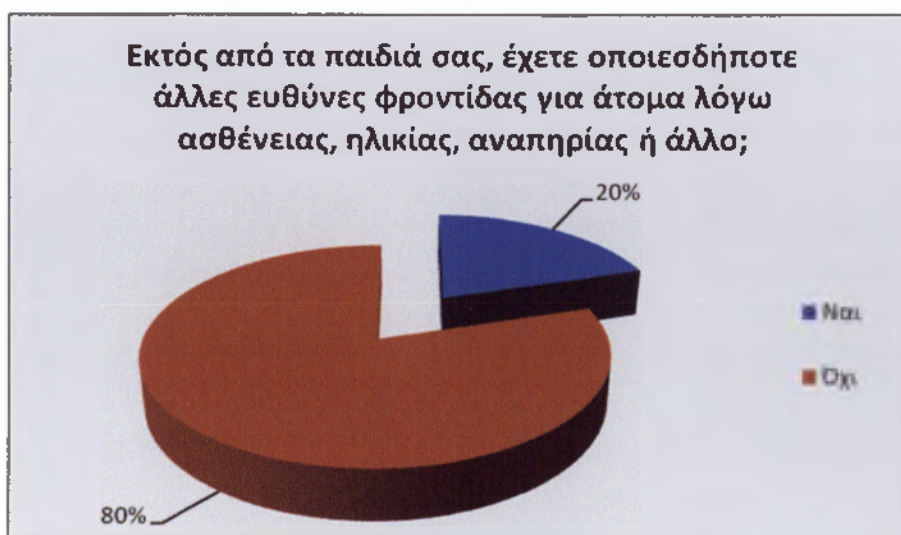

Διάγραμμα 5.12 Βοήθεια από τρίτους

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.12, όλοι οι δημοτικοί σύμβουλοι δηλώνουν ότι δεν δέχονται βοήθεια από κάποια επιχείρηση οικιακών υπηρεσιών στο σπίτι τους. Η πλειοψηφία όμως των δημοτικών συμβούλων υποστηρίζει ότι δέχεται βοήθεια στο νοικοκυριό τους εκτός από τον/την σύζυγο ή σύντροφο τους, από συγγενείς π.χ. παππούς και γιαγιά, αλλά και από κάποιο παιδοκόμο ή οικιακή βοηθό.

Πίνακας 5.13 Ευθύνες φροντίδας άλλων ατόμων εκτός των παιδιών

Εκτός από τα παιδιά σας, έχετε οποιοσδήποτε άλλες ευθύνες φροντίδας για άτομα λόγω ασθένειας, ηλικίας, αναπηρίας ή άλλο;		
Ναι	5	20%
Όχι	20	80%
	25	100%

Διάγραμμα 5.13 Ευθύνες φροντίδας άλλων ατόμων εκτός των παιδιών

Η πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων δεν έχει ευθύνες φροντίδας για άτομα λόγω ασθένειας, ηλικίας ή αναπηρίας, παρά μόνο την φροντίδα των παιδιών τους.

5.2.1.2 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου

Πίνακας 5.14 Επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού

Επίπεδο εκπαίδευσης		
ΠΕ	15	15%
ΤΕ	2	2%
ΔΕ	82	83%
	99	100%

Διάγραμμα 5.14 Επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού

Από το διάγραμμα 5.14 συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του ανθρώπινου δυναμικού των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (83%), είναι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Πίνακας 5.15 Καθεστώς απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού

Καθεστώς απασχόλησης		
Μόνιμοι	96	97%
Με σύμβαση ορισμένου χρόνου	3	3%
	99	100%

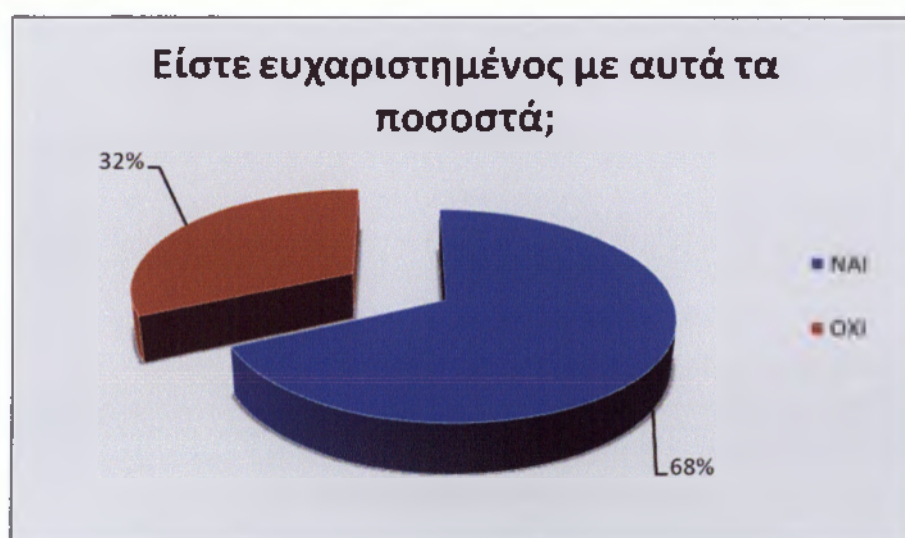

Διάγραμμα 5.15 Καθεστώς απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού

Όσο αφορά το καθεστώς απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού, σχεδόν όλοι (97%) είναι μόνιμοι.

Πίνακας 5.16 Ικανοποίηση από τα ποσοστά

Είστε ευχαριστημένος με αυτά τα ποσοστά;		
ΝΑΙ	17	68%
ΟΧΙ	8	32%
	25	100%

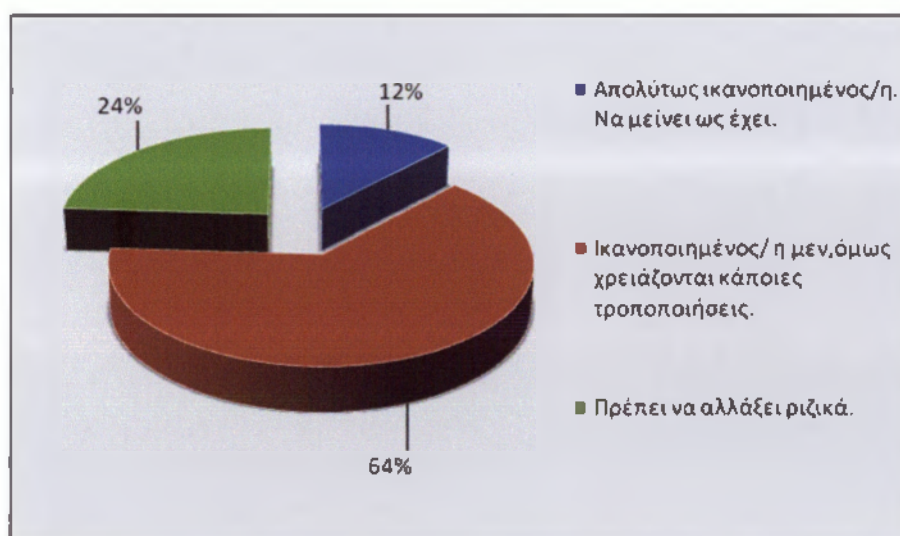
Διάγραμμα 5.16 Ικανοποίηση από τα ποσοστά

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.16, οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι είναι ικανοποιημένοι από τα ποσοστά των παραπάνω δύο ερωτήσεων σχετικά με το

επίπεδο εκπαίδευσης και το καθεστώς απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου.

Πίνακας 5.17 Ικανοποίηση από το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων δημοσίων υπαλλήλων

Είστε ικανοποιημένος/ η με το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων (Α. 53- 61 του Ν. 111 «Περί Δήμων» του 1985);		
Απολύτως ικανοποιημένος/η. Να μείνει ως έχει.	3	12%
Ικανοποιημένος/ η μεν, όμως χρειάζονται κάποιες τροποποιήσεις.	16	64%
Πρέπει να αλλάξει ριζικά.	6	24%
	25	100%

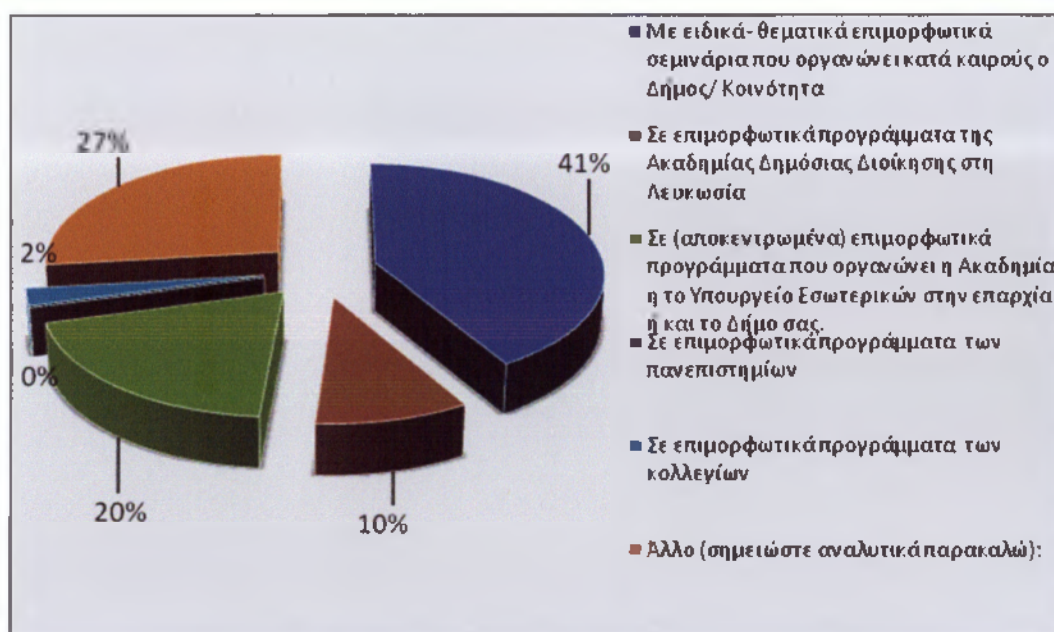
Διάγραμμα 5.17 Ικανοποίηση από το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων δημοσίων υπαλλήλων

Όσο αφορά το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων (Α. 53- 61 του Ν. 111 «Περί Δήμων» του 1985), λίγο περισσότεροι από τους μισούς συμβούλους (64%), είναι ικανοποιημένοι μεν, όμως θεωρούν ότι χρειάζονται κάποιες τροποποιήσεις. Υπάρχει όμως και ένα 24% που θεωρεί ότι πρέπει να αλλάξει ριζικά.

5.2.1.3 Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού

Πίνακας 5.18 Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού

Πώς επιμορφώνονται οι υπάλληλοι του Δήμου/ Κοινότητας σας;		
Με ειδικά- θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει κατά καιρούς ο Δήμος/ Κοινότητα	17	41%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα της Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης στη Λευκωσία	4	10%
Σε (αποκεντρωμένα) επιμορφωτικά προγράμματα που οργανώνει η Ακαδημία η το Υπουργείο Εσωτερικών στην επαρχία ή και το Δήμο σας.	8	20%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των πανεπιστημίων	0	0%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των κολλεγίων	1	2%
Άλλο (σημειώστε αναλυτικά παρακαλώ):	11	27%
	41	100%

Διάγραμμα 5.18 Επιμόρφωση Ανθρώπινου Δυναμικού

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.18 που αφορά την επιμόρφωση ανθρώπινου δυναμικού, οι περισσότεροι υπάλληλοι των δήμων (41%), επιμορφώνονται με ειδικά - θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει κατά καιρούς ο δήμος. Ένα μεγάλο ποσοστό επίσης των υπαλλήλων (27%), επιμορφώνεται με προγράμματα όπως: Επιμορφωτικά Προγράμματα που οργανώνει η Ένωση Δήμων Αναπτυξιακή Λάρνακας (Αθηνών), στον Οργανισμό Νεολαίας, πρωτοβουλίες που παίρνουν από μόνοι τους και παρακολουθούν κολέγια ή από την Ε.Ε.

Πίνακας 5.19 Ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρωπίνου δυναμικού

Ποιες είναι οι ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου;	
Αιρετοί	Ευρωπαϊκά Θέματα, Νομοθεσία, Κανονισμοί και Διαδικασία, Κοινωνικά θέματα, Τοπικά σχέδια, Πολιτιστικά, Πολεοδομικά, Τ.Α., μηχανογράφηση υπηρεσιών
Διοικητικό Προσωπικό	Ευρωπαϊκά Θέματα, Αύξηση Παραγωγικότητας, Νομοθεσία, Επικοινωνία, τρόποι καλής συμπεριφοράς, πελατειακές σχέσεις, ενημέρωση για τις αρμοδιότητες τους, Λογιστικά, Νομικά θέματα, σε θέματα ελέγχου και οργάνωσης, Πολεοδομικά, Τ.Α.

Με βάση τον παραπάνω πίνακα 5.19 και τις απαντήσεις των δημοτικών συμβούλων, διαπιστώνουμε πως οι ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρωπίνου δυναμικού των δήμων είναι αρκετές. Παρατηρούμε ότι τόσο στους αιρετούς όσο και στο διοικητικό προσωπικό, υπάρχει ή ανάγκη να επιμορφωθούν σε ευρωπαϊκά θέματα.

5.2.1.4 Διοίκηση μέσω Στόχων/Αποδοτικότητα/Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Πίνακας 5.20 Πιστοποίηση υπηρεσιών

Έχουν πιστοποιηθεί οι υπηρεσίες του Δήμου σας;		
ΝΑΙ	13	52%
ΟΧΙ	7	28%
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	5	20%
	25	100%

Διάγραμμα 5.19 Πιστοποίηση υπηρεσιών

Σχεδόν οι μισοί δημοτικοί σύμβουλοι (52%), δηλώνουν ότι οι υπηρεσίες του δήμου τους έχουν πιστοποιηθεί. Οι υπόλοιποι σύμβουλοι, είτε δηλώνουν ότι δεν έχουν πιστοποιηθεί οι υπηρεσίες, είτε δεν γνωρίζουν.

Πίνακας 5.21 Είδος πιστοποίησης

Αν ναι, η πιστοποίηση έγινε:		
Από Εταιρεία Συμβούλων	5	33%
Από Δημόσια Υπηρεσία/ Φορέα/ Οργανισμό	5	33%
Από άλλο (σημειώστε ποιον)	5	33%
	15	100%

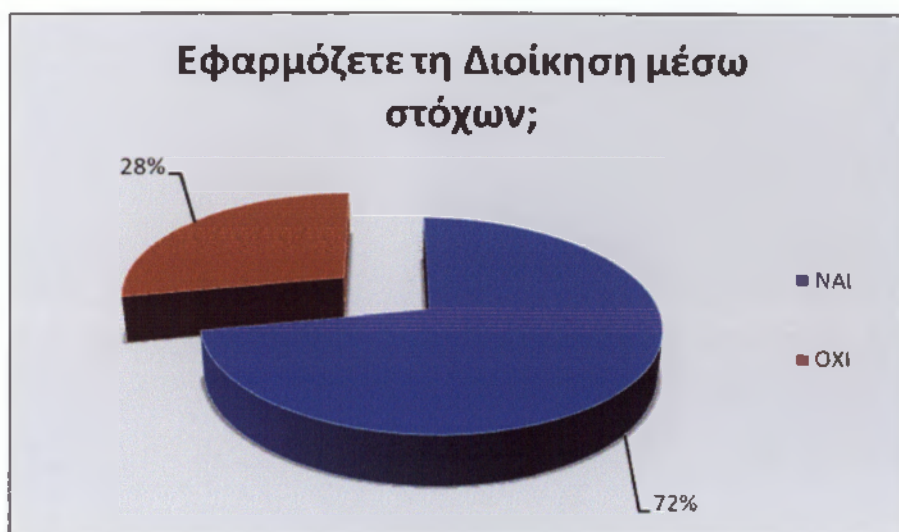

Διάγραμμα 5.20 Είδος πιστοποίησης

Όσο για το σε ποια υπηρεσία έγινε η πιστοποίηση, οι απαντήσεις είναι μοιρασμένες. Το 33% δηλώνει ότι η πιστοποίηση έγινε από Εταιρία Συμβούλων, το άλλο 33% δηλώνει ότι έγινε από Δημόσια Υπηρεσία/ Φορέα/ Οργανισμό και το υπόλοιπο 33% δήλωσε κάτι άλλο, όπως: από το Υπ. Εσωτερικών, το Γραφείο Προγραμματισμού, από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας ή είναι αυτεπάγγελτα πιστοποιημένες από το περί Δήμων Νόμος.

Πίνακας 5.22 Εφαρμογή διοίκησης μέσω στόχων

Εφαρμόζετε τη Διοίκηση μέσω στόχων;		
ΝΑΙ	18	72%
ΟΧΙ	7	28%
	25	100%

Διάγραμμα 5.21 Εφαρμογή διοίκησης μέσω στόχων

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.21, συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοτικών συμβούλων των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (72%), δηλώνει ότι εφαρμόζει τη διοίκηση μέσω στόχων.

Πίνακας 5.23 Είδος εφαρμογής διοίκησης

Αν ναι, τι μεταξύ των παρακάτω κάνετε;		
Δείκτες Αποτελεσματικότητας (performance measurement)	9	43%
Τιμές- Στόχοι (benchmarking)	7	33%
Activity- based management	2	10%
Άλλο (παρακαλώ σημειώστε)	3	14%
	21	100%

Διάγραμμα 5.22 Είδος εφαρμογής διοίκησης

Από τους δημοτικούς συμβούλους που δήλωσαν ότι εφαρμόζουν τη διοίκηση μέσω στόχων, το 43% δήλωσε ότι χρησιμοποιεί Δείκτες Αποτελεσματικότητας, το 33% χρησιμοποιεί τιμές – στόχους, το 14% των συμβούλων χρησιμοποιεί κάτι άλλο, όπως π.χ. μέσα από το δημόσιο διάλογο, με προσπάθειες επιτήρησης ώστε τα έργα να υλοποιούνται στο χρόνο που ορίζεται με βάση χρονοδιαγραμμάτων, με έλεγχο των αποφάσεων. Τέλος υπάρχει ένα 10% που πραγματοποιεί Activity-based management.

Στον παρακάτω πίνακα 5.24, πληροφορούμαστε για κάποιες διαστάσεις της λειτουργίας των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, με βάση τις απαντήσεις των δημοτικών συμβούλων.

Πίνακας 5.24 Διαστάσεις λειτουργίας του Δήμου

1α Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των Υπηρεσιών σας στα αιτήματα των πολιτών Σχεδόν όλοι οι ερωτηθέντες έλεγαν πως εξαρτάται από το αίτημα π.χ.:	
Άδεια οικοδομής 2-3 μήνες	
Οχληρίας, πρόβλημα στο δρόμο 1 μέρα	
Σπάει σωλήνας 1 μήνας	
Άδειες τελικής έγκρισης 2-3 μήνες	
1.β Μ.Ο. αιτημάτων πολιτών ανά Υπηρεσία το 2010 (είχα διάφορες απαντήσεις)	300 αιτ. 4
	500 αιτ. 3
	600 αιτ. 1
	700 αιτ. 1
	400 αιτ. 1
	100 αιτ. 4
	Δεν γνωρίζω 11
2α. Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των Υπηρεσιών σας στα αιτήματα των ΚΕΠ	Δεν έχει ΚΕΠ κανένας από τους 3
3.Βαθμός (ποσοστό) ικανοποίησης των παραπόνων των πολιτών που υποβάλλονται στις Υπηρεσίες σας	90 % Αθηνών 2
	30% ικανοπ. 2
	50% ικανοπ. 3
	60% ικανοπ. 4
	80% ικανοπ. 6
	70% Αθηνών 7 Δεν γνωρίζω 1
4. Αριθμός νέων μηχανογραφημένων διαδικασιών:	
- το 2010. νέες κατοικίες που χτίστηκαν έβαλαν στο σύστημα για φορολογία, Λογιστικά (Αθηνών), πρόγραμμα παραπόνων, εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία, πληρωμή νερού μέσω τράπεζας (Ορόκληνη)	5
- το 2009	-
5. Αριθμός νέων ηλεκτρονικών εφαρμογών.	
- 2010 Συμβούλιο Αποχετεύσεως (Αθηνών), Ημερήσιος και εβδομαδιαίος τύπος για την Ορόκληνη και την Τ.Α. δηλ. ότι δημοσιεύεται στην εφημερίδα για την Ορόκληνη το λαμβάνουν αυτόματα ηλεκτρονικά «BLADE INFORMATION»(Ορόκληνη)	2
- το 2009	-
6. Διαθέτει ιστοσελίδα ο Δήμος/ Κοινότητα σας:	
ΝΑΙ	25
ΟΧΙ	
ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	
7. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο	80% 3
	50% 1

	40%1
	30%3
	20%2
	10%2
	90% 3
	100% 4
	Δεν γνωρίζω 6
	% δεν γνωρίζω 5
	10% 1
	20% 1
	30% 2
	40%1
	50%2
	60%3
	70%2
	80%3
	90%2
	0% 3
	% δεν γνωρίζω 8
	30% 1
	0% 16
	100% 10
	0% 1%
	90% 4
	70% 1
	60% 3
	50% 3
	40% 1
	20% 1
	10% 1
	100% 21
	90% 2
	70% 1
	50% 1
8. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που εφαρμόζουν στοχοθεσία και έχουν ολοκληρωμένα σχέδια δράσης	
9. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO	
10. Ποσοστό Υπαλλήλων του Δήμου/ Κοινότητας με πρόσβαση στο Internet	
11. Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας (γραφειακό προσωπικό)	

5.2.1.5 Σχέση συμβούλων με άλλους φορείς

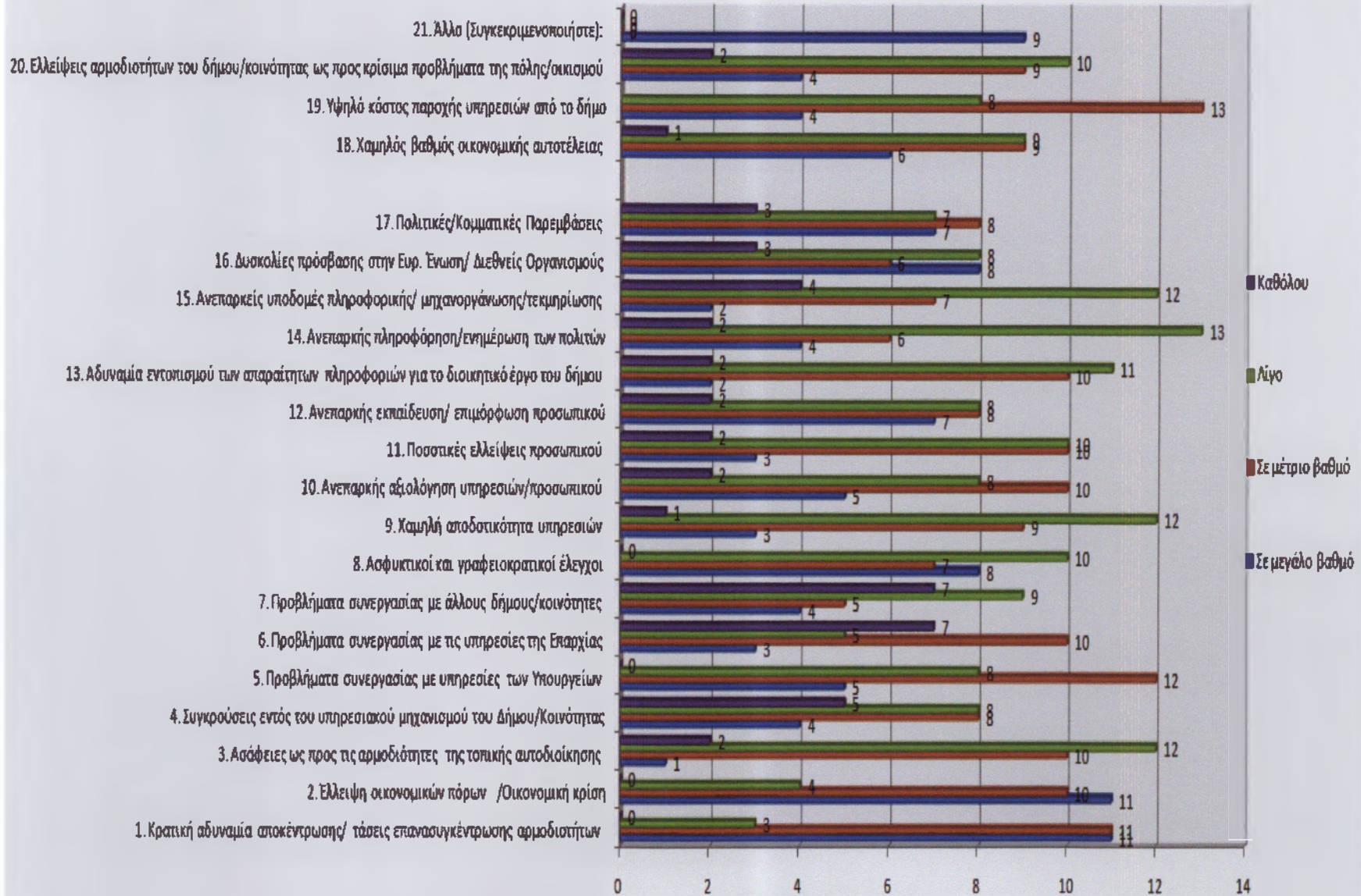
Με βάση τον πίνακα 5.25, μπορούμε να καταλάβουμε σε ποιο βαθμό επηρεάστηκε αρνητικά το έργο των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου - σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμβούλων που έλαβαν μέρος στην έρευνα - από τους ακόλουθους παράγοντες κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών.

Πίνακας 5.25 Βαθμός επηρεασμού έργου

	<i>Σε μεγάλο βαθμό</i>	<i>Σε μέτριο βαθμό</i>	<i>Λίγο</i>	<i>Καθόλου</i>
1. Κρατική αδυναμία αποκέντρωσης/τάσεις επανασυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων	11	11	3	0
2. Έλλειψη οικονομικών πόρων /Οικονομική κρίση	11	10	4	0
3. Ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης	1	10	12	2
4. Συγκρούσεις εντός του υπηρεσιακού μηχανισμού του Δήμου/Κοινότητας	4	8	8	5
5. Προβλήματα συνεργασίας με υπηρεσίες των Υπουργείων	5	12	8	0
6. Προβλήματα συνεργασίας με τις υπηρεσίες της Επαρχίας	3	10	5	7
7. Προβλήματα συνεργασίας με άλλους δήμους/κοινότητες	4	5	9	7
8. Ασφυκτικοί και γραφειοκρατικοί έλεγχοι	8	7	10	0
9. Χαμηλή αποδοτικότητα υπηρεσιών	3	9	12	1
10. Ανεπαρκής αξιολόγηση υπηρεσιών/προσωπικού	5	10	8	2
11. Ποσοτικές ελλείψεις προσωπικού	3	10	10	2
12. Ανεπαρκής εκπαίδευση/επιμόρφωση προσωπικού	7	8	8	2
13. Αδυναμία εντοπισμού των απαραίτητων πληροφοριών για το διοικητικό έργο του δήμου	2	10	11	2
14. Ανεπαρκής πληροφόρηση/ενημέρωση των πολιτών	4	6	13	2
15. Ανεπαρκείς υποδομές πληροφορικής/μηχανοργάνωσης/τεκμηρίωσης	2	7	12	4

16. Δυσκολίες πρόσβασης στην Ευρ. Ένωση/ Διεθνείς Οργανισμούς	8	6	8	3
17. Πολιτικές/Κομματικές Παρεμβάσεις	7	8	7	3
18. Χαμηλός βαθμός οικονομικής αυτοτέλειας	6	9	9	1
19. Υψηλό κόστος παροχής υπηρεσιών από το δήμο	4	13	8	
20. Ελλείψεις αρμοδιοτήτων του δήμου/κοινότητας ως προς κρίσιμα προβλήματα της πόλης/οικισμού	4	9	10	2
21. Άλλο (Συγκεκριμενοποιήστε) ¹ :	9	0	0	0

¹ 1)Απομόνωση και εκρηκτικότητα του Δήμου Αθηνών, 2)Διάνοιξη δρόμου Πυροῦ, 3)Γεωγραφική θέση του Δήμου λόγω κατοχής, 4)Τα κονδύλια δεν έρχονται απευθείας σε δήμους αλλά έρχονται από το Κράτος με καθυστερήσεις, 5)Η τουρκική εισβολή 70.000 (65%) στρέμματα γης αγροτική περιοχή είναι υπό κατοχή (Αθηνών), 6)Μη διαφάνεια, 7)Έλλειψη στόχων και οράματος, 8)Δεν παίρνουν συλλογικές και ομόφωνες αποφάσεις για τα καλός νοούμενα συμφέροντα του δήμου και των δημοτών, 9)Δεν εκτελούνται έργα στο δήμο και ούτε γίνεται ορθολογική ανάπτυξη του δήμου.

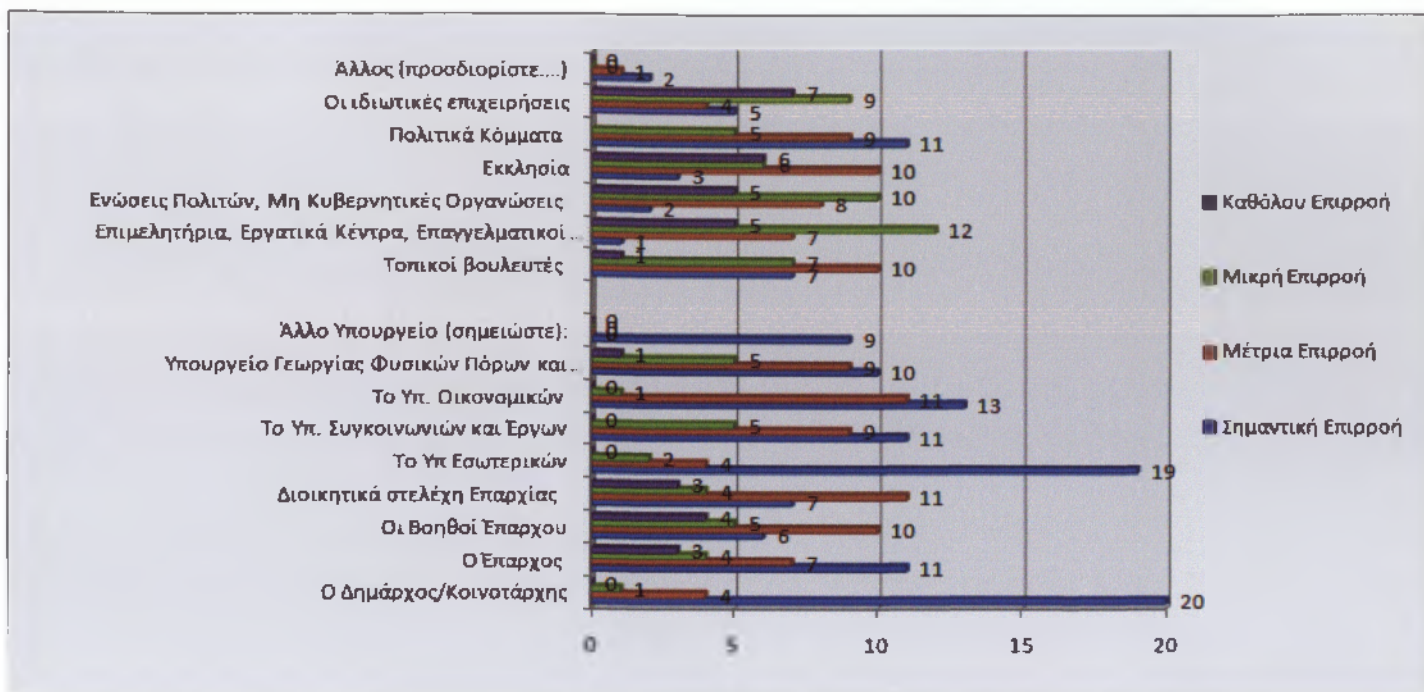
Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.23, διαπιστώνουμε ότι επηρεάστηκε αρνητικά και σε μεγάλο βαθμό το έργο των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, τόσο λόγω της κρατικής αδυναμίας αποκέντρωσης και των τάσεων επανασυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων, όσο λόγω της έλλειψης οικονομικών πόρων και της οικονομικής κρίσης.

Από τον πίνακα 5.26 ενημερωνόμαστε για τον βαθμό ουσιαστικής επιρροής που έχουν οι ακόλουθοι παράγοντες ως προς τις δραστηριότητες των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου.

Πίνακας 5.26 Βαθμός επιρροής δραστηριοτήτων

	<i>Σημαντική Επιρροή</i>	<i>Μέτρια Επιρροή</i>	<i>Μικρή Επιρροή</i>	<i>Καθόλου Επιρροή</i>
Ο Δήμαρχος/Κοινοτάρχης	20	4	1	0
Ο Έπαρχος	11	7	4	3
Οι Βοηθοί Έπαρχου	6	10	5	4
Διοικητικά στελέχη Επαρχίας	7	11	4	3
Το Υπ. Εσωτερικών	19	4	2	0
Το Υπ. Συγκοινωνιών και Έργων	11	9	5	0
Το Υπ. Οικονομικών	13	11	1	0
Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	10	9	5	1
Άλλο Υπουργείο (σημειώστε):	9	0	0	0
Τοπικοί βουλευτές	7	10	7	1
Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, Επαγγελματικοί Σύλλογοι.	1	7	12	5
Ενώσεις Πολιτών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	2	8	10	5
Εκκλησία	3	10	6	6
Πολιτικά Κόμματα	11	9	5	
Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις	5	4	9	7
Άλλος (προσδιορίστε....) ²	2	1	0	0

² Η τουρκική εισβολή, Πολιτιστικοί όμιλοι (Αθηνών), Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (Κ.Ο.Α.)

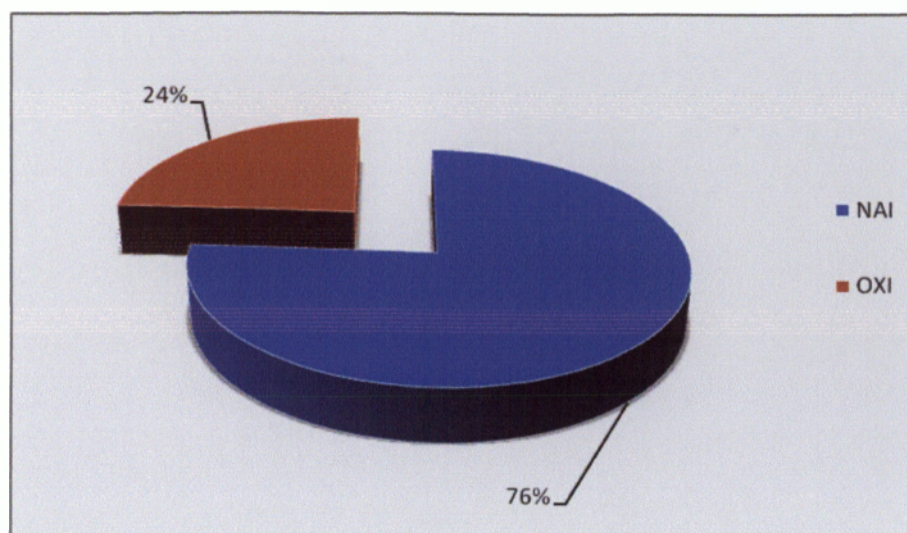
Διάγραμμα 5.24 Βαθμός επιρροής δραστηριοτήτων

Με βάση το διάγραμμα 5.24, συμπεραίνουμε ότι σημαντική επιρροή ως προς τις δραστηριότητες των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, ασκεί ο Δήμαρχος, αλλά και το Υπουργείο Εσωτερικών.

5.2.1.6 Μεταρρυθμιστικός προβληματισμός

Πίνακας 5.27 Γνώση για την μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

Γνωρίζετε την Μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας που εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος με ανάθεση των Ενώσεων Δήμων και των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας:		
ΝΑΙ	19	76%
ΟΧΙ	6	24%
	25	100%

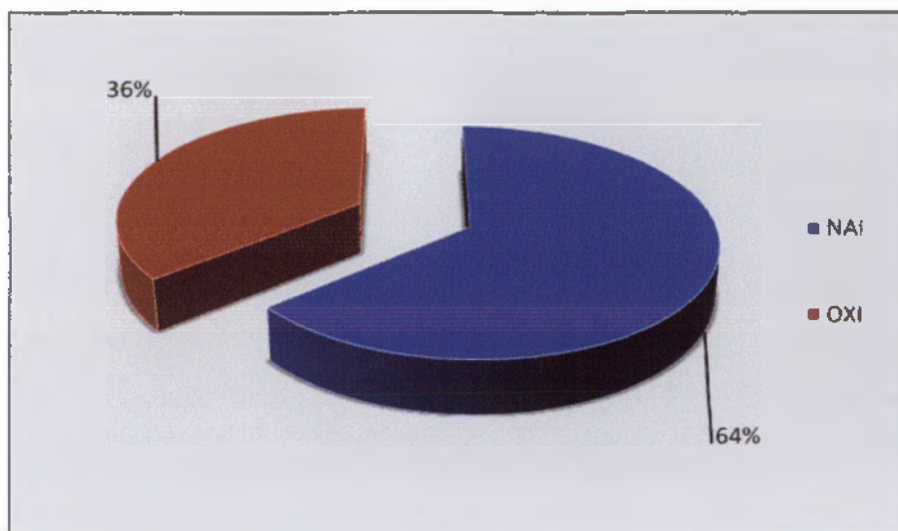

Διάγραμμα 5.25 Γνώση για την μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

Από το διάγραμμα 5.25, διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (76%), γνωρίζουν την Μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας που εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος με ανάθεση των Ενώσεων Δήμων και των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πίνακας 5.28 Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή

Θεωρείτε ότι είναι περιοριστικό το μικρό μέγεθος των δήμων της ΕΕ για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή:		
ΝΑΙ	16	64%
ΟΧΙ	9	36%
	25	100%

Διάγραμμα 5.26 Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή

Λίγο περισσότεροι από τους μισούς δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (64%), θεωρούν ότι το μικρό μέγεθος των δήμων της ΕΕ για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή, είναι περιοριστικό.

Στον ακόλουθο πίνακα 5.29, παρατηρούμε κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν οι δημοτικοί οί σύμβουλοι με τις ακόλουθες απόψεις.

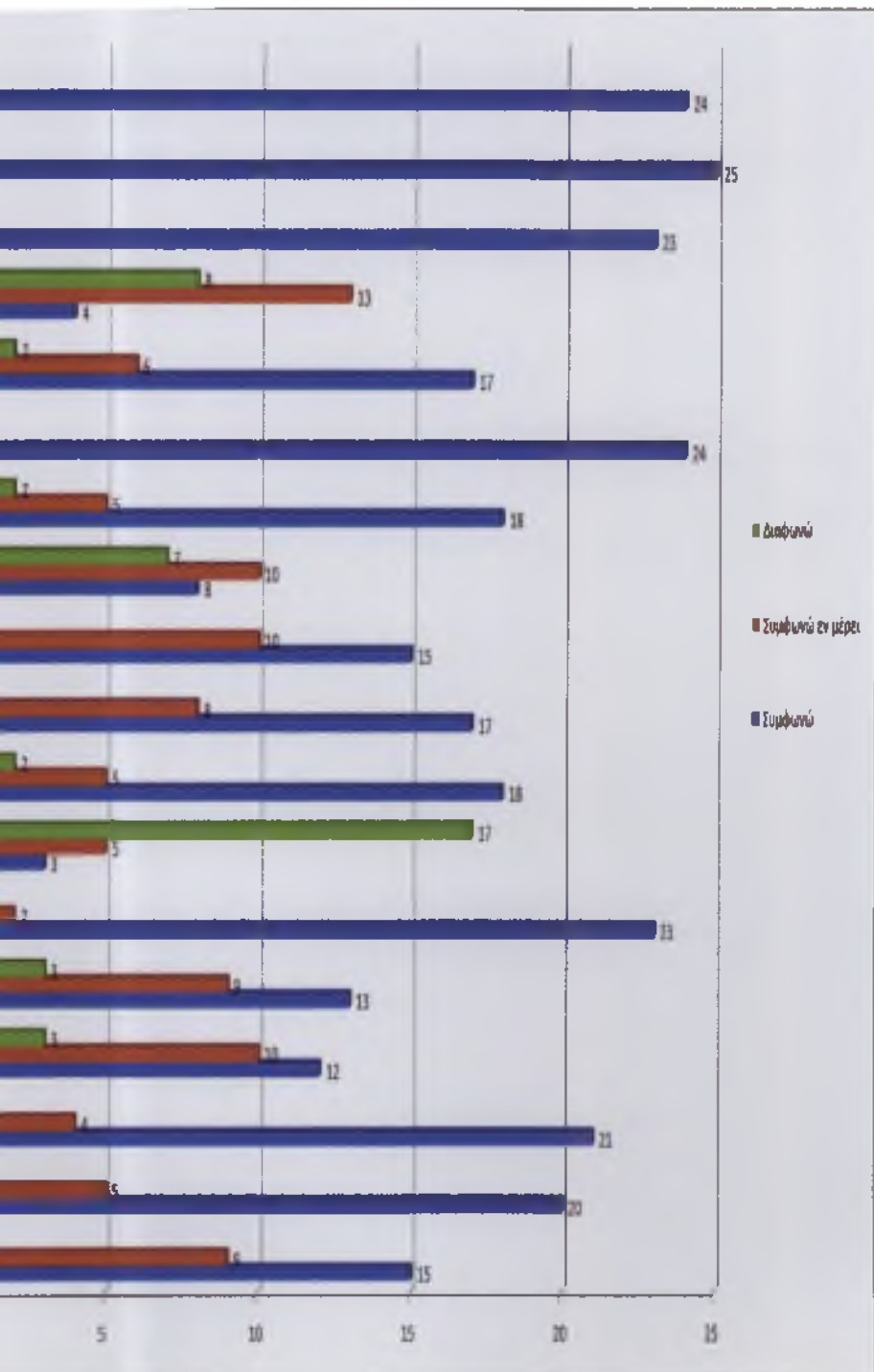
Πίνακας 5.29 Συμφωνία ή διαφωνία με τις απόψεις

	<i>Συμφωνώ</i>	<i>Συμφωνώ εν μέρει</i>	<i>Διαφωνώ</i>
1. Το σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο μπορεί να αλλάξει με ορισμένες επιμέρους βελτιώσεις.	15	9	1
2. Οι συνενώσεις δήμων/κοινοτήτων είναι απαραίτητες για την αναβάθμιση της αυτοδιοίκησης	20	5	0
3. Η συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών των δήμων είναι απαραίτητη για την βελτίωση της ποιότητας και την μείωση του κόστους	21	4	0
4. Είναι σκόπιμη η μετατροπή των Επαρχιών σε δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης	12	10	3
5. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να αποκτήσει ισχυρότερη φορολογική εξουσία (π.χ. αύξηση αυτοτελών φόρων)	13	9	3
6. Θα πρέπει να αυξηθούν οι χορηγίες του κράτους στην αυτοδιοίκηση και να μην αυξηθεί η τοπική φορολογία	23	2	0

7. Να μειωθούν οι έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση των δήμων και των κοινοτήτων	3	5	17
8. Τα τοπικά δημοψηφίσματα οδηγούν σε υψηλότερη ποιότητα τον δημόσιο διάλογο	18	5	2
9. Η δημοτική αποκέντρωση είναι απαραίτητη για την λαϊκή συμμετοχή στις δημόσιες υποθέσεις	17	8	0
10. Οι συμπράξεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι αποτελεσματικότερο μέσο επίλυσης προβλημάτων σε σύγκριση με την δημόσια διοίκηση	15	10	0
11. Η ιδιωτικοποίηση (πλήρης ή μερική) ορισμένων τοπικών υπηρεσιών φέρνει λίγα οφέλη.	8	10	7
12. Τα υπεύθυνα πολιτικά όργανα της αυτοδιοίκησης δεν θα πρέπει να παίρνουν αποφάσεις χωρίς προηγούμενη διαπραγμάτευση με τους θιγόμενους τοπικούς δρώντες/παράγοντες.	18	5	2
13. Τα υπηρεσιακά στελέχη της αυτοδιοίκησης θα πρέπει να ακολουθούν κατά τον δυνατό τους στόχους που ορίζει η εκλεγμένη ηγεσία του δήμου/κοινότητας.	24	1	0
14. Η εκλεγμένη ηγεσία του δήμου/κοινότητας θα πρέπει απλά να ορίζει στόχους και να ελέγχει τα αποτελέσματα και ποτέ δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στο έργο των διοικητικών υπηρεσιών	17	6	2
15. Η ανάγκη για αλλαγές και αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης προβάλλεται υπερβολικά.	4	13	8
16. Η ηγεσία των δήμων/κοινοτήτων πρέπει να έχει η ίδια την ευθύνη για τις προσλήψεις του προσωπικού	23	1	1
17. Η συνεχιζόμενη κατάρτιση/ επιμόρφωση του προσωπικού των δήμων/κοινοτήτων είναι απολύτως απαραίτητη	25	0	0
18. Στην εποχή μας, η εφαρμογή συστήματος διοίκησης με στόχους, δεικτών αποδοτικότητας και αξιολόγησης είναι απαραίτητη	24	1	0

Διάγραμμα 5.27 Συμφωνία ή διαφωνία με τις απόψεις

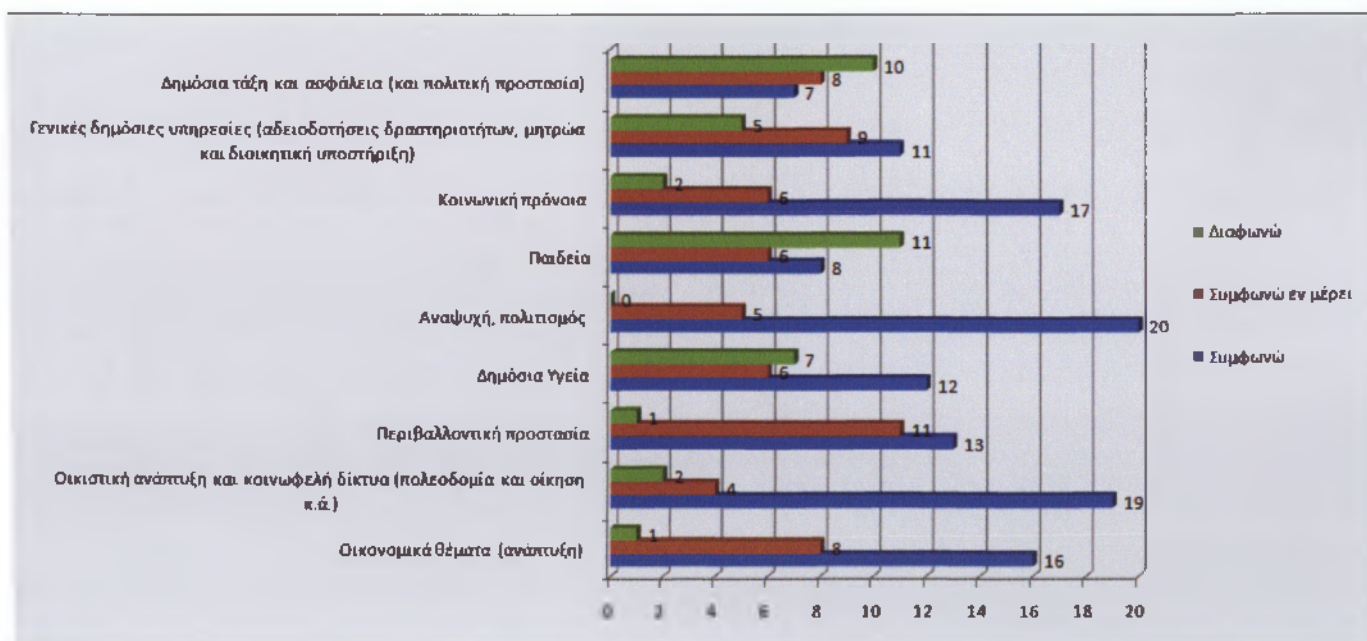
18. Στην εποχή μας, η εφαρμογή συστήματος διοίκησης με στόχους, δευτεών αποδοτικότητα και αξιολόγηση είναι απαραίτητη
17. Η συνεχόμενη κατάρτιση/ επιμόρφωση του προσωπικού των δήμων/κοινοτήτων είναι απολύτως απαραίτητη
16. Η ηγεσία των δήμων/κοινοτήτων πρέπει να έχει η ίδια την ευθύνη για τις προαλήψεις του προσωπικού
15. Η ανάγκη για αλλαγές και αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης προβάλλεται υπερβολικά
14. Η ελεγχόμενη ηγεσία του δήμου/κοινότητας θα πρέπει απλά να ορίζει στόχους και να ελέγχει τα αποτελέσματα και ποτέ δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στο έργο των διοικητικών υπηρεσιών
13. Τα υπηρεσιακά στελέχη της αυτοδιοίκησης θα πρέπει να ακολουθούν κατά τον δικαστό τους στόχους που ορίζει η ελεγχόμενη ηγεσία του δήμου/κοινότητας.
12. Τα υπεύθυνα πολιτικά όργανα της αυτοδιοίκησης δεν θα πρέπει να παίρνουν αποφάσεις χωρίς προηγουμένη διαπραγμάτευση με τους θιγόμενους τοπικούς δράστες/παράγοντες
11. Η ιδιωτικοποίηση (πληρής ή μερική) ορισμένων τοπικών υπηρεσιών φέρνει λίγα οφέλη.
10. Οι συμφωνίες μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι αποτελεσματικότερα μέσο επίλυσης προβλημάτων σε σύγκριση με την δημόσια διοίκηση
9. Η δημοτική αποκέντρωση είναι απαραίτητη για την καλύτερη συμμετοχή στις δημόσιες υποθέσεις
8. Τα τοπικά δημοψηφίσματα οδηγούν σε υψηλότερη ποιότητα του δημόσιου διάλογου
7. Μα μειώνουν οι έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση των δήμων και των κοινοτήτων
6. Θα πρέπει να αυξηθούν οι χορηγίες του κράτους στην αυτοδιοίκηση και να μην αυξηθεί η τοπική φορολογία
5. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να αποκτήσει ισχυρότερη φορολογική εξουσία (π.χ. αύξηση αυτοτελών φόρων)
4. Είναι σκόπιμη η μεταφορά των Επαρχιών σε δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης
3. Η συμπληρωματοποίηση υπηρεσιών των δήμων είναι απαραίτητη για την βελτίωση της ποιότητας και την μείωση του κόστους
2. Οι συνενώσεις δήμων/κοινοτήτων είναι απαραίτητες για την αναβάθμιση της αυτοδιοίκησης
1. Το σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο μπορεί να αλλάξει με ορισμένες επιμέρους βελτιώσεις.

Ο πίνακας 5.30, μας πληροφορεί σε ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες πιστεύουν οι δημοτικοί σύμβουλοι ότι πρέπει να μεταφερθούν σημαντικές αρμοδιότητες στους δήμους από τα υπερκείμενα επίπεδα διακυβέρνησης (Επαρχίες, Κεντρική Κυβέρνηση).

Πίνακας 5.30 Μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση

	<i>Συμφωνώ</i>	<i>Συμφωνώ εν μέρει</i>	<i>Διαφωνώ</i>
Οικονομικά θέματα (ανάπτυξη)	16	8	1
Οικιστική ανάπτυξη και κοινωφελή δίκτυα (πολεοδομία και οίκηση κ.ά.)	19	4	2
Περιβαλλοντική προστασία	13	11	1
Δημόσια Υγεία	12	6	7
Αναψυχή, πολιτισμός	20	5	0
Παιδεία	8	6	11
Κοινωνική πρόνοια	17	6	2
Γενικές δημόσιες υπηρεσίες (αδειοδοτήσεις δραστηριοτήτων, μητρώα και διοικητική υποστήριξη)	11	9	5
Δημόσια τάξη και ασφάλεια (και πολιτική προστασία)	7	8	10

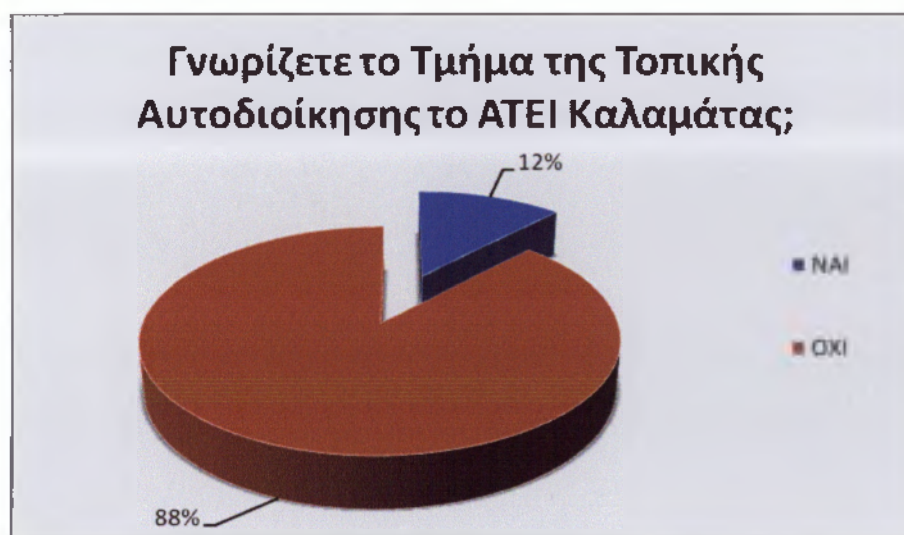

Διάγραμμα 5.28 Μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.28, οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι, θεωρούν ότι θα πρέπει να γίνει μεταφορά αρμοδιοτήτων σε θέματα αναψυχής και πολιτισμού, αλλά και σε θέματα οικιστικής ανάπτυξης και κοινωφελών δικτύων (πολεοδομία και οίκηση κ.ά.). Αρκετοί επίσης πιστεύουν ότι θα πρέπει να γίνει μεταφορά αρμοδιοτήτων σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας.

Πίνακας 5.31 Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Γνωρίζετε το Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το ΑΤΕΙ Καλαμάτας;		
ΝΑΙ	3	12%
ΟΧΙ	22	88%
	25	100%

Διάγραμμα 5.29 Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Από το διάγραμμα 5.29, διαπιστώνουμε ότι σχεδόν όλοι οι δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου (88%), δεν γνωρίζουν την ύπαρξη του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

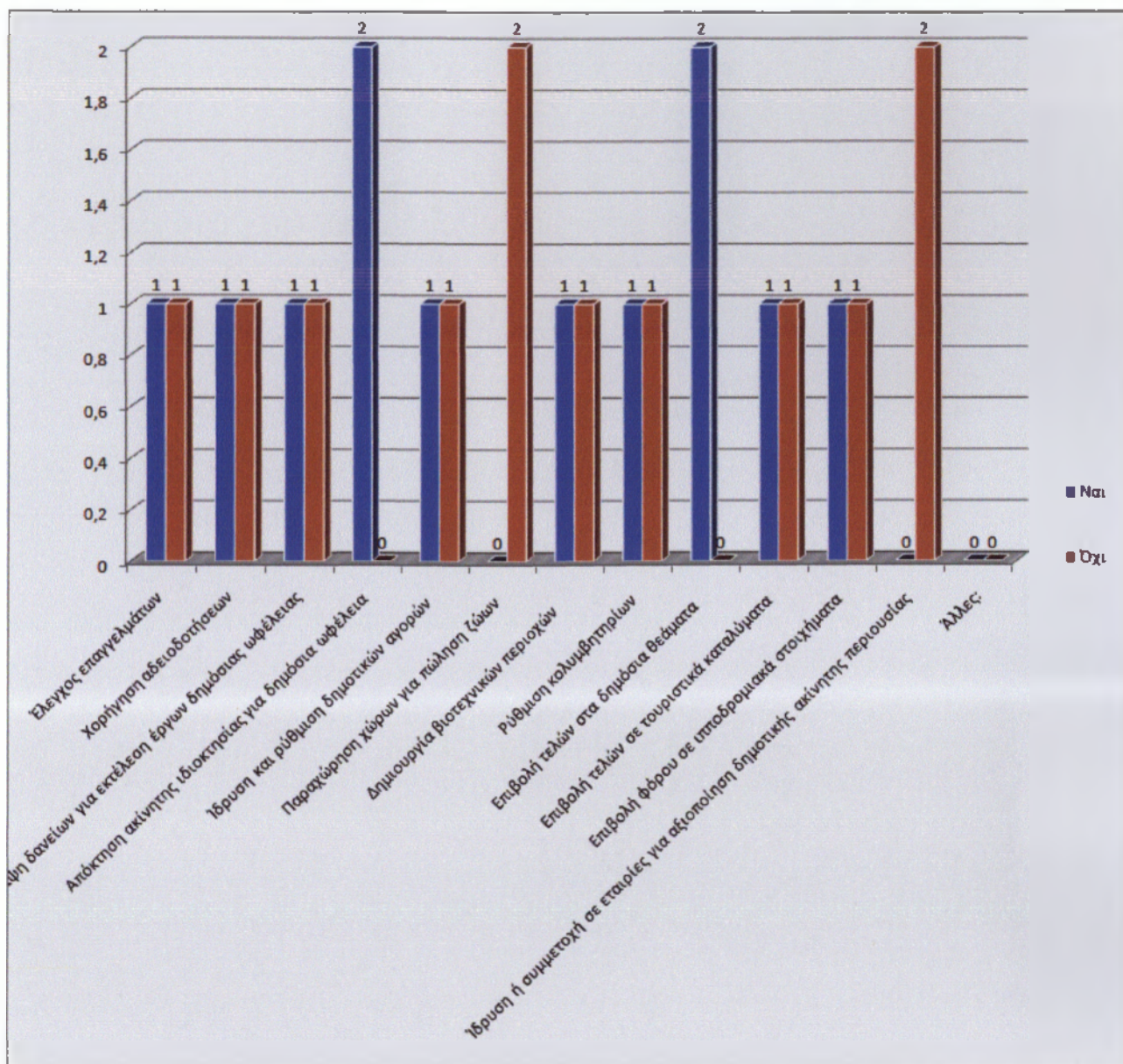
5.2.2 Έρευνα δημάρχων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της συνέντευξης που έδωσαν οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, οι οποίοι απάντησαν σε ερωτήσεις που αφορούν τους τομείς ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

5.2.2.1 Τομέας Ανάπτυξης

Πίνακας 5.32 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο

Ποιες από τις παρακάτω αρμοδιότητες ασκούνται από το Δήμο σας και ποιες όχι;	Ναι	Όχι
Έλεγχος επαγγελματών	1	1
Χορήγηση αδειοδοτήσεων	1	1
Σύναψη δανείων για εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας	1	1
Απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας για δημόσια ωφέλεια	2	0
Ίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών	1	1
Παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων	0	2
Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών	1	1
Ρύθμιση κολυμβητηρίων	1	1
Επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα	2	0
Επιβολή τελών σε τουριστικά καταλύματα	1	1
Επιβολή φόρου σε ιπποδρομιακά στοιχήματα	1	1
Ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες για αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	0	2

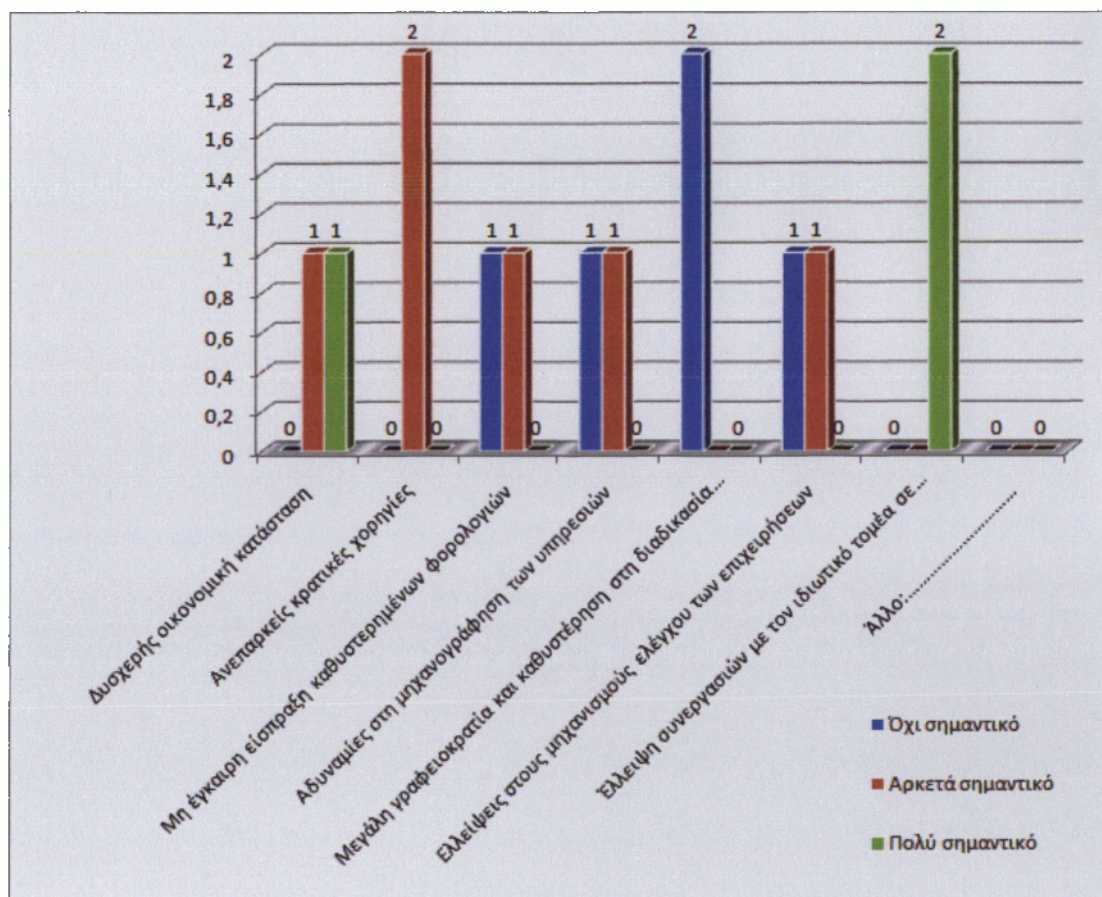

Διάγραμμα 5.30 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.30, και οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δηλώνουν ότι οι αρμοδιότητες που ασκούνται από τον δήμο τους στον τομέα της ανάπτυξης, είναι η απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας για δημόσια ωφέλεια, αλλά και η επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα. Αντιθέτως, δεν ασκούν αρμοδιότητες που αφορούν την ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες για αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας και την παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων.

Πίνακας 5.33 Προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης

Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου σας;			
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό	Αρκετά σημαντικό	Πολύ σημαντικό
	1	2	3
Δυσχερής οικονομική κατάσταση	0	1	1
Ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες	0	2	0
Μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών	1	1	0
Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών	1	1	0
Μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών	2	0	0
Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου των επιχειρήσεων	1	1	0
Έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα	0	0	2
Άλλο:.....	0	0	0

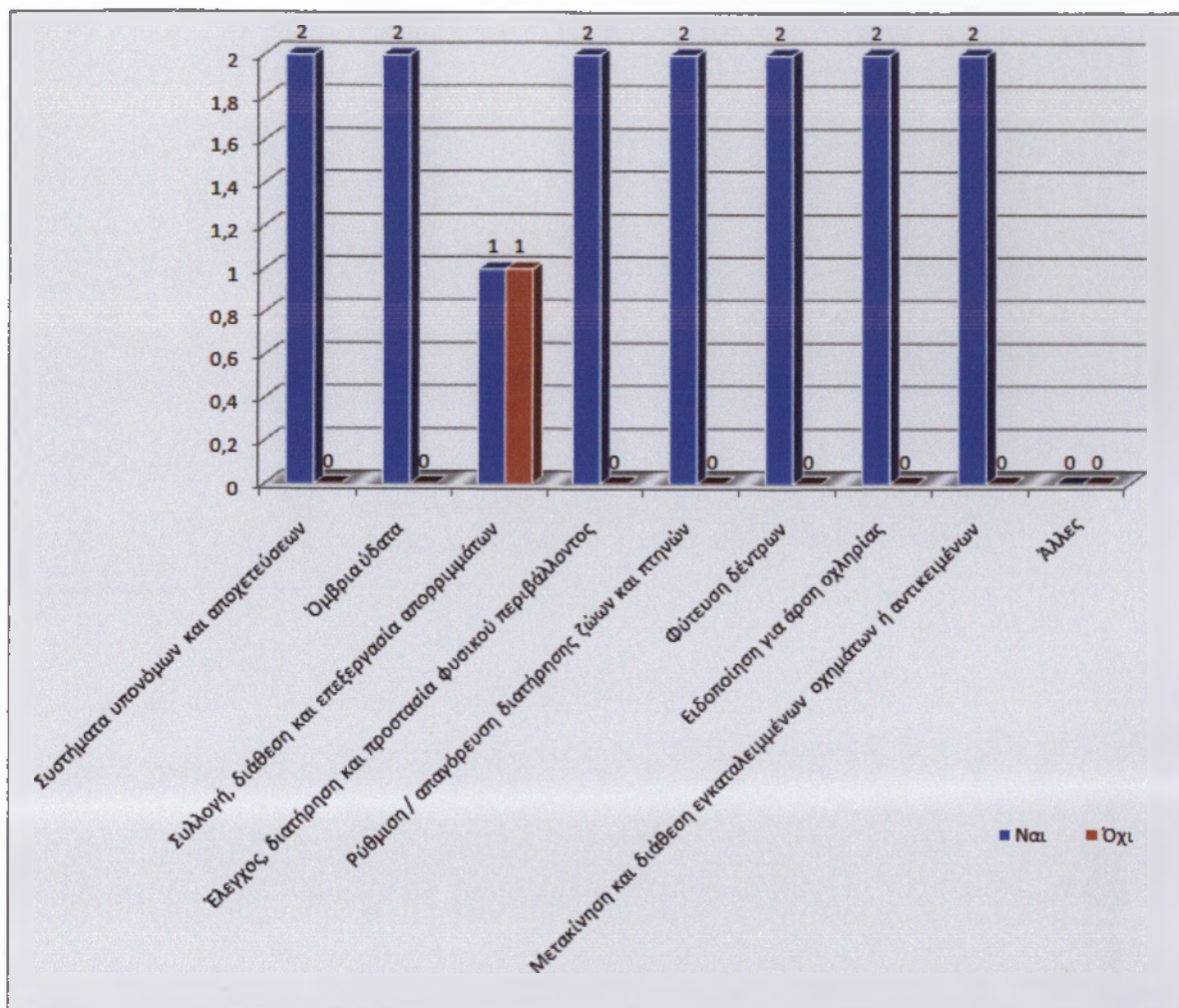
Διάγραμμα 5.31 Προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης

Όσο αφορά τα προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης, και οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δηλώνουν ότι η έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα. Αρκετά σημαντικό πρόβλημα θεωρείται από τους δημάρχους οι ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες, ενώ λιγότερο σημαντικό θεωρείται η μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών.

5.2.2.2 Τομέας Περιβάλλον

Πίνακας 5.34 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο

Ποιες από τις παρακάτω αρμοδιότητες ασκούνται από το Δήμο σας και ποιες όχι;	Ναι	Όχι
Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	2	0
Ομβρια ύδατα	2	0
Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	1	1
Έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος	2	0
Ρύθμιση / απαγόρευση διατήρησης ζώων και πτηνών	2	0
Φύτευση δέντρων	2	0
Ειδοποίηση για άρση οχληρίας	2	0
Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	2	0
Άλλες	0	0

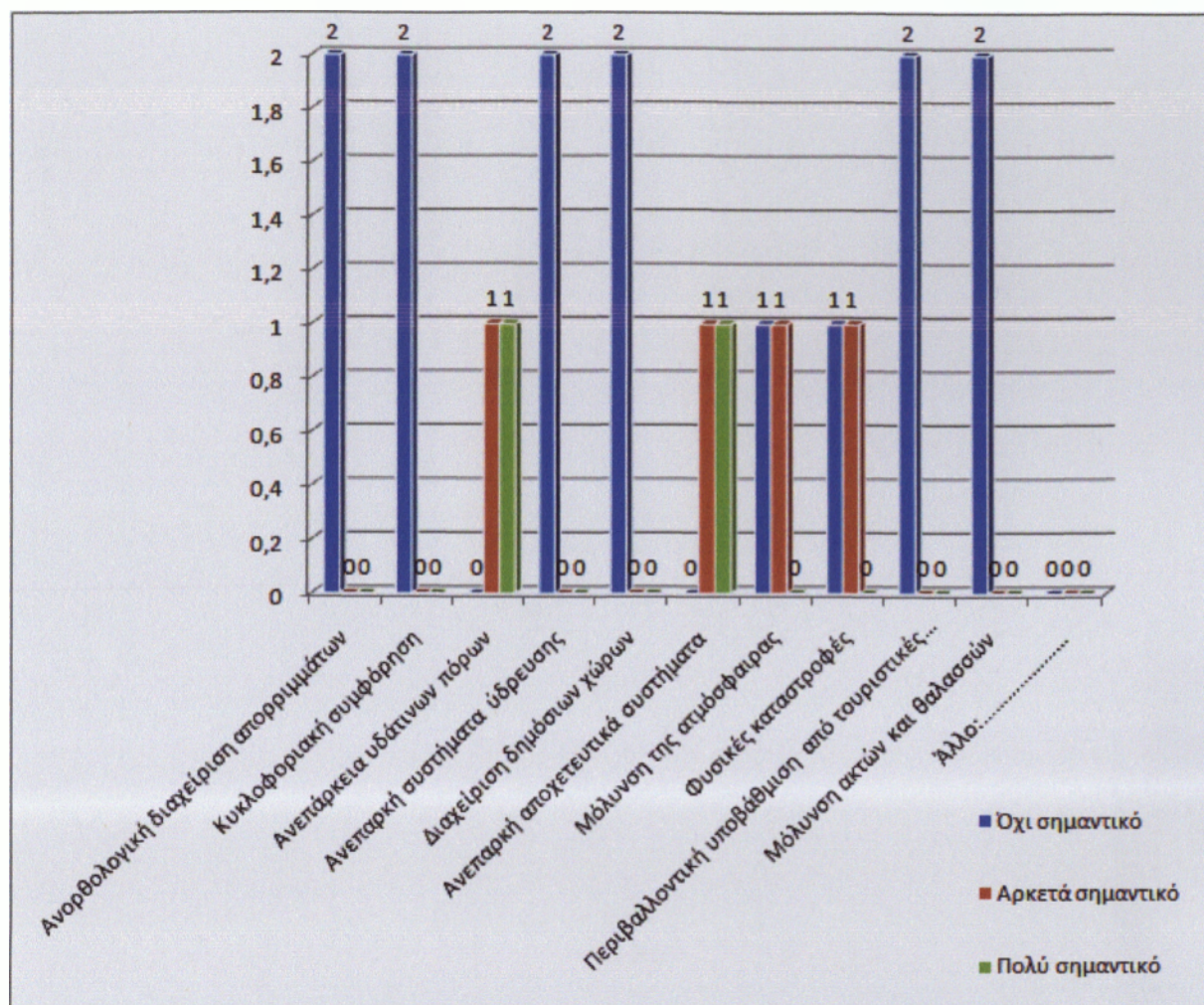

Διάγραμμα 5.32 Αρμοδιότητες που ασκούνται από το Δήμο

Σύμφωνα με το διάγραμμα 5.32, και οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δηλώνουν ότι οι αρμοδιότητες που ασκούνται από τον δήμο τους στον τομέα του περιβάλλοντος, είναι τα συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων, τα όμβρια ύδατα, ο έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος, η ρύθμιση / απαγόρευση διατήρησης ζώων και πτηνών, η φύτευση δέντρων, η ειδοποίηση για άρση οχληρίας αλλά και η μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων. Παρατηρούμε ότι και οι δύο δήμαρχοι συμφωνούν πως όλες οι αρμοδιότητες στον τομέα του περιβάλλοντος που αναφέρονται παραπάνω, ασκούνται από τον δήμο τους εκτός από τη συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων, καθώς ο ένας υποστηρίζει ότι ασκείται και ο άλλος ότι δεν ασκείται.

Πίνακας 5.35 Προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος

Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου σας;			
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό	Αρκετά σημαντικό	Πολύ σημαντικό
	1	2	3
Ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων	2	0	0
Κυκλοφοριακή συμφόρηση	2	0	0
Ανεπάρκεια υδάτινων πόρων	0	1	1
Ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης	2	0	0
Διαχείριση δημόσιων χώρων	2	0	0
Ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα	0	1	1
Μόλυνση της ατμόσφαιρας	1	1	0
Φυσικές καταστροφές	1	1	0
Περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες	2	0	0
Μόλυνση ακτών και θαλασσών	2	0	0
Άλλο:.....	0	0	0

Διάγραμμα 5.33 Προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος

Όσο αφορά τα προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος, και οι δύο δήμαρχοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δηλώνουν ότι η ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης, η διαχείριση δημόσιων χώρων, η περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες και η μόλυνση ακτών και θαλασσών δεν είναι σημαντικά προβλήματα. Αντιθέτως, ένας δήμαρχος θεωρεί ότι η ανεπάρκεια υδάτινων πόρων και τα ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα είναι αρκετά σημαντικά προβλήματα και ο άλλος δήμαρχος θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικά προβλήματα.

Συμπεράσματα

Παραπάνω, έγινε η παρουσίαση της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου για το ρόλο τους και την μεταρρυθμιστική προσπάθεια που γίνεται στους δήμους της Κύπρου. Από αυτή την παρουσίαση προέκυψαν κάποια χρήσιμα συμπεράσματα:

Παρατηρείται ότι τόσο οι δημοτικοί σύμβουλοι όσο και το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου δεν έχουν πολύ υψηλό επίπεδο μόρφωσης, καθώς οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Παρόλα αυτά, γίνονται προσπάθειες για την επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως με ειδικά - θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει κατά καιρούς ο δήμος, αλλά και με προγράμματα όπως: Επιμορφωτικά Προγράμματα που οργανώνει η Ένωση Δήμων Αναπτυξιακή Λάρνακας (Αθηνού), στον Οργανισμό Νεολαίας, πρωτοβουλίες που παίρνουν από μόνοι τους και παρακολουθούν κολέγια ή από την Ε.Ε. Όσο αφορά το καθεστώς απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού, σχεδόν όλοι είναι μόνιμοι. Οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι εμφανίζονται ικανοποιημένοι με το επίπεδο εκπαίδευσης και το καθεστώς απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου.

Όσο αφορά το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων (Α. 53- 61 του Ν. 111 «Περί Δήμων» του 1985), η πλειοψηφία των συμβούλων είναι ικανοποιημένη μεν, όμως θεωρεί ότι χρειάζονται κάποιες τροποποιήσεις. Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι οι υπηρεσίες των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου έχουν πιστοποιηθεί κυρίως από Εταιρία Συμβούλων, από Δημόσια Υπηρεσία/ Φορέα/ Οργανισμό, αλλά και από το Υπ. Εσωτερικών, το Γραφείο Προγραμματισμού, από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας ή είναι αυτεπάγγελτα πιστοποιημένες από το περί Δήμων Νόμος.

Σημαντικό στοιχείο που προκύπτει μέσα από την έρευνα, είναι ότι οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου εφαρμόζουν τη διοίκηση

μέσω στόχων. Χρησιμοποιούν κυρίως Δείκτες Αποτελεσματικότητας και τιμές – στόχους. Κάποιοι μάλιστα πραγματοποιούν δημόσιο διάλογο, με προσπάθειες επιτήρησης ώστε τα έργα να υλοποιούνται στο χρόνο που ορίζεται με βάση χρονοδιαγραμμάτων, με έλεγχο των αποφάσεων.

Παρόλα αυτά, το έργο των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου επηρεάστηκε αρνητικά και σε μεγάλο βαθμό, τόσο λόγω της κρατικής αδυναμίας αποκέντρωσης και των τάσεων επανασυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων, όσο και λόγω της έλλειψης οικονομικών πόρων και της οικονομικής κρίσης.

Οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι δηλώνουν γνώστες της Μελέτης για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας που εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος με ανάθεση των Ενώσεων Δήμων και των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Υποστηρίζουν επίσης ότι θα πρέπει να γίνει μεταφορά αρμοδιοτήτων σε θέματα αναψυχής και πολιτισμού, αλλά και σε θέματα οικιστικής ανάπτυξης και κοινωφελών δικτύων (πολεοδομία και οίκηση κ.ά.). Αρκετοί επίσης πιστεύουν ότι θα πρέπει να γίνει μεταφορά αρμοδιοτήτων σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας.

Κλείνοντας με τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους δημοτικούς συμβούλους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, διαπιστώνεται ότι σχεδόν όλοι τους δεν γνωρίζουν την ύπαρξη του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

Έπειτα από την έρευνα στους δημοτικούς συμβούλους, ζητήθηκε από τους δημάρχους των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου, να απαντήσουν σε πιο εξειδικευμένες ερωτήσεις που αφορούν τους τομείς ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Και οι δύο δήμαρχοι δηλώνουν ότι οι αρμοδιότητες που ασκούνται από τον δήμο τους στον τομέα της ανάπτυξης, είναι η απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας για δημόσια ωφέλεια, αλλά και η επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα. Αντιθέτως, δεν ασκούν

αρμοδιότητες που αφορούν την ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες για αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας και την παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων.

Όσο αφορά τα προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης, η έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα. Αρκετά σημαντικό πρόβλημα θεωρούνται οι ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες, ενώ λιγότερο σημαντικό θεωρείται η μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών.

Και οι δύο δήμαρχοι δηλώνουν ότι οι αρμοδιότητες που ασκούνται από τον δήμο τους στον τομέα του περιβάλλοντος, είναι τα συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων, τα όμβρια ύδατα, ο έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος, η ρύθμιση / απαγόρευση διατήρησης ζώων και πτηνών, η φύτευση δέντρων, η ειδοποίηση για άρση οχληρίας αλλά και η μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων. Παρατηρούμε ότι και οι δύο δήμαρχοι συμφωνούν πως όλες οι αρμοδιότητες στον τομέα του περιβάλλοντος που αναφέρονται παραπάνω, ασκούνται από τον δήμο τους εκτός από τη συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων, καθώς ο ένας υποστηρίζει ότι ασκείται και ο άλλος ότι δεν ασκείται.

Όσο αφορά τα προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος, δηλώνουν ότι η ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης, η διαχείριση δημόσιων χώρων, η περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες και η μόλυνση ακτών και θαλασσών δεν είναι σημαντικά προβλήματα. Αντιθέτως, ένας δήμαρχος θεωρεί ότι η ανεπάρκεια υδάτινων πόρων και τα ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα είναι αρκετά σημαντικά προβλήματα και ο άλλος δήμαρχος θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικά προβλήματα.

Τελειώνοντας, μπορούμε να πούμε έπειτα από την επίσκεψη και στους δύο Δήμους, ότι είναι δύο καλά οργανωμένοι δήμοι, με πολύ φιλόξενους και πρόθυμους για συνεργασία συμβούλους. Τόσο η Λάρνακα, όσο και η Αραδίππου γνωρίζουν μία νέα ακμή. Η Λάρνακα γνωρίζουμε όλοι ότι αναπτύσσεται με γοργό ρυθμό κυρίως μετά από την ανεξαρτησία της Κύπρου, ότι διαθέτει το μεγαλύτερο και το κυριότερο από τα κυπριακά αεροδρόμια, αλλά και αναβαθμισμένο λιμάνι, με αποτέλεσμα να

αποτελεί ζωτικό κόμβο. Όσο για την Αραδίππου, η συμβολή της στην ανάπτυξη είναι πολύ σημαντική, καθώς φιλοξενεί το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών ζωνών που εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή του αστικού συμπλέγματος.

Βιβλιογραφία

1. Eurostat, (2008), Έρευνα για τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.
2. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (2009), «Μελέτη Αναδιάρθρωσης Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας», 29/5/2009.
3. Θεοκλής, Γ., (2010), «Ανάπλαση της Ζήνωνος Πιερίδη», *Περιοδικό «Λάρνακα. Η πόλη που αγαπάμε!»*, Τεύχος 4, Φθινόπωρο 2010, σελ. 11-12.
4. Μέλισσα, Δ., (1996), «Η οργάνωση της πολιτικής εξουσίας στην Κυπριακή Πολιτεία», Τομ. Α' Το Εκλογικό Σώμα – Η Βουλή των Αντιπροσώπων, Εκδόσεις Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.
5. Ν. 111/85, «Ο περί Δήμων Νόμος του 1985», Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Παράρτημα πρώτο, Αρ. 2082, 18/10/1985.
6. Ν. 86(1)/99, «Ο περί Κοινοτήτων Νόμος», Σύσταση και λειτουργία των Κοινοτήτων της Κύπρου, Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
7. Παπαδημητρίου, Γ., (1997), «Το Συνταγματικό Πρόβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας», Εκδόσεις Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.
8. Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (2004), «Απογραφή πληθυσμού 2001», Στοιχεία κατά επαρχία, δήμο/κοινότητα, Τόμος II, Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας, Κύπρος.
9. Στέλιου, Π., (2010), «Παραλιακός δρόμος Λάρνακας – Δεκέλειας. Η πρώτη φάση ολοκληρώθηκε», *Περιοδικό «Λάρνακα. Η πόλη που αγαπάμε!»*, Τεύχος 4, Φθινόπωρο 2010, σελ. 13.

10. **Σύνταγμα Κυπριακής Δημοκρατίας, (1960), Μέρος 12 «Διάφοροι διατάξεις», Άρθρο 178.**
11. **Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, (2011), «Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας 2011», Πρόνοιες και μέτρα πολιτικής, Λευκωσία 2011.**
12. www.ekk.org.cy
13. www.ucm.org.cy
14. <http://www.larnaka.com/>
15. http://www.aradippou.org.cy/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=27

Παράρτημα – Ερωτηματολόγιο

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΔΗΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ³⁹

³⁹ Το παρόν ερωτηματολόγιο στηρίχθηκε εν μέρει και στο ερωτηματολόγιο/α που απαντήθηκαν από δημάρχους και κοινοτάρχες στα πλαίσια της έρευνας –μελέτης για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας από το ΕΚΔΔ το 2008-2009 με ανάθεση από την Ένωση Δήμων και την Ένωση Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ Α' : ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ /ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: _____

ΕΠΑΡΧΙΑ: _____

ΟΔΗΓΙΕΣ

•

Το παρόν πρώτο μέρος του ερωτηματολόγιο δεν συμπληρώνεται από όλους τους δημοτικούς συμβούλους αλλά μόνο από το δήμαρχο ή κοινοτάρχη ή κάποιο στέλεχος του Δήμου ή της Κοινότητας αναζητώντας γενικά στοιχεία για την ανθρώπινο δυναμικό και οργάνωση και λειτουργία του Δήμου/κοινότητας καθώς και τους τομείς δραστηριοποίησης των. Συνεπώς συμπληρώνεται ένα ερωτηματολόγιο ανά δήμο ή κοινότητα και το χρησιμοποιείται στο δεύτερο και τέταρτο στάδιο εκπόνησης της πτυχιακής σας.

Α. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΗΜΟΥ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1 Πόσα άτομα απασχολούνται στο ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ανά επίπεδο εκπαίδευσης (ΠΕ,ΤΕ κλπ) και καθεστώς απασχόλησης;	
ΠΕ : <input type="text"/>	ΤΕ: <input type="text"/>
Μόνιμο <input type="text"/>	Μόνιμο <input type="text"/>
Σε δοκιμαστική περίοδο <input type="text"/>	Δοκιμαστική περίοδο <input type="text"/>
Με σύμβαση ορισμένου χρόνου <input type="text"/>	Με σύμβαση ορισμένου χρόνου <input type="text"/>
(Να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός των ατόμων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης)	

1Α. Ποιο είναι το ποσοστό γυναικών που κατέχουν θέση Προϊσταμένης Τμήματος στις υπηρεσίες του Δήμου/ Κοινότητας σας?%

1.Β. Ποιο είναι το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών Διευθυντριών?%

1Γ.Είστε ευχαριστημένος με αυτά τα ποσοστά? **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

1.Δ. Είστε ικανοποιημένος/ η με το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων (Α. 53- 61 του Ν. 111 «Περί Δήμων» του 1985) και υπαλλήλων του Κοινοτικού Συμβουλίου αντίστοιχα (Α. 49-58 του Ν. 861 του 1999)?

Απολύτως ικανοποιημένος/η
Να μείνει ως έχει.

Ικανοποιημένος/ η μεν,
όμως χρειάζονται κάποιες
τροποποιήσεις

Πρέπει να αλλάξει
ριζικά

Β. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

2. Πώς επιμορφώνονται οι υπάλληλοι του Δήμου/ Κοινότητας σας?	
α) Με ειδικά- θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει κατά καιρούς ο Δήμος/ Κοινότητα	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα της Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης στη Λευκωσία	
Σε (αποκεντρωμένα) επιμορφωτικά προγράμματα που οργανώνει η Ακαδημία η το Υπουργείο Εσωτερικών στην επαρχία ή και το Δήμο σας.	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των πανεπιστημίων	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των κολλεγίων	
Άλλο (σημειώστε αναλυτικά παρακαλώ)	

2β. Ποιες είναι οι ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου/Κοινότητας;	
Αιρετοί	
Διοικητικό Προσωπικό	

Γ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΣΤΟΧΩΝ/ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

3. Έχουν πιστοποιηθεί οι υπηρεσίες του Δήμου/ Κοινότητας σας? **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

Αν ναι, η πιστοποίηση έγινε:

α) Από Εταιρεία Συμβούλων	
β) Από Δημόσια Υπηρεσία/ Φορέα/ Οργανισμό	
γ) Από άλλο (σημειώστε ποιον)	

3.1. Εφαρμόζετε τη Διοίκηση μέσω στόχων?

3.2. Αν ναι, τι μεταξύ των παρακάτω κάνετε?

α) Δείκτες Αποτελεσματικότητας (performance measurement)	
β) Τιμές- Στόχοι (benchmarking)	
γ) Activity- based management	
δ) Άλλο (παρακαλώ σημειώστε)	

.....	
-------	--

4. Παρακαλούμε δώστε μας πληροφορίες για κάποιες διαστάσεις της λειτουργίας του Δήμου/ Κοινότητας σας:

1α Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των Υπηρεσιών σας στα αιτήματα των πολιτών	
1.β Μ.Ο. αιτημάτων πολιτών ανά Υπηρεσία το 2010	
2α. Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των Υπηρεσιών σας στα αιτήματα των ΚΕΠ	
3.Βαθμός (ποσοστό) ικανοποίησης των παραπόνων των πολιτών που υποβάλλονται στις Υπηρεσίες σας	
4. Αριθμός νέων μηχανογραφημένων διαδικασιών :	
- το 2010.	
- το 2009	
5. Αριθμός νέων ηλεκτρονικών εφαρμογών.	
- 2010	
- το 2009	
6. Διαθέτει ιστοσελίδα ο Δήμος/ Κοινότητα σας :	
ΝΑΙ	
ΟΧΙ	
ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	
7. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο	%
8. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που εφαρμόζουν στοχοθεσία και έχουν ολοκληρωμένα σχέδια δράσης	%
9. Ποσοστό Υπηρεσιών του Δήμου/ Κοινότητας που έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO	%
10. Ποσοστό Υπαλλήλων του Δήμου/ Κοινότητας με πρόσβαση στο Internet	
11. Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας	

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ			ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έλεγχος επαγγελμάτων	☐	☐	1. Αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων	☐	☐
1. Χορήγηση αδειοδοτήσεων	☐	☐	2. Αδειοδοτήσεις θεάτρων και παραστάσεων	☐	☐
2. Σύναψη δανείων για εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας	☐	☐	3. Εισπράξεις τελών, φόρων και δικαιωμάτων που δεν έχουν καταβληθεί	☐	☐
3. Απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας για δημόσια ωφέλεια	☐	☐	4. Ίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών	☐	☐
4. Ίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών	☐	☐	5. Παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων	☐	☐
5. Παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων	☐	☐	6. Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών	☐	☐
6. Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών	☐	☐	7. Ρύθμιση κολυμβητηρίων	☐	☐
7. Ρύθμιση κολυμβητηρίων	☐	☐	8. Επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα	☐	☐
8. Επιβολή τελών στα δημόσια θεάματα	☐	☐	8. Επιβολή τελών σε τουριστικά καταλύματα	☐	☐
9. Επιβολή τελών σε τουριστικά καταλύματα	☐	☐	9. Άλλες:		
10. Επιβολή φόρου σε υποδρομικά στοιχήματα	☐	☐	☐	☐
11. Ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες για αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	☐	☐	☐	☐
12. Άλλες:	☐	☐	☐	☐
.....				
.....				
.....				
.....				

2. Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου / Κοινότητάς σας; Παρακαλώ αξιολογήστε από 1 (όχι σημαντικό) έως 3 (πολύ σημαντικό).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό 1	Αρκετά σημαντικό 2	Πολύ σημαντικό 3
1. Δυσχερής οικονομική κατάσταση			
2. Ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες			
3. Μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών			
4. Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών			
5. Μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών			
6. Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου των επιχειρήσεων			
7. Έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα			
8. Άλλο:.....			

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Ποιες από τις παρακάτω αρμοδιότητες ασκούνται από το Δήμο/Κοινότητά σας και ποιες όχι;

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1. Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	☐	☐	1. Κατασκευή και συντήρηση συστημάτων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων	☐	☐
2. Όμβρια ύδατα	☐	☐	2. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐
3. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐	3. Φύτευση δέντρων	☐	☐
4. Έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐	4. Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	☐	☐
5. Ρύθμιση / απαγόρευση διατήρησης ζώων και πτηνών	☐	☐	5. Όμβρια ύδατα	☐	☐
6. Φύτευση δέντρων	☐	☐	6. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐
7. Ειδοποίηση για άρση οχηλρίας	☐	☐	7. Έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐
8. Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	☐	☐	8. Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	☐	☐
9. Άλλες	☐	☐	9. Άλλες:	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐

2. Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου / Κοινότητάς σας; Παρακαλώ αξιολογήστε από 1 (όχι σημαντικό) έως 3 (πολύ σημαντικό).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό 1	Αρκετά σημαντικό 2	Πολύ σημαντικό 3
1. Ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων			
2. Κυκλοφοριακή συμφόρηση			
3. Ανεπάρκεια υδάτινων πόρων			
4. Ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης			
4. Διαχείριση δημόσιων χώρων			
5. Ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα			
6. Μόλυνση της ατμόσφαιρας			
7. Φυσικές καταστροφές			
8. Περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες			
9. Μόλυνση ακτών και θαλασσών			
10. Άλλο:.....			

**ΜΕΡΟΣ Β' ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΑΠΟ Χ ΑΡΙΘΜΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ /ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΓΙΑ
ΚΑΘΕ ΔΗΜΟ Η' ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παρόν τμήμα προσπαθεί να καταγράψει τις απόψεις των δημοτικών/κοινοτικών συμβούλων για θέματα όπως οι σχέσεις τους με άλλους φορείς και η μεταρρυθμιστική προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο. Καλείσθε να συγκεντρώσετε 20-25 ερωτηματολόγια από τους Δήμους ή κοινότητες που έχετε επιλέξει.

Προσωπικές Ερωτήσεις

1

Πόσων ετών είστε?Έτη

2

Είστε άνδρας ή γυναίκα; 1 Άνδρας 2 Γυναίκα

3

Πόσα χρόνια κατοικείτε στο Δήμο σας;
.....Έτη

4

Ποιο είναι το ανώτατο επίπεδο εκπαίδευσης που ολοκληρώσατε;

1 Βασικής Εκπαίδευσης

2 Μέσης Εκπαίδευσης ή σχετικό

3 ΑΕΙ/ΤΕΙ

5

Στις δύο τελευταίες γενεές, είχε κάποιος από τους στενοούς συγγενείς σας εκλέγει σε πολιτική θέση;

1 Ναι 0 Όχι

6 Σε ποια επαγγελματική κατηγορία ανήκατε πριν από την πρώτη εκλογή σας ως Δημοτικός/Κοινοτικός Σύμβουλος; Και σε ποιά επαγγελματική κατηγορία ανήκετε σήμερα;

	Πρίν	Σήμερα
Επαγγελματίας Πολιτικός	1 ☐	1 ☐
Δημόσιος Υπάλληλος	2 ☐	2 ☐
Διευθυντής Εταιρείας	3 ☐	3 ☐
Καθηγητής/τρια	4 ☐	4 ☐
Ελεύθερο επάγγελμα (π.χ Δικηγόρος, γιατρός κτλ)	5 ☐	5 ☐
Μηχανικός (ή παρόμοιο, π.χ. Ειδικός Η/Υ, τεχνικός)	6 ☐	6 ☐
Υπάλληλος Γραφείου	7 ☐	7 ☐
Καταστηματάρχης (ή παρόμοιο π.χ. πωλητής)	8 ☐	8 ☐
Εργάτης	9 ☐	9 ☐
Αγρότης, Κτηνοτρόφος ή ψαράς	10 ☐	10 ☐
Φοιτητής/τρια	11 ☐	11 ☐
Συνταξιούχος	12 ☐	12 ☐
Οικιακά	13 ☐	13 ☐
Άλλο, παρακαλώ διευκρινίστε:	14 ☐	14 ☐

7 Στην τωρινή θέση εργασίας σας είστε:

1 Υπάλληλος 2 Ελεύθερος Επαγγελματίας 3
Άνεργος/Φοιτητής/Συνταξιούχος

8 Εάν είστε υπάλληλος – Ο εργοδότης σας είναι Δημόσιος φορέας ή ιδιωτική επιχείρηση;

Δημόσιος Φορέας	Ιδιωτικός φορέας/Εθελοντικός οργανισμός	Απασχόληση και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα	Τίποτα / Δεν είμαι υπάλληλος
3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐

9 Πού γεννηθήκατε εσείς και οι γονείς σας ?

[Κύπρος] Άλλη χώρα Διευκρινίστε:

Εσείς:	1 ☐	2 ☐	290.....
Η μητέρα σας :	1 ☐	2 ☐	292.....
Ο πατέρας σας:	1 ☐	2 ☐	294.....

10 Σε ποιο βαθμό αισθάνεστε ότι ανήκετε στις ακόλουθες κοινωνικές ομάδες;

	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	Σε μερικό βαθμό	Ούτε υψηλό ούτε χαμηλό βαθμό	Σε έναν χαμηλό βαθμό	Καθόλου
Εργατική Τάξη	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐
Μεσαία Αστική Τάξη	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐
Ανώτερες τάξεις	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐
Μια θρησκευτική ομάδα/δόγμα	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐
Μία εθνική μειονότητα	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	0 ☐

11 Πόσα άτομα ζουν μαζί σας ?

Άτομα μεγαλύτερα των 12 ετών άτομα μικρότερα (από 12 ετών και κάτω) -----

12 Έχετε κάποιον/α που σας βοηθά στο νοικοκυριό εκτός από τον/την σύζυγο ή σύντροφό σας ;

	Ναι	Όχι
Συγγενείς (π.χ. παππούς, γιαγιά)	1 ☐	0 ☐
Παιδοκόμος / οικιακή βοηθός ή σχετικό προσωπικό	1 ☐	0 ☐
Επιχείρηση οικιακών υπηρεσιών	1 ☐	0 ☐

13 Εκτός από τα παιδιά σας, έχετε οποιεσδήποτε άλλες ευθύνες φροντίδας για άτομα λόγω ασθένειας, ηλικίας, αναπηρίας ή άλλο ;

1 Ναι 0 Όχι

. Ερωτήσεις για το ρόλο σας ως Δημοτικός/Κοινοτικός Σύμβουλος

14 Πόσα χρόνια (συνολικά) έχετε διατελέσει Δημοτικός/κοινοτικός Σύμβουλος;

Για έτη

15 Ποιος σας πρότεινε ως υποψήφιο Δημοτικό /Κοινοτικό Σύμβουλο την πρώτη φορά που συμμετείχατε σε δημοτικές εκλογές;

- 1 Εγώ προσφέρθηκα και πρότεινα τον εαυτό μου
2 Μου το ζήτησαν άλλοι

Δ. ΣΧΕΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

5) Σημειώστε σε ποιο βαθμό επηρεάστηκε αρνητικά το έργο του Δήμου της/Κοινότητάς σας από τους ακόλουθους παράγοντες, κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών :

	Σε μεγάλο βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Λίγο	Καθόλου
1. Κρατική αδυναμία αποκέντρωσης/ τάσεις επανασυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων				
2. Έλλειψη οικονομικών πόρων /Οικονομική κρίση				
3. Ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης				
4. Συγκρούσεις εντός του υπηρεσιακού μηχανισμού του Δήμου/Κοινότητας				
5. Προβλήματα συνεργασίας με υπηρεσίες των Υπουργείων				
6. Προβλήματα συνεργασίας με τις υπηρεσίες της Επαρχίας				
7. Προβλήματα συνεργασίας με άλλους δήμους/κοινότητες				
8. Ασφυκτικοί και γραφειοκρατικοί έλεγχοι				
9. Χαμηλή αποδοτικότητα υπηρεσιών				
10. Ανεπαρκής αξιολόγηση υπηρεσιών/προσωπικού				
11. Ποσοτικές ελλείψεις προσωπικού				
12. Ανεπαρκής εκπαίδευση/ επιμόρφωση προσωπικού				
13. Αδυναμία εντοπισμού των απαραίτητων πληροφοριών για το διοικητικό έργο του δήμου				
14. Ανεπαρκής πληροφόρηση/ ενημέρωση των πολιτών				
15. Ανεπαρκείς υποδομές πληροφορικής/ μηχανοργάνωσης/τεκμηρίωσης				
16. Δυσκολίες πρόσβασης στην Ευρ. Ένωση/ Διεθνείς Οργανισμούς				
17. Πολιτικές/Κομματικές Παρεμβάσεις				
18. Χαμηλός βαθμός οικονομικής αυτοτέλειας				
19. Υψηλό κόστος παροχής υπηρεσιών από το δήμο				
20. Ελλείψεις αρμοδιοτήτων του δήμου/κοινότητας ως προς κρίσιμα προβλήματα της πόλης/οικισμού				

21. Άλλο (Συγκεκριμενοποιήστε:.....)				
22. Άλλο (Συγκεκριμενοποιήστε:.....)				

6) Σύμφωνα με την εμπειρία σας ως Δημοτικός /κοινοτικός σύμβουλος και ανεξάρτητα από τις τυπικές διαδικασίες, παρακαλούμε να σημειώσετε ποιο βαθμό ουσιαστικής επιρροής έχουν οι ακόλουθοι παράγοντες ως προς τις δραστηριότητες του δήμου/ κοινότητάς σας:

	<i>Σημαντική Επιρροή</i>	<i>Μέτρια Επιρροή</i>	<i>Μικρή Επιρροή</i>	<i>Καθόλου Επιρροή</i>
Ο Δήμαρχος/Κοινοτάρχης				
. Ο Έπαρχος				
. Οι Βοηθοί Έπαρχου				
. Διοικητικά στελέχη Επαρχίας				
Το Υπ Εσωτερικών				
Το Υπ. Συγκοινωνιών και Έργων				
Το Υπ. Οικονομικών				
Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος				
Άλλο Υπουργείο (σημειώστε):				
Τοπικοί βουλευτές				
. Επιμελητήρια, Εργατικά Κέντρα, Επαγγελματικοί Σύλλογοι.				
Ενώσεις Πολιτών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις				
Εκκλησία				
. Πολιτικά Κόμματα				
Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις				
Άλλος (προσδιορίστε....)				

Ε) Μεταρρυθμιστικός προβληματισμός.

8. Γνωρίζετε την Μελέτη για την Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας που εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδος με ανάθεση των Ενώσεων Δήμων και των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας:

ΝΑΙ	
ΟΧΙ	

9. Θεωρείτε ότι είναι περιοριστικό το μικρό μέγεθος των Δήμων/κοινοτήτων της ΕΕ για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή :

ΝΑΙ	
ΟΧΙ	

10. Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες απόψεις;

	<i>Συμφωνώ</i>	<i>Συμφωνώ εν μέρει</i>	<i>Διαφωνώ</i>
1. Το σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο μπορεί να αλλάξει με ορισμένες επιμέρους βελτιώσεις (π.χ. ενθάρρυνση διαδημοτικής συνεργασίας, τεχνικού χαρακτήρα δομο-λειτουργικός εκσυγχρονισμός [με νέο δημόσιο μάνατζμεντ, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, μοντέρνο λογιστικό σύστημα κλπ.], και περιορισμένη εκτάσεως μεταφορά ορισμένων αρμοδιοτήτων.			
2. Οι συνενώσεις δήμων/κοινοτήτων είναι απαραίτητες για την αναβάθμιση της αυτοδιοίκησης			
3. Η συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών των δήμων είναι απαραίτητη για την βελτίωση της ποιότητας και την μείωση του κόστους			
4. Είναι σκόπιμη η μετατροπή των Επαρχιών σε δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης			
5. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να αποκτήσει ισχυρότερη φορολογική εξουσία (π.χ. αύξηση αυτοτελών φόρων)			
6. Θα πρέπει να αυξηθούν οι χορηγίες του κράτους στην αυτοδιοίκηση και να μην αυξηθεί η τοπική φορολογία			
7. Να μειωθούν οι έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση των δήμων και των κοινοτήτων			

8. Τα τοπικά δημοψηφίσματα οδηγούν σε υψηλότερη ποιότητα τον δημόσιο διάλογο			
9. Η δημοτική αποκέντρωση είναι απαραίτητη για την λαϊκή συμμετοχή στις δημόσιες υποθέσεις			
10. Οι συμπράξεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι αποτελεσματικότερο μέσο επίλυσης προβλημάτων σε σύγκριση με την δημόσια διοίκηση			
11. Η ιδιωτικοποίηση (πλήρης ή μερική) ορισμένων τοπικών υπηρεσιών φέρνει λίγα οφέλη.			
12. Τα υπεύθυνα πολιτικά όργανα της αυτοδιοίκησης δεν θα πρέπει να παίρνουν αποφάσεις χωρίς προηγούμενη διαπραγμάτευση με τους θιγόμενους τοπικούς δρώντες/παράγοντες.			
13. Τα υπηρεσιακά στελέχη της αυτοδιοίκησης θα πρέπει να ακολουθούν κατά τον δυνατό τους στόχους που ορίζει η εκλεγμένη ηγεσία του δήμου/κοινότητας.			
14. Η εκλεγμένη ηγεσία του δήμου/κοινότητας θα πρέπει απλά να ορίζει στόχους και να ελέγχει τα αποτελέσματα και ποτέ δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στο έργο των διοικητικών υπηρεσιών			
15. Η ανάγκη για αλλαγές και αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης προβάλλεται υπερβολικά.			
16. Η ηγεσία των δήμων/κοινοτήτων πρέπει να έχει η ίδια την ευθύνη για τις προσλήψεις του προσωπικού			
17. Η συνεχιζόμενη κατάρτιση/ επιμόρφωση του προσωπικού των δήμων/κοινοτήτων είναι απολύτως απαραίτητη			
18. Στην εποχή μας, η εφαρμογή συστήματος διοίκησης με στόχους, δεικτών αποδοτικότητας και αξιολόγησης είναι απαραίτητη			

11) Μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση: Σε ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες πιστεύετε ότι πρέπει να μεταφερθούν σημαντικές αρμοδιότητες στους δήμους/κοινότητες από τα υπερκείμενα επίπεδα διακυβέρνησης (Επαρχίες, Κεντρική Κυβέρνηση)

	<i>Συμφωνώ</i>	<i>Συμφωνώ εν μέρει</i>	<i>Διαφωνώ</i>
Οικονομικά θέματα (ανάπτυξη)			
Οικιστική ανάπτυξη και κοινωφελή δίκτυα (πολεοδομία και οίκηση κ.ά.)			
Περιβαλλοντική προστασία			
Δημόσια Υγεία			
Αναψυχή, πολιτισμός			
Παιδεία			
Κοινωνική πρόνοια			
Γενικές δημόσιες υπηρεσίες (αδειοδοτήσεις δραστηριοτήτων, μητρώα και διοικητική υποστήριξη)			
Δημόσια τάξη και ασφάλεια (και πολιτική προστασία)			

12. Γνωρίζετε το Τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το ΑΤΕΙ Καλαμάτας :

ΝΑΙ	
ΟΧΙ	

16 Ευχαριστούμε για τον χρόνο που αφιερώσατε στην συμπλήρωση του παρόντος ερωτηματολογίου. Παρακαλούμε, συμπληρώστε στο χώρο που ακολουθεί, οποιοδήποτε σχόλιο έχετε για το ερωτηματολόγιο ή για τα θέματα που αυτό διαπραγματεύεται:

30
7

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ!!!!